

AANWEZIG

Voorzitter

De heer C. Dolmans

raadsleden en fractieassistenten:

mevr. F. van Amerongen	Mevr. H. van der Kooij
De heer A. van den Berg	mevr. M. Koopman
De heer E. Braam	de heer G. Kruger
Mevr. M. ten Brummelaar (f.a.)	mevr. R. de Man
De heer J. Carlos de Paredes	de heer R. van der Meij
De heer D. Cupedo	Mevr. B. Niesen (f.a.)
De heer D. van Dam (f.a.)	Mevr. W. Van Nunen
de heer M. Ezinga	Mevrouw M. Pelzer
mevr. I. Jansen (f.a.)	De heer M. van Reijen (f.a.)
De heer D. Jense (f.a.)	Mevr. J. Schröter
Mevrouw S. Hoek (f.a.)	De heer C. Sleddering
mevr. N. Kames	De heer R. Veerman
mevr. N. Kistemaker	De heer M. Wit
Mevr. A. Koegler	Mevr. E. Woudstra

Portefeuillehouders:

wethouder mevr. Besteman
wethouder mevr. Bentvelzen
wethouder de heer Lugthart
burgemeester de heer Verkerk

Forumgriffier:

Mevr. P.E. van Santen

Betreft

Openbaar verslag Forum Samenleving d.d. 19 januari 2021

Datum: januari 2021

1. Opening

De voorzitter: opent de vergadering om 20.00 uur en heet iedereen welkom.

2. Algemeen spreekrecht inwoners

De voorzitter: Er zijn drie sprekers. De heren Groen van De Spartaan Caminada van Rijswijkse Hockeyclub inzake raadsvoorstel Sportpark Elsenburg en de heer Van Zuiden van Restaurant en Hotel Spa Savarin en bestuurslid van de KHN, Koninklijke Horeca Nederland, afdeling Rijswijk wat betreft actualiteit. De heer Groen krijgt eerst het woord.

De heer Groen: Goedenavond, mijn naam is Theo Groen. Ik spreek hier namens de Wielervereniging De Spartaan. In september stond ik hier ook. Ik heb toen betoogd dat de Spartaan bereid is mee te werken aan de herinrichting van Sportpark Elsenburg. Ik heb toen aangegeven dat het voor De Spartaan een mogelijkheid kan bieden om voor vele jaren kwalitatief goede sportfaciliteiten te realiseren. Ik heb ook aangegeven dat de plannen zoals ze op dat moment lagen wel zorgen baarden en voor De Spartaan per saldo negatief uitpakt. Het bredere maatschappelijke sportbelang van Rijswijk vonden wij, het bestuur en de leden van De Spartaan, van groot belang. Onze waardering is dan ook voor de wethouder die met het voorliggende voorstel zijn nek uit durft te steken voor de ontwikkeling van een nieuw sportpark en we zijn blij met het voorstel zoals het nu ligt. De afgelopen maanden is er door alle betrokkenen hard gewerkt om tot het voorliggende voorstel te komen. U zult daarbij begrijpen dat we natuurlijk wel opgelet hebben dat onze sportmogelijkheden en faciliteiten behouden blijven. In september heb ik een aantal punten benoemd die daarbij onze bijzondere aandacht zouden krijgen. De lengte en de kwaliteit van het wegparcours, de accommodatie en de planning. De wensen van de drie betrokken verenigingen samenbrengen op een postzegel die Sportpark Elsenburg heet, is een ingewikkelde puzzel, die de afgelopen maanden gelegd moest worden. De puzzel is nog niet af, maar daar dat gaan we de komende weken doen. Het gaat dan om een aantal punten die niet hoeven te leiden tot een wijziging van het voorliggende voorstel. Ik zal dat toelichten. Met het voorliggende voorstel is gegarandeerd dat er een wedstrijdwaardig wegparcours beschikt voor De Spartaan. Een pluspunt is ontegenzeggelijk dat straks het hele parcours zal verlicht worden en daarmee worden de sportmogelijkheden op de weg vergroot. In tegenstelling tot de mogelijkheden voor de offroad die worden verminderd door de inzet van de externe deskundigen. Op verzoek van De Spartaan was er een heel redelijk en acceptabel of offroad parcours getekend. Dat is nog niet helemaal compleet,

maar dat zal bij de detailuitwerking volgen, zo hebben we met de wethouder afgesproken. In de oorspronkelijke tekeningen waren vier bruggen ingetekend om aansluitend uitdagend, veilig parcours te realiseren. In het uiteindelijke voorstel zijn er nog maar twee overgebleven. Het ontbreken van een brug dichtbij het clubhuis naar het middenterrein is nog een omissie voor het voorliggende ontwerp. Het is niet alleen een functionele wens om eerst naar achteren te rijden van het parcours, het is nog onveilig ook. Deze brug zou binnen het gevraagde budget alsnog worden ingetekend, zo is ons verzekerd. Een ander punt is de ecologische zone die is ingetekend. In het oorspronkelijke ontwerp, waarover er overeenstemming was, was deze niet ingetekend. De offroad gaat er op de beschikbare vierkante meters al gigantisch op achteruit en door de ecologische zone nog meer. Met behulp van een al genoemde externe deskundige zal de komende weken hier een oplossing voor gevonden worden. In het voorstel wordt gewezen op de bestemmingsplanwijziging die noodzakelijk is voor onder andere de bruggen in het offroad parcours. De werkzaamheden waarvoor de wijziging noodzakelijk zijn, staan achter in de planning. Die gaat er niet van uit dat de bestemmingsplanwijziging er ook komt. Die zekerheid is er niet. Zonder deze brug is een feitelijk offroad parcours niet mogelijk. Dit is voor De Spartaan een groot risico. Met de wethouder gaan we de komende tijd een aantal terugvalopties uitwerken voor als de wijziging lang op zich laten wachten of helemaal niet doorgaat. Een veiligheidspunt dat misschien niet direct uit het voorstel af te leiden is, is de afscheiding van de hockeyvelden. Ook nu vliegen er al regelmatig op hockeyballen over het parcours. Gelukkig niet veel, want de afstand tussen het wielersparcours en de velden is op de meest punten groot. In de nieuwe situatie is de afstand kleiner. Het raakvlak tussen het parcours en de velden zijn groter. Dit betekent dat we gewoon nog even moeten kijken of er in de toekomst hogere hekken nodig zijn mocht het blijken voor de veiligheid. Deze punten zullen we de komende weken nog verder uitgewerkt worden en zijn straks in de uitvoering op te lossen. Op zich hoeft dit de goedkeuring voor het voorstel niet in de weg te staan. Blijft erover voor De Spartaan een belangrijk punt: de financiering van pijler twee. De herinrichting van het sportpark heeft twee pijlers: het terrein en de opstallen, pijler 1 en pijler 2. Deze pijlers zijn voor De Spartaan onlosmakelijk met elkaar verbonden. Voor de realisering van pijler 1 moet het clubhuis van De Spartaan plaatsmaken en in pijler 2 is pas voorzien voor een nieuw definitief clubhuis al dan niet als onderdeel van een multifunctionele accommodatie. In het voorliggende voorstel is een doorkijk gegeven naar pijler 2, maar wordt hier nog geen geld voor gereserveerd. U zult begrijpen dat De Spartaan pas zal meewerken aan de sloop van het huidige clubhuis als er zekerheden zijn over de financiering van pijler 2. De komende weken zal ook pijler 2 nader worden uitgewerkt. Hoewel formeel dan nog aan de gemeenteraad voor te leggen, gaan we ervan uit dat het voorstel ons voldoende vertrouwen geeft dat het ook gerealiseerd gaat worden. De uitvoering van het geheel kan dan wat ons betreft volgens planning en wens van iedereen starten. Ik kom langzamerhand aan het einde van mijn betoog. Zoals gezegd de puzzel is nog niet af. De komende weken zullen we de laatste puzzelstukjes gaan neerleggen. Ik heb er vertrouwen in, niet staat wat De Spartaan betreft goedkeuring van dit voorstel in de weg.

Mevrouw Jansen-Dirkx (PvdA): Mijnheer Groen, ik heb een vraag eigenlijk wat betreft pijler 2. Dat u zegt dat er een doorkijk is, dat moge duidelijk zijn. Toch wil ik u vragen in hoeverre u vertrouwen erin heeft dat er in die pijler 2 tot een samenwerking gekomen kan worden met de twee andere partijen. U zegt zelf heel nadrukkelijk: als er geen zekerheden zijn, dan zullen wij niet meewerken. Hoe groot acht u de kans dat u voor uw club voor uw kantine gaat liggen?

Mevrouw Kames (RB): Ik wilde inderdaad ook de vraag stellen wat betreft de kantine. Ik begreep al van die mijnheer dat hij zegt daar gaan we dus eventueel wel voorliggen, want ten eerste zijn er natuurlijk betalingen voor geweest en dat ze natuurlijk financieel het geld terugkrijgen wat ze reeds betaald hebben. Ik vraag me nog steeds af, met één kantine hoe dat dan gaat met drie bedrijven in verband ook met de inkomsten van de kantine. Hoe dat dus ook gaat werken.

De heer Groen: Wij zijn er op dit moment nog druk over in gesprek met de drie partijen maar ook met de gemeente, maar met name met de drie verenigingen. Ik denk dat wij alle drie heel constructief hierin staat. Ik verwacht echt wel dat we eruit gaan komen. Natuurlijk hebben wij als vereniging wel aangedrongen op een terugvaloptie en die is voor ons best wel van belang. Het gaat niet zozeer om dat wij zeker weten dat de bouwtekeningen klaar zijn op het moment als het clubhuis gesloopt wordt, maar er moet wel wat duidelijkheid zijn over hoe het gaat aflopen. Wij kunnen als Spartaan, gaan wij op dit moment zoals de plannen er nu uitzien straks ruim een jaar in een tijdelijke accommodatie en ik denk niet dat we dat kunnen verkopen aan de leden dat we nog 2, 3 jaar langer in zo'n gebouw zitten. Dus wat dat betreft proberen wij wel de druk op die onderhandelingen te houden, omdat het juist dat wij eigenlijk de enigste partij is die

daar heel erg belang aan hecht om snel te handelen.

De voorzitter: De forumgriffier zal de inspreektekst van de heer Caminada inspreken.

De forumgriffier: De pandemie stelt ons forse beperkingen. Toch sporten ook nu nog dagelijks 750 jongeren op de hockeyvelden van RHC en daar zijn we trots op. Het laat de energie en veerkracht van ons verenigingsleven zien. Vele vrijwilligers maken zelfs onder moeilijke omstandigheden een zinvolle dagbesteding voor jongeren mogelijk. Sporten in de buitenlucht voor jongeren is ons hopelijk ook in de komende periode nog gegeven, nu het kabinet serieus overweegt een avondklok in te stellen. Gezien de ernst van deze situatie leek het mij onverstandig om een reis naar het gemeentehuis te ondernemen om in te spreken. Vandaar dat de griffie de inbreng van RHC voorleest. Vandaag richt ik me opnieuw tot u als voorzitter van de werkgroep RHC, SSRHC. Ik heb twee doelen: A, van harte ondersteuning uitspreken voor het raadsvoorstel namens RHC. B, Enkele aanvullingen bij het voorstel aan de raad. Ad A, gisteravond kwamen de leden van RHC bijeen. Grote steun voor de upgrade van de velden, de verduurzaming van het sportcomplex en de uitbreiding van de hockeyvelden. Men is er heel erg blij mee. Als het gaat om de maatschappelijke rol die het eventuele toekomstige gemeenschappelijke gebouw zou moeten vervullen, kijken de leden graag eerst de kat uit de boom. Maar we hebben de leden weten te overtuigen dat dit onderdeel is van een groter plan dat nu als raadsvoorstel voorligt. RHC ondersteunt pijler 1 van het plan van harte. Ad B, enkele aanvullingen op het voorstel aan de raad.

1. Bij het voorliggende plan heeft de hockey, net als voorheen, aangegeven zelf te willen bijdragen aan de kosten van de upgradation van de velden. Die eigen bijdrage staat niet vermeld in het voorstel aan de raad. Het gaat daarbij best om veel geld.
2. Wij begrijpen goed dat 4,5 miljoen investeren in een sportcomplex een enorm bedrag is, zeker in deze moeilijke tijd. De bijbehorende exploitatielast van 239.000 euro per jaar wordt opgebracht door de gebruikers, en zo is in Rijswijk afgesproken, deels via subsidies, hetgeen volgt uit de Tarievennota Buitensport Accommodaties. Die subsidie geldt dus voor elke sporter in Rijswijk. Ik kan meegeven dat het subsidiebedrag per sporter nergens zo laag is als voor RHC, simpelweg omdat onze velden maximaal worden gespeeld en bijna alle leden zijn afkomstig uit Rijswijk, dus het opgebrachte belastinggeld slaat rechtstreeks neer bij de eigen inwoners.
3. Wat ook niet in het raadsvoorstel staat: van de beoogde investering van 4,5 miljoen euro, is ongeveer 1,9 miljoen euro rechtstreeks toe te rekenen aan hockey. Daarvan staat al 1,4 miljoen euro in de boeken als vervangingsinvestering, omdat de huidige hockeyvelden op enig moment weer zullen worden vervangen, volgens de gemeenteboekhouding in 2022 en 2026. Het onderhavige voorstel aan de raad impliceert aldus benaderd nu dus circa 5 ton extra voor de aanleg van een vierde hockeyveld.
4. Over pijler 2 van de huisvesting ben ik kort. RHC staat positief in de gesprekken, want ziet kansen bij het gezamenlijk bouwen en ook de maatschappelijke functie. Onze voorkeur is en blijft private financiering, maar als de andere partners dat niet willen of kunnen, dan zijn wij bereid constructief mee te werken aan het verder uitdenken van een gecollectiviseerde variant.
5. Wat ook nog leuk is om te vermelden: op initiatief van en via het netwerk van RHC vinden nu de eerste gesprekken plaats met DAK Kindercentra, om zo te kunnen komen tot een sluitende exploitatie van het multifunctionele gebouw. De regierol en wie deze risico's zou moeten dragen voor het niet-sportgedeelte van het gebouw vragen overigens nog wel het nodige denkwerk.

Wij zijn blij met het raadsvoorstel en troost op onze club. Wij zijn bereid ook nieuwkomers van Rijswijk via onze vrijwilligersorganisatie hockey aan te bieden, tenminste als de raad dat voor hen mogelijk maakt. Ik dank u hartelijk voor uw aandacht. Koen Caminada.

De voorzitter: De heer Van Zuiden van de afdeling Rijswijk van Koninklijke Horeca Nederland krijgt het woord.

De heer Van Zuiden: Een hele goedenavond allereerst. Onwijs bedankt dat ik op zo'n korte termijn toch nog bij u even terecht kon. Het is voor mij wat dat betreft ook een beetje onvoorbereid, zorgt ervoor dat het

ietsjes lastiger is. Maar ik ben hier namens het bestuur van Koninklijke Horeca Nederland, afdeling Rijswijk. Om toch een beetje paniek wil ik het niet noemen, maar er is wel wat gaande zoals we allemaal weten. Dat zorgt voor problemen bij veel horecaondernemers. Ik spreek veel mensen uit de branche en het water is er langzaam vanaf onder de lippen aan het stijgen naar boven het hoofd om het zo te zeggen. We zijn natuurlijk onwijs blij met wat de regering nu al aan het doen is, waar ze mee bezig zijn tegemoetkomingen en dergelijke voor de horecaondernemers. Dat is superfijn. Alleen we komen er langzaam achter als branche, als werkgever in onze eigen zaak, merken wij het ook, het is nog steeds niet genoeg. Ik denk dat het erg goed is om met de gemeente samen op zoek te gaan naar oplossingen hiervoor. Dus ik kom hier vanavond ook niet om met ideeën te gooien, dingen waarvan ik denk dat het allemaal beter moet kunnen. Ik kom hier eigenlijk om te vragen om een gesprek met de desbetreffende persoon uit de raad en/of college van bestuur, college van wethouders en burgemeester met een afvaardiging van het bestuur van KHN en om samen het gesprek in ieder geval aan te gaan en zo ervoor te zorgen dat het balletje gaat rollen in de gemeente Rijswijk. Ik weet ook dat er in het afgelopen jaar te weinig actie is geweest vanuit Koninklijke Horeca Nederland in deze gemeente. Ik ben nog jong. Ik ben 22 jaar en ik ben sinds vorig jaar pas lid geworden. Dus ik vind het eigenlijk ook best wel spijtig dat ik als jong pikkie om het zo te zeggen deze handschoen moet oppakken, maar ik heb daarbij uw hulp ook onwijs hard nodig en ik ben heel erg benieuwd wat wij kunnen bespreken met z'n allen. Verder ben ik zelf ook gewoon opgegroeid in deze stad en ik zie hoe dit van een dorp naar een stad is gekomen eigenlijk in de afgelopen jaren. Dat vind ik mooi om te zien. Stel nou dat we in het komende jaar horecaondernemers gaan verliezen, die moeten misschien gedwongen hun zaak verkopen. Dat zorgt misschien wel voor verkeerde eigenaren van deze horecaondernemingen. Dat zou ik persoonlijk als Rijswijkse inwoner onwijs zonde vinden, omdat dat misschien wel het straatbeeld van het prachtige oude centrum en ook het nieuwe centrum wat op de planning staat, zou kunnen gaan verpesten. Daarbij is het natuurlijk lastig om dat soort toekomstbeelden al in te zien, maar ik denk wel dat het goed is om er vast over na te denken. Horeca in Rijswijk zit in de problemen en we hebben gewoon hulp nodig. Dank u wel.

Mevrouw Koegler-Böhm (CDA): Ik heb een vraag. Ik deel de zorgen. Ik begrijp ze ook helemaal. Ik vroeg me alleen af of er de afgelopen negen maanden nog nooit contact met u is gezocht vanuit het college in Rijswijk.

De heer Van Zuiden: Ik durf ook niet te zeggen waarom er geen contact is gezocht, zoals ik al zei ik ben best wel nieuw in dit bestuur. Blijkbaar heeft onze voorzitter wat dat betreft niet de juiste mensen aangesproken. Hij is er vast en zeker mee bezig geweest. Ik sta nog steeds ook achter hem als voorzitter, maar het is wel natuurlijk spijtig dat ik nu een oproep doe, terwijl ik inderdaad wat u zegt al negen maanden te laat ben. Daarom wil ik alsnog heel graag met u het gesprek openen en kijken waar we samen naar toe kunnen gaan om deze situatie te verbeteren of mooie oplossingen te zoeken om dat vreselijke straatbeeld voor te zijn.

Mevrouw Kames (RB): Ik beaam eigenlijk de vorige vraag al van Annemie dat er dus natuurlijk al niet eerder contact opgenomen is. Ik ben heel blij dat deze mijnheer vanavond heeft ingesproken en ik hoop echt van ganser harte dat ook de wethouder die daarover gaat zo snel mogelijk contact op wil nemen, want ik weet de nood is hoog, niet alleen de horeca. Ik heb toevallig nog een vraag gesteld over de kappers, maar het is natuurlijk, we zitten allemaal vooral de ondernemers in heel zwaar weer. Dus ik ben blij dat hij vanavond heeft ingesproken en ik hoop ook dat er vanuit de gemeente contact opgenomen wordt en dat we kunnen kijken wat we eventueel voor de noodlijdende horeca kunnen doen.

De heer Veerman (D66): Het is heel spijtig om te horen natuurlijk dat de horeca in slecht vaarwater zijn gekomen door de coronaproblemen. Alleen om dat op dit moment ook bij deze sportvereniging aanhangig te maken, is wel het jammer vind ik aan de ene kant. Wij hebben het in het verleden vaker gezien natuurlijk. De nieuwe Drink- en Horecawet is er in feite al een aantal jaren en dan zien we iedere keer dat de horeca, via Horeca Nederland eigenlijk de sportverenigingen pakt op het moment dat er wat problemen zijn of problemen zien. Dat is natuurlijk heel begrijpelijk. Alleen is het natuurlijk wel zo dat de sportverenigingen voldoen aan een soort andere schenkingsrecht en eigenlijk voldoen aan alle eisen die er zijn. Eigenlijk we met twee regimes werken, zowel voor de horeca van de non-profit organisaties waar de sportverenigingen onder vallen als wel de commerciële horeca. Dat zijn natuurlijk twee verschillende zaken die we ook eigenlijk moeten scheiden, denk ik. Dat wil ik eigenlijk nog even meegeven.

De heer Van Zuiden: Ik begrijp natuurlijk wat er gezegd wordt, maar ik ben heel blij met de support die ik nu krijg. Ik ben op zoek naar een gesprek met de juiste wethouder en ik hoop ook dat er vanuit hier actie wordt ondernomen om dat voor elkaar te boksen.

De voorzitter: Ja, kijk ik even naar de griffie met de vraag van, **ik hoor toch ook wel vanuit de raad dat men dat gesprek wil aangaan, wil ik even de griffie vragen om ook even daarin te helpen en een gesprek tussen raadsleden en Koninklijke Horeca Nederland afdeling Rijswijk te organiseren.**

De heer Van Zuiden: Super, dat is eigenlijk alles wat ik kwam vragen hier. Dus dat is prachtig dat u dat kan inwilligen.

De voorzitter: Het verzoek is genoteerd. Dan sluiten wij het algemeen spreekrecht van de inwoners af.

3. Lijst van ingekomen stukken

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt 3. Dat is de lijst van ingekomen stukken, de vaststelling van de wijze van afdoening. **Er is van een drietal IB's verzoek gekomen om deze als agendapunt te agenderen voor het volgende Forum.**

- VVD en D66: IB 20 181 'Actieplan Jeugd en Wmo'.
- PvdA: IB 20 165 'Onderwijsachterstandenbeleid en Peuteropvang'.
- PvdA: IB 20 173 'Resultaatgericht werken Wmo'.

Mevrouw Koopman (D66): Ik had één korte aanvulling op de agendering IB 20 181 'Plan van Aanpak Jeugd'. **Er komt nog een audit die is nog door een ander bureau, die wordt hopelijk op korte termijn gedaan en ik wilde eigenlijk verzoeken om als die er al is bij het volgende Forum om die meteen bij het agendapunt mee te nemen.**

De voorzitter: Oké. Dat staat dan ook genoteerd. Ik merk ook even op dat over IB 20 165 ook nog vragen zijn gesteld die komen later op de agenda aan de orde.

Mevrouw Koegler-Böhm (CDA): Ja, ik hoor u aangeven dat IB 20 165 de onderwijsachterstanden daar zijn ook vraag over gesteld, maar ik ga er dan toch van uit dat die meegenomen worden naar het volgende Forum en niet nog bij het vragenuur gaan stellen. Dat is in ieder geval mijn keuze om te steunen in het agenderen.

De voorzitter: Ja, ik ga de vragenstellers bij het vragenuur vragen om die vragen dan even op te sparen tot het volgend Forum, maar dat komt dan daar even aan de orde. Als er namelijk heel erg veel spoed is met die vragen dan wil ik wel de gelegenheid geven om ze nu ook al te stellen, maar we gaan daar niet over in debat. Is dat goed? Ja. Oké, **dan is de lijst van ingekomen stukken aldus vastgesteld.**

4. Vaststelling agenda

De voorzitter: Dan gaan we naar de vaststelling van de agenda. Zijn daar vragen of opmerkingen over? Nee, dan is **de agenda ook aldus vastgesteld.**

5. Mededelingen college

De voorzitter: Zijn er mededelingen vanuit het college? Ik zie een burgemeester en een aantal wethouders nee schudden. Dus er zijn geen mededelingen vanuit het college.

6. Terugkoppeling Gemeenschappelijke Regelingen o.a. Jeugdzorg

De voorzitter: Dan terugkoppeling Gemeenschappelijke Regelingen onder andere Jeugdzorg. Zijn er vanuit de raad terugkoppeling? Ik zie mevrouw Koopman.

Mevrouw Koopman (D66): Ja, een korte terugkoppeling op het Platform H10 Jeugd. Afgelopen vrijdag was

daar een bijeenkomst van, waar 38 mensen aan hebben deelgenomen. Dit was een bijeenkomst samen met de Nederlandse Vereniging van Raadsleden over grip op de regionale samenwerking. Heel kort, kwam daar ... één van de vragen die misschien ook richting de wethouder daarover zou kunnen gaan hierin, is dat er op dit moment binnen de H10 ambtelijk een aantal werkgroepen zijn en dat wij graag vanuit het Platform daar ook horen wanneer we daar een terugkoppeling van zouden kunnen krijgen. Dus dat is iets wat we hebben afgesproken dat we in alle raden zouden stellen. Dus bij deze stel ik hem ook hier aan de wethouder.

Wethouder Bentvelzen: Ik denk dat het geen enkel probleem is, Martine, om dat even na te gaan. Ik zal het in ieder geval agenderen bij het eerstvolgende bestuurlijk overleg met de H10-bestuurders.

Mevrouw Koopman: Dank u wel, top.

De voorzitter: Zijn er vanuit het college nog terugkoppelingen van Gemeenschappelijke Regelingen? Nee. Dan sluiten we ook dit agendapunt af.

7. Overzicht toezeggingen en moties

De voorzitter: Dan gaan we over naar het overzicht toezeggingen en moties. Zijn daar op- of aanmerkingen over? Ik zie een aantal personen die daar een hand over hebben opgestoken, maar ik kan even niet zo snel zien wie dat zijn.

De heer Ezinga (VVD): Voorzitter, ik zou graag wethouder Bentvelzen willen vragen of zij vandaag kan terugkoppelen wat zij in de H10 heeft besproken rondom het onderzoek dat Follow the Money is gestart. Zij zou dat met de H10 bespreken wat daar mee te doen of wij daaraan deel zouden nemen of waarom we daar eventueel niet een deel zouden nemen. Ik zou dat graag van haar willen horen. Dank u wel.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Ik ben heel snel en waarschijnlijk ook oplossend. **Er mogen twee moties die al lang geleden zijn ingediend, dus gedateerd zijn, mogen van de lijst af.** Dat is een motie uit 2017 over een evaluatie Jeugd en Jongerenwerk. We zijn alweer zoveel stappen verder, dus die motie mag als afgedaan beschouwd worden. Ook de motie 7. Net had ik het over motie 1 en motie 7, onderzoek naar haalbaarheid Weekendschool, mag ook van de lijst geschrapt worden.

Mevrouw Schröter-Haas (CDA): Bij het begrotingsdebat heeft wethouder Bentvelzen de motie Snappen of Schrappen overgenomen en daarbij de toezegging heeft gedaan dat de raad het overzicht zou ontvangen van de regels van onnodige bureaucratie die al geschrapt is naar aanleiding van de regionale sessies en de beste practices. Deze toezegging staat niet op de lijst van toezeggingen en we hebben tot op heden niets ontvangen van de wethouder. Zou de wethouder het overzicht naar de raad kunnen sturen? Daarnaast zou er een enquête uitgezet worden onder de Rijswijkse zorgafnemers en mantelzorgers waarin onderzocht zou worden welke regels en administratie in de zorg door hen als onnodig worden ervaren. Er staat van deze enquête zou dat ook meegenomen worden in het Actieplan Jeugd en Wmo. Dit is niet opgenomen in de lijst van toezeggingen. Zou dit alsnog kunnen gebeuren? En wat is de stand van zaken hiervan? Dank u wel.

Mevrouw Van der Kooij: Bij de lijst van toezeggingen bij de uitvoeringsagenda's Gezondheid en Sport is er het voorstel de toezegging die naar GroenLinks is gedaan af te voeren, maar naar onze mening is er nog niet geheel voldaan aan het toegezegde. We zouden graag nog willen weten namelijk wat er uit het onderzoek is gekomen. **Dus wij zouden dat graag nog op de lijst laten staan.**

Mevrouw Ten Brummelaar (RB): Ja, dank u wel, voorzitter. **Motie 5 op de lijst, Toegankelijkheid mensen met een beperking bij vergunningsplichtige evenementen, die mag er af.** We hebben inmiddels gezien dat die netjes wordt opgenomen bij de aanvraag. Dus die kan van de lijst af.

Mevrouw Koopman (D66): Ja, op 7 juli is er een motie Tijdig Passende Jeugdhulp aangenomen en hierin werd gesproken over Koersdocument Toegang tot zorg. Dat document hebben wij nog niet. Zou u kunnen aangeven wanneer dit document te verwachten is? Ook in de raadsproductielijst is dit document niet opgenomen. Dus ik vroeg me af wanneer komt dat.

Mevrouw Kames (RB): Ik kan hem zo gauw niet meer terugvinden, maar er was een toezegging van de raad

dat de wethouder Armand Van de Laar die zou met Marc samen gaan kijken naar park Schoonoord. **Dat is inmiddels gebeurd dus die kan ook van de lijst af.** Dat wilde ik even mededelen.

De voorzitter: Ik denk dat die in Forum Stad komt, maar misschien vergis ik me.

Mevrouw Kames: Oké, maar in ieder geval dat is gebeurd dus die kan van de lijst af. Ik kan hem zo gauw niet meer terugvinden, maar ik had hem wel gelezen.

Wethouder Bentvelzen: Ik denk dat de meeste toezeggingen en vragen daarover vandaag op mijn conto zitten. **VVD** vraagt mij naar de stand van zaken rondom de vragen van Follow the Money en de agendering bij het bestuurlijk overleg. Ik heb dat opnieuw opgeworpen en ik heb volgens mij ook al eerder beantwoord dat H10-bestuurders in meerderheid hebben besloten het rekenkamerrapport wat daar momenteel onderzocht wordt als leidend te zien en dat Follow the Money als extra onderzoek buiten hetgeen wat er al aan ambtelijke druk zit op de coronacrisis binnen diezelfde domeinen, dat het momenteel onwenselijk is en daar blijven het grootste gedeelte van de H10-bestuurders aan vasthouden. Dus kort gezegd het rekenkameronderzoek die daarop plaatsvindt, houden we aan vast binnen de H10. Dat is één. Twee, het **CDA, mevrouw Schröter-Haas** heeft mij gevraagd rondom de toezegging motie Snappen of Schrappen die ik heb overgenomen in één van de laatste raadsvergaderingen van 2020. Die toezegging staat uit, mevrouw Schröter-Haas. Ik kan u helaas niet zien, ik kijk naar een zwart scherm. Ik ga mijn best doen om voor de raad van 2 februari een overzicht met de laatste stand van zaken naar u toe te sturen, zoals u mij verzocht heeft in de motie en ik hoop daarmee aan deze toezegging te voldoen. Daarnaast heeft u mij gevraagd hoe het zit met de enquêtes rondom Wmo en Jeugd. Daarvan heb ik in mijn beantwoording gezet dat we al onderzoek doen en dat we graag kijken hoe we dat klanttevredenheidsonderzoek kunnen uitbreiden, welke aanvullende vragen we daarin kunnen meenemen. Dus dat is mijn antwoord die ik daar toen ook gegeven heb in het kader van de toezeggingen. Dan ga ik door, voorzitter, met uw welbevinden, naar de vraag van **mevrouw Koopman** rondom het Koersdocument. Daar is een raadsinformatiebrief gestuurd. Er is een presentatie geweest. Het Koersdocument an sich dat is een intern document. Dat is ook meerdere keren gecommuniceerd met de raad. Er is een presentatie geweest met de ambtelijke ondersteuning en vervolgens is er nog een raadsinformatiebrief gestuurd met op een rij gezet wat daar al dan niet allemaal besproken is en de revue heeft gepasseerd. Dus het Koersdocument an sich dat is een intern document en die komt er niet. Daar hebben we een andere invulling aan gegeven. Eén is de presentatie en twee is de raadsinformatiebrief die daar is meegestuurd en dat is ook toegelicht in die raadsinformatiebrief en bij de presentatie door de desbetreffende ambtenaren. Volgens mij heb ik nu alle vragen die ik gehad heb over de toezeggingen gehad, voorzitter, maar dan kijk ik u ook maar even aan of dat klopt.

De voorzitter: Er was nog een vraag over de Uitvoeringsagenda Sport, denk ik, van **mevrouw Van der Kooij**.

Wethouder Lugthart: Ja, voorzitter, zij heeft gelijk en die kan dan blijven staan en het antwoord volgt dan nog, het onderzoek.

De voorzitter: **Daarmee hebben we dit overzicht van toezeggingen en moties vastgesteld.**

8. Vaststellen Forumverslag: 1 december 2020

De voorzitter: Dan gaan we naar de vaststelling van het Forumverslag van 1 december 2020. Zijn er op- of aanmerkingen over? **Nee, dan stellen we dit verslag vast.**

9. Kadernota Jeugd en Onderwijs

De voorzitter: Dan gaan we over naar het grote onderwerp Kadernota Jeugd en Onderwijs. Ik wou maar even gewoon het per fractie doen. Dan begin ik gewoon bij de fractie van Beter Voor Rijswijk.

Eerste termijn

De heer Kruger (BVR): Ja, agendapunt 9, het is inderdaad een flinke nota geworden. De nota is ook in het andere gremium uitvoerig besproken. Er zijn ook allerlei zaken naar voren gebracht en daar is ook op gereageerd. Dat betekent eigenlijk dat Beter Voor Rijswijk heel veel waarde hecht aan deze nota. We zouden ook graag zo snel mogelijk met die Kadernota aan de gang gaan mede gelet op de situatie waar eenzaamheid ook onder jongeren sterk is gaan toenemen, problemen in het onderwijs, al dat soort zaken.

Dan zou je toch een instrument moeten hebben om daarmee aan de slag te gaan. Ik heb verder eigenlijk niet gek veel vragen, maar ik roep in ieder geval wel op, ik weet niet of dat op deze wijze bij die ouders komt, oproepen naar de verantwoordelijkheid van de ouders in dezen. Ik kan me vaak niet onttrekken aan de constatering en klachten die we ontvangen, vanmorgen bij Stervoorde dozen vol met lachgaspatroontjes en dat soort dingen. Het gebruik ervan is zo'n slechte basis voor jongeren, dat bewezen is dat dat heel veel klachten veroorzaakt ook op lange termijn, onherstelbare krachten. Dat betekent ook dat dat later weer ook een extra zware druk wordt voor jongeren ook met betrekking tot onderwijs en dat soort zaken. Ja, vanwege ook het feit dat er dus de toezegging is gedaan dat er regelmatig geëvalueerd wordt en dat naar de raad wordt gerapporteerd, heeft de fractie er alle vertrouwen in. Wij zouden zeggen eigenlijk in eerste termijn: ga goed aan de slag met deze nota. Het is in ieder geval, er zullen ongetwijfeld punten zijn die in de praktijk toch zullen moeten worden aangepast, maar dat bijsturen kunnen we doen als er tijdig wordt geëvalueerd, ook met betrekking tot de ontwikkeling van de kosten en de gevolgen hiervan in de zorg. Dus wat dat betreft de eerste reactie van Beter Voor Rijswijk.

Mevrouw Kistemaker (GL): Om maar meteen met de deur in huis te vallen, wij zijn eigenlijk niet zo enthousiast over deze Kadernota zoals die nu voorligt. Het loopt heel erg veel vragen bij ons op. Om te beginnen over het proces, we vragen ons af wat is eigenlijk de aanleiding van deze Kadernota. Dus we willen graag de wethouders vragen welke problemen en welke uitdagingen zien zij nu op het Domein Jeugd en Onderwijs waar deze Kadernota een oplossing voor gaat bieden. Verder lezen we dat de oude nota nog goed voldoet en dat er daarom wordt voortgebouwd op deze nota. Maar is er dan een evaluatie geweest? Op basis waarvan zijn sommige onderdelen wel overgenomen en andere onderdelen niet? Dan lezen we ook dat de Adviesraad Sociaal domein in oktober al een aantal vragen en opmerkingen heeft geplaatst. We zouden graag weten wat voor vragen en wat voor opmerkingen zijn dat. Als raad zijn wij verder niet betrokken bij de totstandkoming van deze nota. Waarom is dat zo? Terwijl de adviesraad al in oktober een advies heeft gegeven. Ook lezen we dat de jeugdigen centraal staan in deze nota. Dus hoeveel en op welke manier zijn jeugdigen betrokken bij de totstandkoming van deze nota? Tot zover onze vragen over het proces. Ik heb dan ook nog wat vragen over de inhoud. Zo lezen we in de visie dat ouders primair verantwoordelijk zijn voor het welbevinden van hun kinderen. Ja, dat klopt inderdaad. GroenLinks vindt dit alleen geen visie, maar meer een constatering. Een visie zou volgens ons moeten gaan over wanneer ouders daartoe niet in staat zijn of hoe we ouders kunnen ondersteunen om die verantwoordelijkheid te dragen. We horen daarom ook graag waarom dit zo expliciet in de visie staat. Wat ons betreft staat het ook haaks op de opmerking die later in het stuk staat dat alle Rijswijkse kinderen dezelfde kansen zouden moeten krijgen. Kansengelijkheid zit wat ons betreft voor een heel groot en heel belangrijk deel in de thuissituatie van kinderen. We horen dan ook graag van de wethouders hoe zij kansengelijkheid gaan aanpakken. Dan de centrale plek waar vrijwilligers anoniem kunnen melden. Om wat voor signalen gaat het dan eigenlijk? En wat is dit anders dan Veilig Thuis? Hoe gaat de gemeente vrijwilligers faciliteren om signalen op de juiste manier te kunnen duiden, vanuit welke expertise? We lezen dat nieuwkomers zo snel mogelijk moeten starten met het leren van de taal. We zijn benieuwd wie bedoelt de gemeente dan met de nieuwkomers en hoe ziet de gemeente dat voor zich. Dan het lerarentekort. We lezen dat de wethouder op de agenda gaat zetten op diverse overleggen. We zijn heel benieuwd welke resultaten de wethouder daarvan verwacht, maar ook over welk overleggen hebben we het dan. Hoe staat het eigenlijk met het onderzoek over hybride docenten? Daar hebben we al meerdere malen naar gevraagd. We zijn heel benieuwd. We missen ambitie in deze nota en we vinden het eigenlijk een slap aftreksel van de oude nota. Het is veelal een beschrijving van dingen die we toch al doen of dingen die verder uitgewerkt gaan worden in andere nota's. Maar de vraag is: waar zegen we nu eigenlijk ja op? Welke kaders geven we nu eigenlijk mee met deze Kadernota? Het is GroenLinks niet duidelijk. Want wanneer zijn we eigenlijk tevreden? Aan welke doelen gaat deze Kadernota nu eigenlijk precies werken? Wij vinden de kaders zoals ze beschreven zijn in de huidige, oude nota veel duidelijker en vragen ons echt af wat de toegevoegde waarde van deze nieuwe nota is, die ter vervanging van de oude nota zal komen. Graag een reactie.

De heer Ezinga (VVD): VVD Rijswijk heeft met aandacht kennisgenomen van deze Kadernota Jeugd en Onderwijs en danken de wethouders voor de voorbereiding hierop. Ook wij hebben toch wel een aantal vragen hieromtrent die wat ons betreft wat extra uitleg en beantwoording behoeven. Zo verwijzen wij op pagina 6, althans verwijzen de wethouders naar de preventie van mogelijke problematiek, alles in het kader van beter voorkomen dan genezen. In hoeverre is de preventie van problematiek, het opgroeien dan wel opvoeden voldoende aangesloten bij het aanbod van de eerstelijnsjeugdhulp? Immers de vraag naar zware jeugdhulp neemt toe, waardoor je zou kunnen beargumenteren dat we wellicht onvoldoende voorkomen

op bepaalde fenomenen. Graag een reactie. Daarop aansluitend is het CJG voldoende geëquipeerd de vroegsignalering af te buigen naar normalisering van de situatie? Verwijzend naar pagina 8 en aansluitend op de eerdere vragen: hoe bewaakt CJG door middel van vraaggerichte preventief aanbod de juiste doelgroep? Hoe bereikt de CJG die? Wat doe je als je er niet om vraagt? Graag een reactie. Op pagina 9: waarom wordt er nergens gesproken over de onderwijsachterstanden die mogelijk ontstaan, eigenlijk feitelijk kunnen gaan ontstaan door de COVID-19-situatie? Zou het passend zijn om hier een beleidsregel in op te nemen? Omdat je weet dat COVID-19 toch een structureel probleem aan het zijn is, dat is heel slecht Nederlands, een structureel probleem is en daarvoor deze Kadernota eigenlijk wel een heel passend instrument zou zijn om daar iets over te zeggen. Ik zou ook graag daarover een reactie willen.

Mevrouw Koopman (D66): U gaat met deze nota door op de huidige nota die afgelopen jaar afgelopen is. Maar het is dus ook voor mij onduidelijk over welke periode deze nota nu precies gaat. Er staat nu geen periode genoemd en ook geen ... Dat is een stukje wat onduidelijk is. U geeft in de nota aan: wij verdelen het jeugd- en onderwijsbeleid in drie thema's: opgroeien en opvoeden, educatie, en persoonlijke ontwikkeling. Daar kunnen we ons prima in vinden. Er staat echter geen financiële kaders, behalve dan dat het binnen de begroting is, en geen inhoudelijke SMART toetsbare beleidskaders in. Wel geeft u de ambities aan in deze Kadernota. Wij zouden ook graag in deze nota die financiële kaders iets verder willen hebben uitgewerkt waarin dan aangeven is per thema wat zijn de kosten per thema, hoe wilt u daarop inzetten. Dat is een vraag die wij hebben. Voor de inhoudelijke kaders wijst u bijvoorbeeld naar het beoogde effect: we streven ernaar samen met de partners dat jeugdigen zich vrij en veilig kunnen ontwikkelen, moeten kunnen opgroeien tot verantwoordelijk, zelfstandige, zelfredzame en maatschappelijk betrokken volwassenen. Dat wil iedereen natuurlijk, maar dat is bijzonder weinig concreet en ook heel moeilijk controleerbaar voor ons als raad om te zeggen heeft u dit nu gehaald of niet. Wat zijn nu concreet uw beleidsdoelen? Op basis waarvan wilt u vaststellen dat dit daadwerkelijk is bereikt? Zodat wij later als raad de effectiviteit van die interventies kunnen vaststellen. Ook de door u genoemde uitgangspunten zijn niet erg SMART geformuleerd. Dus daardoor is het voor ons onduidelijk wat u nu precies wil bereiken samen met de partners. Verder stelt u dat de kinderen- en jongerenparticipatie erg belangrijk is. GroenLinks gaf dat ook al aan. Op welke manier zijn nu kinderen en jongeren daadwerkelijk betrokken bij deze Kadernota? Daarnaast wordt er in deze hoogover Kadernota veel verwezen naar beleidsdocumenten die nog moeten worden gemaakt, die het inhoudelijk verder uitdiepen, maar u verwijst niet naar een document dat we recent in de raad hebben aangenomen: de Brede Welzijnsnota. Beter Voor Rijswijk noemde net eenzaamheid onder jongeren, dat komt eigenlijk helemaal niet onder de aandacht hier. We hadden juist ook verwacht dat dat wel één van de onderwerpen zou zijn die je hier ook zou benoemen, omdat eenzaamheid ook onder jongeren hoog is in Rijswijk. Bij preventie verwijst u vooral naar het Centrum voor Jeugd en Gezin als partner voor opvoeden, maar preventie is natuurlijk echt veel breder dan dat. Sluit Rijswijk bijvoorbeeld aan bij lopende initiatieven van het rijk, zoals Jongeren op Gezond Gewicht? Kunt u dat in ieder geval meenemen in de Nota Preventief jeugdbeleid? Ik denk dat er nog meer partners zijn in de preventie die hier een plaats zouden moeten krijgen dan alleen maar het Centrum voor Jeugd en Gezin. Bij het ontwikkelen geeft u aan: jeugdigen ontwikkelen zich breed en ontdekken hun talenten. Dat juichen wij natuurlijk helemaal toe. Dus dat ieder kind een rijke schooldag krijgt met het beste onderwijs, kunst, cultuur en natuur, sport en beweging en ieder een gelijke kans krijgt voor een goede toekomst. Dus voor zover mijn eerste termijn.

De heer Van Dam (Wij.): Wij zien de Kadernota Jeugd en Onderwijs voor ons, die raakt een aantal heel belangrijke onderwerpen die zoals gewoonlijk erg belangrijk zijn voor de ontwikkeling van elk kind, maar ik heb ook een aantal aandachtspunten, een aantal dingetjes die ik mis. Veelal is al gezegd. Maar ik ga toch proberen een constructieve toevoeging hieraan te geven. Ik zie dat de nota, dat wordt helemaal in de inleiding gezegd, bedoeld is voor de kinderen van 0 tot 23 jaar, maar toen ik de nota doorlas, merkte ik dat er heel veel wordt gedaan voor de doelgroep van 2 tot 14 jaar, maar echt vrij weinig over jongeren. Er wordt een halve pagina dan wel aan het eind besteed aan jongeren, maar dat gaat vooral over handhaving en gebiedsinrichting. Er missen veel onderwerpen die net ook al zijn door Ger Kruger en Martine Koopman. Eenzaamheid onder jongeren wat denk ik een heel relevant thema is, maar ook recreatie waar veel jongeren behoefte aan hebben. Voor kinderen van 2 tot 14 zijn er de Brede Impuls en De Ontdekkers, maar daarboven dan vallen we in het water. Dus mijn vraag aan de wethouder is dan ook: hoe gaat u zorgen dat de doelgroep van 14 tot 24 of 16 tot 23 dat we die ook gaan bedienen met deze nota? Welke activiteiten en welke acties kunnen zij verwachten vanuit deze nota? Daarna dan nog even op het proces, waar ook al wat over is gezegd. Maar ik mis voornamelijk bij heel veel thematieken de aanleiding, monitoring en

toetsingskaders. Als ik kijk naar het thema bijvoorbeeld van passend onderwijs of onderwijshuisvesting of leerplicht voortijdige schoolverlaters dan zien we geen aanleiding waarom dat zo belangrijk in Rijswijk is. Als we zeggen leerachterstanden is bekend dat het landelijk een probleem is, zeker ook wat net al werd gezegd door volgens mij mijnheer Ezinga dat het door corona alleen maar verergerd wordt, maar daar staat in dit stuk dan niet wat er in Rijswijk ... de cijfers worden niet benoemd waarom het in Rijswijk dan een thema is dat moet worden aangepakt. Volgens mij is die aanleiding voor elk beleidsstuk toch wel een belangrijk punt. Ook ontbreekt een toetsingskader. Ik kan denk ik als commissielid of voor Forumlid op dit moment niet over een jaar gaan zeggen, nou dit is gelukt of dit is niet gelukt, waardoor het moeilijk wordt om überhaupt te gaan controleren op dit stuk. Dat maakt het toch denk ik vrij lastig. Ook bijvoorbeeld het tijdspad ontbreekt in veel gevallen. Zo wordt er wel gezegd dat we een Plan van aanpak Onderwijs en Arbeidsmarkt gaan krijgen. Daar wordt een onderzoek naar gedaan, maar er wordt niet verteld wanneer we dat gaan doen. Er wordt wel gezegd dat er een aantal nota's komen die we nog kunnen verwachten, maar voor vele andere dingen die we gaan doen in deze nota daar wordt geen tijdspad voor geschetst. Dus daarom ook de volgende vragen: kunt u mij vertellen wat de aanleiding is voor vele thematieken die hier worden besproken om die aan te pakken? Kunt u mij vertellen waarom het toetsingskader ontbreekt? Kunt u mij vertellen wanneer we het tijdspad kunnen verwachten voor de vele acties die hierin worden besproken? Daarvoor laat ik het even in de eerste termijn. Hartelijk dank.

Mevrouw Schröter-Haas (CDA): Wij hebben wellicht een wat ander geluid. Wij zien in de Kadernota een stevig fundament en duidelijke kaders die opgesteld zijn met een brede consensus van partners in de regio. Dat vinden wij als CDA gewoon heel belangrijk, omdat zij de Kadernota uit gaan voeren. We zien dit ook als een levend document wat bijgesteld kan worden daar waar nodig. De samenwerking met Leidschendam-Voorburg wordt duidelijk aangegeven, maar denkt u ook aan de gemeente Delft en de kinderen die daar bijvoorbeeld naar school toe gaan. We zien dat er in deze Kadernota ingezet wordt op positief opgroeien dit vinden wij belangrijk en wat het CDA betreft ook een goede aanpak. De verantwoordelijkheid voor positief opvoeden ligt primair bij de ouders. Toch valt ons op dat bij de JGZ Rijswijk op dit moment cursussen beschikbaar zijn gericht op het kind zelf. Een opvoedcursus voor ouders hebben wij niet kunnen vinden. Wel kunnen ouders terecht met vragen bij het Opvoedpunt. In de Kadernota is te lezen dat het aanbod van cursussen onder de loep genomen wordt. We willen de wethouder vragen hier ook aandacht te hebben voor de opvoedcursussen voor ouders, zodat we hun als ouder als gemeente ook het juiste handvat kunnen geven. Daarnaast hebben we in deze tijd te kampen met scholen die gesloten zijn, daardoor ontstaat flinke leerlingen..., excuus, daardoor ontstaat bij een groep leerlingen flinke achterstanden. Dat baart het CDA ook zorgen. Hoe houdt deze Kadernota en het Onderwijsachterstandenbeleid rekening met deze actuele ontwikkelingen en de kansenongelijkheid van kinderen die steeds verder achterop raken? Dank u wel.

Mevrouw Jansen-Dirkx (PvdA): Ja, er is al heel veel gezegd en ook heel veel gevraagd. Ik ga gewoon mijn vragen maar een opnoemen. Maar laat ik in eerste instantie beginnen met te zeggen dat wij in eerste instantie erg verrast waren over het feit dat de Kadernota al gevierd werd in de pers. Wij al lazen dat de Adviesraad een positief advies gaf, maar dat wij nu pas erover te spreken komen. Misschien kunnen de wethouders daar een toelichting over geven. Ja, dat we niet echt tevreden zijn dat blijkt al uit de manier waarop ik begin te praten en dat ben ik echt niet. We hebben het wel over een nota die gaat over een kwart van onze inwoners. Dus laten we daar niet te zachtzinnig over zijn. In zijn algemeenheid in deze nota is het een weergave, zoals GroenLinks het ook als zei van onze wettelijke verplichtingen als gemeente. Maar hoe kunnen wij nou als raad toetsen of de gestelde doelen daadwerkelijk gehaald zijn? Oftewel is er een toetsingskader opgenomen in deze nota? Wij hebben hem niet kunnen vinden. Waar komen we vandaan? Wat hebben we op basis van de vorige nota daadwerkelijk bereikt? Het maakt het ook lastig om vast te stellen welke ambities dit college nog heeft voor het komende jaar om onze jeugd te ondersteunen waar nodig en hen uit te dagen om het beste uit zichzelf te halen. We lezen een opsomming van activiteiten die we uitvoeren en geen nieuwe plannen om door te ontwikkelen. Waarom niet, wethouders? Wat zijn nu jullie ambities? Waar geven we eigenlijk onze goedkeuring aan? Aan doelen die zo algemeen zijn dat niemand ertegen kan zijn. Als we dan verder inzoomen op deze nota, komen we nog tot wat detailvragen. Hoe groot is de bereidheid van ouders om gebruik te maken van preventieve tools die het CJG aanbiedt? Waarom worden vroegtijdige schoolverlaters alleen teruggedleid naar onderwijs? Is een baan ook geen goede startkwalificatie? Het doel was toch om jongeren te stimuleren het beste uit zichzelf te halen. Wat als dit een baan is bij een bakker om de hoek en geen mbo-2-opleiding. Is de wethouder het met ons eens dat we ook mogen accepteren dat iemand gewoon aan het werk gaat en niet op de bank blijft hangen zonder die startkwalificatie zoals beschreven in de nota? Waarom is er voor passend onderwijs alleen

samengewerkt met Leidschendam-Voorburg en Den Haag? Zoals het CDA al vroeg ook Delft is heel belangrijk voor ons. Veel leerlingen uit met name RijswijkBuiten vertrekken richting Delft. We hebben nota bene een samenwerkingsverband in het basisonderwijs met Delft. De ambities van het Team Brede Impuls, De Ontdekkers en de helden van de Natuur zijn duidelijk. Maar bereiken ze onze jongeren goed genoeg en wanneer vinden we hun werk succesvol? Hier zou een duidelijk toetsingskader helpen om te bepalen of wij hier succesvol bezig zijn en de wethouder kunnen feliciteren met een behaald resultaat of bijsturen indien nodig. Hoe gaat de gemeente die jongeren nou weten te bereiken buiten die jongerenambassadeurs om en hen mee laten praten? Als laatste, wat dat betreft, als laatste de jongerenambassadeurs en de kinderambassadeurs. Mijn ervaring is dat ze slecht te bereiken zijn voor ons als raad en wij van hen tot nu toe weinig of geen gevraagd en ongevraagd advies krijgen. Wat gaat de wethouder daaraan doen om dit te verbeteren? Voor ons wat de PvdA betreft is er echt werk aan de winkel, wethouders, want deze nota om in onderwijstermen maar te blijven krijgt een onvoldoende. Maar als juf kregen mijn leerlingen altijd de kans om zich te verbeteren, dus wethouder en wethouders moet ik dan zeggen: doe uw best en verbeter uw huiswerk, om te beginnen met het beantwoorden van onze vragen.

Mevrouw Van Amerongen (GBR): Ik kan namens GBR kort zijn over deze Kadernota. Wij kunnen ons namelijk goed vinden in de inhoudelijke kaders en de principes van de nota. Zo wordt meermaals genoemd dat er wordt uitgegaan van eigen kracht en verantwoordelijkheid en het sociale netwerk, voordat er wordt gekeken naar ondersteuning. GBR is blij te zien dat de nota erop gericht is om de eigen kracht te versterken en dat het niet wordt genormaliseerd om elke hobbel of tegenslag te problematiseren. Ook is in de Kadernota te zien dat jaarlijks de effecten van beleid wordt geëvalueerd en dat dit aan de raad wordt gerapporteerd, waar we erg blij mee zijn. Wel vragen wij ons af net zoals GroenLinks of er nog een uitgebreidere evaluatie beschikbaar is over 2017-2020. Dat wordt kort genoemd in deze nieuwe nota, maar een uitgebreide evaluatie en bijvoorbeeld inzicht in cijfers mist. Kan de wethouder ons hiervan voorzien? Tot slot sluiten wij ons aan bij D66 en Wij. en zien we graag een verdere uitwerking van het financiële kader en het toetsingskader. Tot zover de eerste termijn. Dank u wel.

Mevrouw Ten Brummelaar (RB): Zo goed als mevrouw Jansen, ga ik het natuurlijk nooit doen, maar wij kunnen ons voornamelijk aansluiten bij de woorden van de VVD, de heer Ezinga. Wij vragen ons ook heel erg af wat er gaat gebeuren met de achterstanden van de jeugd in deze coronatijden. We zouden daarin als partij graag meedenken. Een idee zou bijvoorbeeld kunnen zijn om mee te nemen: Don Bosco houdt elk jaar vakantie-activiteiten. Is er een mogelijkheid om met Rijswijkse vrijwilligers de kinderen die echt een achterstand hebben opgelopen om daar onder het mom van spelen en leren in de vakantie te zorgen dat die achterstand daar waar mogelijk zoveel mogelijk ingelopen kan worden? Het zou een suggestie zijn, misschien dat er meerdere leuke ideeën voor zijn. Ook vragen wij ons af hoe dat met de jeugdigen gaat straks die nu in groep acht zitten. We hebben allemaal in de krant gelezen dat zij toch vaak een iets hoger advies meekrijgen dan anders wellicht zou zijn. We maken ons zorgen wat dat voor ze gaat doen in het brugklasjaar. Dat is al een heftig jaar, je bent brugpieper, je moet je bewijzen en dan komt er ook nog de bewijsdrang voor het toch halen van je niveau bij. Wij missen ook wel iets in die trend in het Plan van Aanpak. Verder heb ik gelezen over de jeugdambassadeurs of de kinderrechten. Ik heb de vraag al wat vaker gesteld en ik ga hem opnieuw stellen, en ik heb er nooit echt een concreet antwoord op gehad. Wat ik mis, is dat eigenlijk ook kinderen van SBO-scholen aangesloten zijn bij deze groep van kinderen om hun stem te laten horen en om mee te denken in de gemeente, want ook die kinderen, denk ik, kunnen een hele waardevolle bijdrage leveren aan het college van burgemeester en wethouders. Dat waren mijn vragen.

De heer Jense (OR): Jawel, geen op- of aanmerkingen, voorzitter.

Wethouder Besteman: Dank allereerst ook aan de raad voor de inbreng, alle vragen. Ik denk dat het goed is om even te starten met de opmerking dat de Kadernota zoals die nu voorligt aan de raad een visiedocument is. Het is een kader voor wettelijke taken en mogelijk aanvullende taken en zoals u ook heeft kunnen lezen in de nota worden ook veel verdere uitwerkingen genoemd, nota's, beleidsplannen waarin ook meer de concretisering zult aan treffen. Wat is er nu nieuw in deze nota waarom het van belang is? Dat is dat we nu gaan in deze ontwikkeling, met deze beleidsnota naar een vraaggericht aanbod. Ik ben heel erg blij dat we daarover consensus hebben gevonden met alle interne, maar juist ook alle externe samenwerkingspartners en het onderwijs met name vanuit mijn portefeuille. Het doel van dit beleid is inderdaad ervoor te zorgen dat de jongeren, de jeugdigen zich vrij en in veiligheid zich kunnen ontwikkelen.

Zoals de fractie van **GBR** ook zegt het primaat ligt daarvoor primair bij de ouders. Dat is ook wat vastgelegd is in deze nota. Als ouders of jongeren daar tijdelijk ondersteuning bij nodig hebben dan is dat er. Dat regelen we nu in deze nota, zoals **de heer Kruger** ook al heeft aangegeven. Ik kan in zijn algemeenheid nog aansluiten bij de opmerking van **mevrouw Schröter-Haas** van het CDA. Wat het college betreft ligt er nu een stevig fundament. Wij zien dat inderdaad ook als een levend document. Er is geen einddatum genoemd in deze Kadernota, omdat we ook willen kunnen bijsturen of aanpassen als partners of de context daar aanleiding toe geeft. Dus dat misschien even in zijn algemeenheid, voorzitter, en vooraf.

Dan zal ik even alle fracties langslopen om te zorgen dat ik de vragen die ik heb opgeschreven kan beantwoorden. Dan begin ik met de fractie van **BVR, de heer Kruger** heeft aangegeven veel waarde te hechten aan de nota. Dat was goed om te horen. Hij heeft aangegeven dat er inderdaad in de uitwerking met andere plannen en nota's die volgen verder bijgestuurd kan worden door de raad en dat er ook evaluaties plaatsvinden. Dat is niet zozeer een vraag, maar een opmerking waar ik ondersteuning in zie. De **fractie van GroenLinks** heeft een aantal procesmatige vragen gesteld. Zij vragen zich af welke uitdagingen ziet het college nu met deze nota en wat wordt er nu eigenlijk opgelost. Voor een deel is het natuurlijk een beschrijving van de wettelijke taken waar gewoon voorstaan als gemeente, die zijn geborgd. Dat is een belangrijk fundament om de basis wat dat betreft ook op orde te hebben. Daarnaast worden de gemeentelijke taken en ambities ook verder uitgewerkt en die vindt u denk ik met name ook in het onderdeel 'persoonlijke ontwikkeling' waarin we willen zorgdragen, willen borgen dat jongeren positief kunnen opgroeien, omdat ze daar natuurlijk zelf in de eerste plaats veel profijt van hebben, maar het ook van belang is voor de samenleving als geheel. Dus dat is misschien even in de richting van de GroenLinks-fractie. Mevrouw Kistemaker heeft zich afgevraagd hoe we dan ouders gaan ondersteunen. Nou collega Bentvelzen zal er zo nog ongetwijfeld iets over zeggen in het licht van het CJG, maar de inzet is dat we toegankelijke, laagdrempelige hulp leveren voor ouders en ondersteuning bieden voor ouders en kinderen waar dat tijdelijk even nodig is. Hoe gaan we dan die kansen ongelijkheid aanpakken, heeft mevrouw Kistemaker ook nog gevraagd. Ook dat vindt u terug in de verdere uitwerking van de nota. Wij zullen het straks denk ik nog hebben over de Nota Onderwijsachterstandenbeleid, waarin het inzetten op het goed leren van de taal een heel belangrijke pijler is. Maar ook en daar zal ik straks nog wel even wat uitgebreider op terug komen in relatie tot COVID als het gaat om onderwijsachterstanden op dit moment. Nieuwkomers, ook daar zitten we in op het leren van de taal. We doen dat onder andere met de schakelklassen. Wij doelen dan op nieuwkomers, vluchtelingen die hier op school komen en zo de taal kunnen leren. GroenLinks heeft ook nog een vraag gesteld over het lerarentekort. Ja, dat is natuurlijk een prominent probleem. Dat was het al een tijdlang. Dat is ook waarom we gezegd hebben met het Plan Onderwijs Arbeidsmarkt, één van de pijlers daar is inzetten op hybride docenten. U heeft het plan van aanpak afgelopen jaar ook ontvangen en u zult daar ook zo tegen de zomer weer een update van krijgen. We proberen door de inzet van hybride docenten en de samenwerking met het bedrijfsleven ook de druk op het onderwijs wat te verlichten en proberen ook zo kennis over te dragen vanuit het bedrijfsleven naar het onderwijs en vice versa. Dan ga ik over naar de fractie van de **VVD. De heer Ezinga** heeft een vraag gesteld over het CJG. Nou, dan kijk maar even naar wethouder Bentvelzen, die zal daar ongetwijfeld ook zo op terugkomen. Ja, de onderwijsachterstanden in relatie tot COVID, mijnheer Ezinga, u heeft daar luid en duidelijk aan gerefereerd en dat is denk ik ook niet meer dan terecht, want dat speelt op het moment gewoon enorm. Dat is ook waarom er een rijkssubsidie is ingesteld door de minister. Ik heb vandaag nog even navraag gedaan vanuit die rijkssubsidie, er worden inhaalprogramma's en ondersteuningsprogramma's ontwikkeld waar ook de meeste scholen in Rijswijk gebruik van maken. Dus het onderwijs is echt heel hard bezig, terwijl we nog midden in die lockdown zitten om ook al in te zetten op inhaal- en ondersteuningsprogramma's voor hun leerlingen. Dus ik denk dat dat heel goed loopt en ik kan u ook verzekeren dat we daar in de bestuurlijk overleggen de vinger aan de pols houden en nauw overleg over hebben. De fractie van **D66, mevrouw Koopman** merkte al terecht op dat er geen einddatum is. Dat klopt, in die zin kunt u het zien als een levend document dat we kunnen bijsturen als het nodig is. De financiële kaders en de verdere uitwerking komen dus terug in de verdere nota's en plannen die we genoemd hebben in de nota. Even kijken, ik heb hier nog een opmerking staan over de preventiepartners, die ook in de nota's verder worden genoemd. Ik zal u een voorbeeld noemen dat maakt het misschien wat concreter. Als gaat om positief opgroeien en het ontwikkelen van talenten hebben we een plan gemaakt samen met Haaglanden Beweegt om in te zetten op de activiteiten van het Team Brede Impuls, waarin we ook duidelijk prestatieafspraken afspreken, zodat we daar ook op kunnen sturen en bijsturen mocht dat nodig zijn. Dan de fractie van Wij. geeft aan: deze Kadernota gaat over jongeren van 0 tot 23 jaar. Dat klopt en ook voor de wat oudere jongeren zal ik ze dan maar even noemen, 14 tot 23 zei de heer Van Dam geloof ik in zijn betoog, is het nodig om activiteiten te organiseren. Dat ben ik helemaal met hem eens. Wij hebben

ook het Team Brede Impuls gevraagd om meer in te zetten op die doelgroep. Dat is going concern zou ik kunnen zeggen, dat maakt onderdeel uit van de lopende afspraken die we daar al hebben. De aanleiding van de nota heeft **de heer Van Dam** ook nog een vraag over gesteld. Dat is natuurlijk de borging van de wettelijke taken die we hebben als gemeente, maar ook de gemeentelijke ambities die we hebben. Dus het is een hoogover kader waarin we verder invulling en inkleuring vinden in de uitwerking van andere plannen. Dat is ook waar de toetsingskader zit. De heer Van Dam heeft ook nog verwezen naar het Programma Onderwijs en Arbeidsmarkt, Nieuwe Ouderwijs Energie in Rijswijk in het plan zit een tijdpad en een toetsingskader, de doelen die we willen bereiken en uw raad heeft dat, ik dacht in juli 2019 ontvangen. Voor de zomer kom ik daar weer met een update over. Het **CDA** geeft aan een stevig fundament. Daar kan ik mij bij aan sluiten. De **Partij van de Arbeid** heeft een opmerking gemaakt om te beginnen over de communicatie. Ik wil daar toch nu wel even wat over zeggen, voorzitter, als dat mag. Ik heb die opmerking vaker gehoord in de raad, dat het college al naar de pers communiceert terwijl de stukken daar nog niet goed bij de raad zijn aangekomen. We hebben het daar in het college uiteraard over gehad, want het is van groot belang dat uw raad tijdig en volledig geïnformeerd wordt, dus er is iets in de verzending van de stukken die na de verzending vanuit het college nog even bij de griffie verzameld worden. Er zijn nu gesprekken met Communicatie en de secretaris in de organisatie om te kijken hoe dat beter bij elkaar kan komen. Dus ik hoop dat ik daar ook uw opmerking recht meedoe, mevrouw Jansen. Even kijken, veel heb ik denk ik ook al gezegd. U heeft ook nog gevraagd: welke ambities heeft u nu eigenlijk als college? Ik kan u een aantal noemen. We zijn naast de wettelijke taken bijvoorbeeld bezig met een Integraal Huisvestingsplan. Daar heeft uw raad al van gezegd we doen dat met een behoorlijke ambitie ook een duurzaamheidsambitie. Als het gaat om internationaal onderwijs, is dat natuurlijk geen wettelijke taak van de gemeente, maar we zeggen wel met deze Kadernota: het is van belang voor Rijswijk als geheel maar zeker ook voor de jongeren om in te zetten op internationaal onderwijs. Dus dat zijn duidelijke ambities. Zo ook met de verbinding onderwijs arbeidsmarkt zetten we in op kwalitatief goede stages voor vmbo-studenten en dat is denk ik een hele stevige ambitie die ook voor de jongeren een groot verschil kan maken. Dan mevrouw Jansen, heeft u nog een opmerking gemaakt over schoolverlaters of die niet naar een baan doorgeleid kunnen worden. Dat kan natuurlijk allemaal wel, maar de inzet is een startkwalificatie, omdat dat gewoon weg een wettelijke taak is. Dat vinden we met elkaar heel erg belangrijk. Dan nog even over het samenwerkingsverband waar mevrouw Jansen ook al naar gevraagd heeft, want wij werken samen met de gemeenten Den Haag en Leidschendam-Voorburg. Dat is voor wat betreft passend onderwijs de wettelijke samenwerkingsregio. Dus dat betekent natuurlijk niet dat wij niet met de collega's in Delft praten, integendeel. Maar dit is het wettelijke kader waarbinnen wij werken. Dan ga ik nog even naar de fractie van **Gemeentebelangen**. U zegt: de eigen kracht in de nota en het primaire primaat bij de ouders voor opvoeding en opvoedondersteuning dat ondersteun ik. Dat is altijd goed om te horen. **Rijswijks Belang** heeft ook nog gerefereerd aan de onderwijsachterstanden en COVID en doet een voorstel ook, als ik het goed begrijp, activiteiten te organiseren. Dat is natuurlijk altijd goed. Ik wil wel even benadrukken als we het hebben over onderwijsachterstanden die ondersteuningsplannen vanuit het onderwijs wel echt over het wegwerken van de achterstanden gaat, maar ook, dat heeft u denk ik heel goed gelezen in de nota, zetten we in vanuit de gemeente op het leuke dingen doen en het positief opgroeien, talentenontwikkeling. Dus vanuit die optiek doen we er alles aan om kinderen en jongeren hun talenten te kunnen laten ontdekken, zodat ze op een goede plek terecht komen. Daar wou ik het maar even bij laten, voorzitter, in de eerste termijn.

Wethouder Bentvelzen: Er zijn veel vragen gesteld en dat is aan de ene kant goed en aan de andere kant moeten wij misschien nog wel wat huiswerk doen denk ik dan, kijkend digitaal naar mijn collega Johanna Besteman. Om te beginnen wil ik aangeven dat er door meerdere fracties is gesteld dat er een toetsingskader ontbreekt en waarom dat dan zo is. Volgens mij heeft **mijnheer Van Dam** ernaar gevraagd. Volgens mij heeft **GroenLinks** ernaar gevraagd. Er zijn meerdere fracties die dat toetsingskader hebben genoemd. Ik wil toch even scherp krijgen dat een kadernota, de naam zegt het eigenlijk al, dat beschrijft iets op hoofdlijnen. Dat gezegd hebbende en daarmee ook het staartje wat op de laatste pagina te vinden is in deze Kadernota waarin alle opvolgende nota's nog naar de raad toekomen daar wordt wat meer kleur in gegeven aan hetgeen waar wij mee bezig zijn. Dan haak ik meteen aan op de vraag van **mevrouw Koopman**. U noemde jeugd en gezondheid of ik dat dan mee zou meenemen in de Nota Preventief jeugdbeleid, dat trek ik mijzelf dan heel erg aan, want het is één van de nota's die op mijn conto is. Natuurlijk is dat één van de onderwerpen die terug zou komen in die Nota Preventief jeugdbeleid. Ik ga proberen, voorzitter, om alle vragen zo goed en kwaad als ik kan te beantwoorden. Er zijn vragen gesteld over het CJG over preventie, over de doorontwikkeling. Is het CJG overal wel klaar voor? CJG zijn we aan het doorontwikkelen, dat is ook

opgeschreven, beschreven in het lokale inkoopplan uit 2018 al. We merken dat het samenspel tussen het Jeugdteam en de scholen en de preventieve partners in ons lokale veld de aandacht gewoon behoeft. Daar zetten wij ook stevig op in. Wij willen dat intensiveren, zodat we onze basisvoorziening aan de voorkant op zo'n manier inrichten met elkaar dat het echt goed benut wordt door de ouders, door de kinderen, opvoeders, zodat we minder doorverwijzingen hebben naar de eerste- of tweedelijnszorg en naar het Jeugdteam. De nadruk ligt daarbij zeker op preventie en het vraaggerichte, dat heeft volgens mij mijn collega Johanna Besteman ook al aangegeven. We halen op via het welzijn, via de scholen, via de peuterspeelzalen en op die manier kijken we samen met de CJG-coördinator concreet wat we nu nog moeten wijzigen om ons beleid, of preventief beleid nog beter te laten aansluiten op onze eerstelijns hulp. Volgens mij beantwoord ik daarmee een vraag van **de heer Ezinga**. **Mevrouw Kistemaker** is het niet helemaal eens met de zinsnede dat ... of tenminste die vindt het een wat rare visie als we zeggen ouders zijn primair verantwoordelijk. U bent het daarmee eens, maar en dan? Wat gaan wij dan doen aan die kansengelijkheid? Ik zou mijn handen niet in het vuur durven steken om te zeggen: ik ga er als wethouder vanuit Rijswijk voor zorgen dat we in Rijswijk nooit geen sprake meer hebben van kansengelijkheid. Want dat kan ik niet alleen. Daar hebben we veel meer partijen voor nodig. Maar we proberen zo goed en kwaad als we kunnen het beleid wat we hier met elkaar maken, niet alleen als college zijnde, maar samen met u als geheel gemeentebestuur om het zo maar te benadrukken, proberen we die kansengelijkheid in ieder geval naar nul te krijgen of zo minimaal mogelijk. Dat gezegd hebbende. U mist ambitie. Welke doelen gaan we aan werken? Ik denk dat die ambitie er wel in is genoemd en ik vraag u dan ook concreet waar u dan ambitie op mist. Aangezien een kadernota op hoofdlijnen is omschreven en we nog heel veel nota's gaan opleveren met verdere inkleuring van allerlei beleidsdata. **D66** heeft nog gevraagd naar een periode, einddatum. U kunt die niet vinden. Dat klopt. Er zijn meerdere partijen die hebben aangegeven waarom moet er eigenlijk nu een Kadernota. Dat hebben wethouder Besteman en ik onszelf ook afgevraagd, omdat er niet gigantisch veel wijzigt. Jeugd en Onderwijs bestaat grotendeels uit zowel wettelijke taken als gemeentelijke taken, maar die wijzigen, gelukkig zeg ik erbij, niet ieder jaar. Zeker de wettelijke taken niet en omdat dat zo is en we tot nu toe gewend zijn in Rijswijk om kadernota's op te leveren met een einddatum na vier jaar of na vijf jaar, hebben wij tegen elkaar gezegd: laten wij deze Kadernota met een open einde opleveren, een periode zonder einddatum. Als er gigantisch veel wetswijzigingen plaats gaan vinden dan is er uiteraard tijd en ruimte om een nieuwe Kadernota op te leveren, maar vooralsnog hebben wij ervoor gekozen: laat het een levend document zijn, laten we blijven bijsturen waar nodig en waar we dat kunnen. Laten we ieder jaar in ieder geval rapporteren aan de raad hoe het met de Kadernota staat, alsmede de vervolgnota's die daaruit voortvloeien. De financiële kaders, die neem ik mee. Ik moet ernaar kijken. Ik heb daar nu niet een panklaar antwoord op, voorzitter. De opvoedcursussen heeft het **CDA** nog over gehad grotendeels gericht op de kinderen en niet op de ouders zelf. Ook daar zou ik naar kijken, want ik heb dat zelf niet zo op mijn netvlies staan. Er is door **Rijswijks Belang** nog aangegeven de jongerenambassadeurs in het kader van SBO-scholen. Ik ben het er zeker mee eens, mevrouw Ten Brummelaar, dat die ook plek moeten krijgen, jongerenambassadeurs vanuit SBO-scholen. Dat is uiterst belangrijk. Die doen er ook toe. Ik denk dat jongerenambassadeurs en de kinderrechtenambassadeurs hun best doen om zoveel mogelijk ambassadeurs bij zich te krijgen en tot zich te binden. Ik zal in ieder geval de SBO-scholen nog een keer bij hen onder de aandacht brengen. Dat wil ik u toezeggen. Desondanks kunnen wij hen niet dwingen. Dus ik hoop dat er ook een jongedame of jongeheer opstapt vanuit de SBO-scholen om zich toe te voegen als jongerenambassadeur aan ons Rijswijkse gemeente om ons gevraagd of ongevraagd van advies te voorzien. Voorzitter, dan stap ik gelijk maar even door naar de **Partij van de Arbeid**, want daar is de vraag gesteld hoe zit het nu met die kinderrechtenambassadeurs, we zien er niet zo heel veel van, we horen er niet zo heel veel van of in ieder geval niet zoveel als dat we hadden gewenst. Ik begrijp dat. Desondanks zitten zij niet stil. Ze hebben zelf een hele lijst die zij afwerken met onderwerpen die zij ook zelf hebben verzonnen waarmee ze aan de slag zijn. Zo heeft u volgens mij een x aantal weken geleden nog een meeting bijgewoond waarin zij het onder andere hadden over de verkeersveiligheid. We hebben een heel document voor gehad, in ieder geval is toegevoegd of tenminste verstuurd is aan onze collega-wethouder Lugthart die daarmee uiteraard aan de slag is. Ja, mevrouw Jansen, u zal het onderschrijven als ik zeg: de kinderen- en de jongerenambassadeurs die kinderen hebben het momenteel zo verschrikkelijk moeilijk met deze hele coronacrisis. Wij vinden het met elkaar al heel erg lastig om digitaal te moeten vergaderen, hoe zou het dan zijn voor al die kinderen die schoolwerk op deze manier moeten doen. Dat maakt dat ook het jongerenambassadeurschap of het kinderrechtenambassadeurschap wat lastiger is dan dat het normaal is. Zij kunnen elkaar niet fysiek ontmoeten momenteel. Dat is gewoon niet mogelijk. Dat maakt gewoon dat die opties wat lastiger zijn. U heeft zelf de laatste keer bij de participatiebijeenkomst gezeten waarin mijn collega Lugthart en ik jongeren hebben gesproken over ideeën

voor Rijswijk in tijden van de lockdown. Dan ziet u zelf hoe lastig dat is. Het was in die zin een prima bijeenkomst met hele leuke uitwisseling van ideeën, maar het is wel heel lastig om dat digitaal te doen en ik heb daar heel veel respect voor de kinderen die dat wel kunnen. Voorzitter, dan heb ik nog drie vragen openstaan die concreet zijn gesteld door **de heer Van Dam**. U heeft mij gevraagd: kunt u mij vertellen wat de aanleiding is voor de thematieken? Als u bedoelt met thematieken de kopjes opvoeden, opgroeien, educatie en persoonlijke ontwikkeling. Dan zijn dat de kaders van heel veelomvattende beleidsterreinen van jeugd en onderwijs. Daarin passen alle verschillende onderwerpen, zowel de wettelijke taken als alle gemeentelijke doelen. U heeft mij gevraagd waarom een toetsingskader ontbreekt. Volgens mij ben ik daar al op ingaan. U heeft mij gevraagd waar u kunt zien wat het tijdspad is van de vele acties die worden besproken. Het tijdspad staat of wordt specifiek beschreven in de onderliggende nota's of de komende onderliggende nota's. Alles wat beschreven staat in de Kadernota aan acties dat heeft doorlopend onze aandacht. De voortgang komt terug, zoals ik al heb benoemd in een jaarlijkse rapportage en uiteraard ook in onze begrotingsteksten en de jaarrekening. U heeft ook nog gevraagd wat gaat de wethouder doen om de doelgroep 16- tot 23-jarigen te bedienen via deze nota. Op dit moment wordt die doelgroep echt hoofdzakelijk bereikt zowel vanuit de verenigingen als vanuit de jongerenwerkers. Zelf weet ik dat binnen de uitvoering van het Team Brede Impuls één van de speerpunten is om ook de jongeren van een oudere leeftijd te bereiken. Dus niet alleen de basisschoolleeftijd, maar ook de middelbare school en daarboven zelfs te bereiken en te betrekken. We zijn van start gegaan in het nieuwe jaar ondanks alle moeilijkheden de digitale weg met Speaking Minds op het voortgezet onderwijs. Daarmee worden jongeren echt betrokken in beleidsnota's. Voor de rest pakken we zaken voor de jeugd ook op via de extra rijksmiddelen die onlangs ook zijn toegezegd door de minister en daarmee hebben we een eerste aftrap gedaan, dat weet uzelf, want daar is uw eigen wethouder bij betrokken, om een activiteitenpakket voor jongeren samen te stellen voor 16 tot 23 jaar om hen ook wat te bieden. Wij kunnen het zelf niet altijd verzinnen. Dus ik ben blij met die eerste aftrap. Ik denk dat we dat vaker moeten doen. Voorzitter, ik houd het hierbij in de eerste termijn. Volgens mij ben ik lang genoeg aan het woord geweest.

De voorzitter: Het was in ieder geval een uitgebreide beantwoording, waarvoor dank, denk ik. In de tweede termijn wil ik vragen om ook gezien de tijd aan de raadsleden om even goed aan te geven welke vragen nog onvoldoende eventueel zijn beantwoord. Ik denk dat er heel uitgebreid is beantwoord, maar geef even heel kort aan waar nog vragen onvoldoende zijn beantwoord eventueel en even kort de politieke punten. Dan ga ik eerst even naar de heer Kruger.

Tweede termijn

De heer Kruger (BVR): Als we het hebben over kinderen mee betrekken in al die kaders. Ja, wanneer begin je dan? Als ze nog in de luier lopen? Dan weet ik meteen waar de uitdrukking dat je gaat pampieren vandaan komt en het strekt door tot 23 jaar. Ik kan me herinneren toen ik 23 jaar was, was ik volgens mij al zelf pappie en liepen mijn kinderen in de luiers rond. Ja, ik was er vroeg bij. Dus het blijft altijd moeilijk. Daarom ben ik blij en het is ook bevestigd door wethouder Besteman dat we dit gewoon echt moeten zien als een kader. Met het evalueren, je kan dat tijdens de periode. Vandaar dat het goed is dat je dat niet gaat binden aan een einddatum, want dan is het net alsof het klaar is. Dit blijft gewoon een aandachtspunt waar we altijd moeten bijstellen en met name ook met betrekking tot het financiële gebeuren, want voordat je het weet, lopen de kosten en rijzen weer de pan uit. Verder ben ik erg blij met de antwoorden die zijn gegeven en wat Beter Voor Rijswijk betreft ik zou zeggen: ga beginnen. Hartelijk dank en succes ermee.

Mevrouw Kistemaker (GL): Dank voor de antwoorden die ik heb gekregen. Ik heb nogal wat vragen openstaan en ook wat nieuwe vragen gekregen. Want ik begrijp dat het een nota is die we gaandeweg gaan bijstellen. Ik ben benieuwd hoe dat dan gaat, als er iets wordt bijgesteld, wordt dat dan opnieuw gestuurd naar de raad, gaan we dat dan opnieuw vaststellen. Hoe gaat dat precies werken? Ik hoor ook dat er veel nog uitgewerkt gaat worden in beleidsnota's, dat kun je ook lezen in het stuk. Maar worden die dan ook als raadsvoorstel naar de raad gestuurd of worden die net als de Nota Onderwijsachterstanden als IB naar de raad gestuurd? Kunnen we daaraan verder eigenlijk niets meer aan toevoegen of aanpassen? Verder ben ik blij om te horen dat de wethouder zich uitsprekt om zich in te gaan zetten voor het bestrijden van kansengelijkheid, maar ik blijf het toch een hele lastige combinatie vinden met aan de andere kant zo wijzen naar ouders en de eigen kracht en dit ook zo expliciet in de visie zetten. Ik heb eigenlijk ook geen antwoord gekregen waarom dit zo expliciet in de visie is geschreven. Uit het antwoord van wethouder Besteman begrijp ik dat hybride docenten al ingezet worden. Betekent dat dat het onderzoek afgerond is?

Over hoeveel hybride docent hebben we het dan? Hoe loopt het? We zijn heel erg benieuwd daarnaar. Ik had dan nog een paar vragen waar ik geen antwoord op heb gekregen uit de eerste termijn. Dat is over de evaluatie van de oude nota en waarom sommige onderdelen bijna letterlijk zijn overgenomen en ander onderdelen niet. Wat ligt daaraan grondslag? Ik zou graag willen weten wat de opmerkingen van de Adviesraad Sociaal domein waren en ik heb geen antwoord gekregen over het centrale punt waar vrijwilligers anoniem hun signalen kunnen melden. Daar ben ik ook erg benieuwd naar.

De heer Ezinga (VVD): Een hele korte reactie. Wethouder Besteman heeft gereageerd op mijn vraag rondom de leerachterstanden in relatie tot COVID-19. Zij verwijst daar naar de rijkssubsidies. Deze zullen inderdaad de risico's verkleinen, maar ik denk dat in het kader van deze Kadernota, jawel, het geen kwaad is om toch iets op te nemen rondom de actuele situatie, juist omdat je daarmee ook, je hebt een status apart op dit moment voor een bepaalde groepen kinderen waarbij je als beleidsmakers toch extra sturing en controle wil hebben en een dergelijke Kadernota met een paragraaf hierover toch een extra aandacht hierop zet. Ik denk dat het geen kwaad kan om daar toch enige woorden aan vuil te maken. Met betrekking tot de beantwoording van wethouder Bentvelzen, voor beide wethouders dank daarvoor. Zij verwijst naar mijn vraag rondom het Centrum Jeugd en Gezin. Zij geeft aan dat een intensivering plaatsvindt rondom de werking van het CJG. Ik hoor niet direct van haar het vertrouwen dat de nuldelijnszorg die vanuit CJG naar voren komt goed genoeg aansluit op de eerste en tweede lijn. Het is vandaar dat ze ook verwijst naar de intensivering van die werking van het CJG. Ik wil daarbij wel aangeven dat ik hoop dat de huidige intensivering voldoende is om deze Kadernota voldoende te laten aansluiten eigenlijk op de andere nota's die wij continu behandelen rondom de jeugdhulp, maar ik wil hierbij wel mijn zorg uitspreken, omdat juist de preventie waar u zo prat opgaat en waar het college zo prat opgaat, wel daadwerkelijk ook effectief moet zijn en daar kunnen we niet lang genoeg over doorpraten over hoe we dat goed moeten inrichten. Dat zijn de enige punten die ik nog even wilde agenderen. Dank u wel.

Mevrouw Koopman (D66): Nou hartelijk dank voor de beantwoording van een groot deel van de vragen. Wethouder Bentvelzen heeft al duidelijk gemaakt waar nog huiswerk ligt en hoe er naar ons wordt teruggekoppeld. Hartelijk dank daarvoor. Ik heb toch nog wel wat verder opmerkingen. Een kadernota is niet alleen een visiedocument met vage ambities. Het geeft belangrijk kaders over het waarom we dit doet en welke maatschappelijke doelen je wil bereiken in een bepaalde periode. Ook die kun je concreet benoemen en dat ontbreekt nu toch echt in dit document. Een kadernota zonder einddatum als levend document ben ik dan ook geen voorstander van. De onderliggende beleidsdocumenten geven hier verder invulling aan hoe we daar gaan komen, maar concreet moet er wel wat mij betreft instaan wat het beleidsdoel is, want anders kunnen we nooit controleren of u dat bereikt heeft en dat is toch een belangrijke taak voor de raad. Ook voor de prestatieafspraken met de partners zijn concrete maatschappelijke resultaten belangrijk. Dus op basis waarvan maakt u die afspraken dan? Ook de financiële uitwerking in onderliggende nota's is wat ons betreft niet voldoende. Bij elke kadernota moet wat ons betreft op hoofdthema's een financiële uitwerking komen. Het volstaat niet om naar een begroting of onderliggende beleidsnota's te verwijzen. Natuurlijk kan je daar de verdere uitwerking doen als je verder gaat uitdiepen, maar daar moet toch wel een financiële paragraaf worden opgenomen in een kadernota. Ik ben blij dat wethouder Bentvelzen daar verder naar wil gaan kijken. Ik hoop dat ze daar, de wethouder ... Nou goed, één vraag die ik nog wel heb en die ik vergeten was in eerste termijn. U verwacht heel veel van de huidige partners, zoals Jeugdwerk van Welzijn Rijswijk, kinderboerderij Het Akkertje, Trias, De Ontdekkers, Stichting Kinderles- en Hobbytuinen en Don Bosco. Wordt van hen verwacht dat zij dit binnen hun huidige opdracht meenemen of krijgen ze hiervoor extra budget? Dat was mijn tweede termijn.

De heer Van Dam (WIJ.): Ten eerste hartstikke bedankt voor de beantwoording van de vragen. Ik heb ze allemaal voorbij horen komen in ieder geval bij mij. Goed om te horen dat jongeren vooral bij Brede Impuls meer aandacht gaan krijgen. Ik hoorde wethouder Bentvelzen zeggen dat er extra aandacht aan besteed gaat worden, waar ik erg blij mee ben, want dan kunnen die in ieder geval ook genieten van onze gemeente. Ik vroeg me af of dit dan misschien kan worden toegevoegd aan de nota als we hem toch gaan bijwerken. Ik denk dat dat top zou zijn, dan kunnen we het ook terugzien later. Dus dat is de eerste vraag. Tweede, ik wou ook ingaan op wat een kadernota is, maar volgens mij heeft Martine Koopman dat perfect uitgelegd. Ik heb het gegoogeld, want ik had niet helemaal verwacht dat we daar nog over een discussie zouden krijgen. Maar volgens mij heeft mevrouw Koopman een perfecte definitie daarvan opgenoemd. Wat zijn de plannen en wat gaat dit kosten? Ik ben het helemaal eens daar schiet het net toch een beetje tekort in. Wat ik bedoelde met de aanleiding voor de thema's is eerder gezegd de onderbouwing van waarom nu

sommige zaken in deze nota staan. De onderbouwing voor het aandacht geven voor bepaalde thema's staat er niet. Waarom gaan we meer doen voor kinderen met een onderwijsachterstand? Wat zijn de cijfers daarvan in Rijswijk? En hoe gaan we daar dan wat mee doen? Waarom? Dat schiet nu beetje tekort, zeg maar, steeds die aanleiding voor de thema's, dat bedoel ik met de aanleiding. Dus niet per se de drie hoofdthema's die nu worden bedoeld in de nota, maar echt bijna cijfermatige tekortschietingen wat er nu is en waarom we daar nu meer aandacht aan gaan besteden. Dus als daar nog misschien antwoord op komt. Ik denk dat dat namelijk ook best wel een plekje kan hebben in deze nota. Dat zijn mijn vragen. Bedankt.

Mevrouw Schröter-Haas (CDA): Dank, wethouders, voor uw reacties. Fijn, goed om te horen dat er voldoende aandacht is voor de onderwijsachterstanden. We zien en horen in uw reactie het maatschappelijk ondersteunen en beleid. Het is duidelijk dat het wat ons betreft de kaders betreft. Het beleid, zoals in de Kadernota aangegeven, is voor het CDA alleen bedoeld om daar waar nodig te ondersteunen of te corrigeren. We gaan hier nu ook wel erg op de inhoud in. Het is niet zo dat kinderen alleen toch gelukkig kunnen worden door een almachtige gemeente. Wethouder Bentvelzen gaf aan het niet helemaal scherp te hebben, maar wel dat het CJG ...

De heer Van Dam (Wij.) interrumpeert: Ik ben het zeker eens dat ze niet alleen gelukkig worden van een gemeente, maar ik word er wel gelukkig van als beleid in ieder geval volgens de normale manier wordt opgesteld. Als dat nu ontbreekt dan denk ik dat het onze taak is om daar aandacht aan te besteden. Dus zeker niet dat ze daar alleen gelukkig van worden, maar het lijkt me wel dat normale zaken moeten worden benoemd in deze nota.

Mevrouw Schröter-Haas: Maar het is wel een kadernota. Dus het gaat om de kaders en niet zozeer om de inhoud. Zoals aangegeven wordt in de beleidsnota's wordt dit verder uitgewerkt en dat is wel wat wij ook verwachten.

De heer Van Dam: Ja, dat verwachten wij ook. Maar er is volgens ons nog geen voldoende plan om daar een uitwerking aan te geven. Dat hoort hier gewoon te staan. Als u vindt dat dit voldoende is dan ben ik het daar totaal niet mee eens. Je moet tenminste ... U heeft het over kaders maar die kaders staan hier nog heel wankel. Ja, die zijn er niet. Dus omdat zo te claimen, dat klopt niet.

Mevrouw Schröter-Haas: Daarover verschillen wij dan toch van mening, mijnheer Van Dam. Maar goed, om even mijn verhaal af te maken, wethouder Bentvelzen gaf aan het niet helemaal scherp te hebben maar dat het CJG doorontwikkeld wordt. Wij willen als CDA wel echt aandacht vragen voor de opvoedcursus, omdat deze helpen in het positief opvoeden. Dus die wilden we hier nu erg graag meegeven. Dank u wel.

Mevrouw Jansen-Dirkx (PvdA): Laat ik beginnen, voorzitter, met te zeggen dat ik nog niet tevreden ben als juf. Het spijt mij. Ik kan nog geen voldoende geven. We gaan goochelen met woorden voor in eerste instantie een kadernota dan hoor ik een visiedocument. Woorden omschrijven nog steeds niet datgene wat hier voorligt. Een visie is in mijn ogen gevuld met ambitie. Wethouder Bentvelzen daagt mij uit om te zeggen van wat zijn dan die ambities. In zoverre als je, om maar even een antwoord van wethouder Besteman erbij te pakken, als je schoolverlaters alleen maar terugleidt naar het onderwijs, omdat het een wettelijk kader is. Sorry, maar ik snap best dat er wettelijke verplichtingen zijn, maar volgens mij toon je juist ambitie om te zeggen: hé wij vinden dit eigenlijk ook gewoon goed dat je aan het werk bent en niet op de bank een uitkering aan het trekken bent. Dat bedoel ik met ambitie. Dat ontbreekt hier gewoon en dat vind ik echt zo intens jammer, want ik weet dat deze wethouders echt wel een visie en ambitieus kunnen zijn. Dat proef ik er gewoon nog niet in. Dat maakt mij eigenlijk best wel verdrietig. Ja, bijsturen wordt ook genoemd. Waarop? Ja, sorry, ik blijf erbij, ik vind dat het toetsingskader gewoon ontbreekt. Dan kunnen wij ook niet bijsturen, want ik kan niet aangeven wanneer ik vind dat een wethouder zijn werk gedaan heeft. Alleen op wettelijk, ja ik kan alleen zeggen u heeft aan de wettelijke verplichtingen voldaan, maar dat is niet wat in mijn ogen hetgeen is wat we hier zouden moeten bespreken. Dan terugkomend op de pers opzoeken voordat het besproken is en dan zeggen: ja, sorry maar de griffie had u de documenten eerder moeten doorsturen. Dat lijkt mij volgens mij niet wat ik hiermee bedoel. Ik bedoel daarmee te zeggen: u staat in de pers te verkondigen dat u een fantastisch document heeft gemaakt en wij hebben daar als raad nog niet met u over kunnen spreken. Dat vind ik niet oké. En dat ligt niet aan de griffie, dat ligt echt aan u, want u zoekt de pers op. Dus daar wil ik echt heel duidelijk in zijn. Dan nog één ander dingetje. Ook daar zit weer zo'n wettelijk kader. Ik hoor u zeggen wethouder Besteman: we hebben een wettelijk kader en daarin werken we samen met Leidschendam-Voorburg en Den Haag. Ja, we werken ook wel samen met Delft, maar ja ... Beschrijf dat dan in dit document, alstublieft doe dat dan. Dat maakt het voor ons ook een stuk duidelijker. Dus het spijt me zeer, maar ik kan niet met een goed geweten zeggen dat ik dit document echt voldoende vind. Het is echt nog steeds onvoldoende. Dank u wel.

Mevrouw Van Amerongen (GBR): GBR had nog één openstaande vraag. Of de wethouder ons kan voorzien van een uitgebreidere evaluatie voor de jaren 2017 tot en met 2020.

Mevrouw Ten Brummelaar (RB): Wij zijn blij met de beantwoording van wethouder Bentvelzen. Ik kan u vertellen dat ik hier volgend jaar een jongetje heb lopen die naar groep 7 mag die zich graag als SBO-leerling zou willen aansluiten als kinderrechtenambassadeur. Je hebt er in ieder geval één. Dat gaat helemaal goed komen. Als reactie op de antwoorden van wethouder Besteman, natuurlijk heel fijn om te horen dat er vanuit het rijk en de overheid veel gebeurt en vanuit de gemeente Rijswijk spelen en leren. We hebben het natuurlijk niet alleen over een leerachterstand. We hebben het ook over de sociaal-emotionele ontwikkelingen die gewoon zwaar achterlopen. Kinderen horen ruzie te maken met elkaar. Ook dat kan nu niet. Daar staat ook een heleboel stil. Ik kan me helaas niet aansluiten bij de woorden van de heer Van Dam. Het waarom is voor mij niet zo heel erg belangrijk, voor ons niet. Het is belangrijker dat de kinderen een toekomst krijgen die ze verdienen, waar ze recht op hebben, dat ze daar komen waar ze willen en moeten komen. Het waarom is voor ons in deze Kadernota niet van toepassing. Dank u wel.

Wethouder Besteman: Ook dank aan de raad voor de tweede termijn. Ik begin maar weer even alle fracties na te lopen. Ik denk dat dat het makkelijkste is. Ja, **de heer Kruger**, nogmaals dank voor uw ondersteuning, de inzichten die u ook deelt met het college als ik u goed heb gehoord. **Mevrouw Kistemaker van GroenLinks** heeft nog de vraag gesteld: hoe gaat het nu als we willen bijstellen in dit visiedocument, op deze Kadernota? U kunt zich voorstellen dat mochten de wettelijke taken wijzigen en dat kan leiden tot een aanpassing in de nota en omdat het een raadsvoorstel is, wordt dat natuurlijk ook weer dan door uw raad vastgesteld. Dat zou een bijvoorbeeld kunnen zijn wanneer uw raad daar weer over kan besluiten. Dat staat of valt natuurlijk ook met het feit of het binnen of buiten de begroting valt, want uw raad heeft budgetrecht. Dus dat komt natuurlijk altijd langs de gemeenteraad. Nog even kort ook over de opmerking van mevrouw Kistemaker over de hybride docenten. Ik weet u heeft daar veel vaker naar gevraagd en dat is ook terecht, want ik denk dat het ook een heel belangrijk instrument is om in te zetten tegen de strijd van het lerarentekort. Op dit moment zijn de scholen gesloten en wordt het niet geapprecieerd natuurlijk om daar mensen van buiten binnen te halen. Binnen de huidige maatregelen kan dat nu niet. Maar zodra het weer mogelijk is gaan we daar weer verder mee van start. Dus ik heb in ieder geval in de planning staan om u voor de zomer weer een update te sturen vanuit het Programma Onderwijs en Arbeidsmarkt. Dan zal ik u precies rapporteren wat er aan voorbereidingen gedaan is de afgelopen periode en zodra we van start kunnen met de hybride docenten dan gaan we dat direct doen. De opmerking nog over de Adviesraad Sociaal domein, die was ik in de eerste termijn vergeten te beantwoorden. De opmerkingen zijn verwerkt in de nota. Dat neemt niet weg dat ik dit natuurlijk best met u kan delen. Dat zal ik u dan sturen wat de adviesraad ons heeft gevraagd, maar een voorbeeld is het vraaggerichte aanbod was een opmerking van de adviesraad en dat is onder hun advies aangescherpt in de nota. **De VVD**, ik hoor **de heer Ezinga**, hij refereert aan de COVID...

Mevrouw Kistemaker (GL) interrumpeert: Maar ik heb nog geen antwoord gekregen over dat beleid dat uitgewerkt wordt in de beleidsnota's of dat dan als raadsvoorstellen naar de raad komt of als een IB zoals we vanavond zien met de onderwijsachterstanden.

Wethouder Besteman: Als het gaat om nota's worden die in het algemeen door de raad vastgesteld. Dus die kunt u dan natuurlijk ook tegemoetzien. Als het gaat om een update bijvoorbeeld van het Plan Onderwijs Arbeidsmarkt dat is een lopend uitvoeringsplan dan krijgt u daar een IB van met een update van de stand van zaken in het project. Dus dat zit op die manier. Dan voorzitter, ga ik naar de VVD en de heer Ezinga refereert nogmaals aan de COVID-periode ...

De heer Van Dam (Wij.) interrumpeert: Ja, ik vond de vraag die mevrouw Kistemaker net stelde toch wel interessant en ik zou daar toch wel antwoord op willen. Ik hoorde het antwoord nog niet heel goed naar voren komen. Komen ze in de vorm van een raadsvoorstel of een IB-brief? Oftewel mogen wij erover beslissen of wordt het alleen medegedeeld? Ik denk dat het wel een heel belangrijk verschil is. Ik zou daar toch wel graag duidelijk over willen hebben.

Wethouder Besteman: Als het bijvoorbeeld gaat om het Integraal Huisvestingsplan wat genoemd is in de nota dan komt dat als raadsvoorstel naar uw raad toe. Als het gaat om een update van een lopend project dan komt dat in het algemeen via een IB. Dus dat is de werkwijze. Dan ga ik toch naar de VVD, voorzitter. **De heer Ezinga** heeft nogmaals gerefereerd aan de COVID-periode en de achterstanden die dat oplevert in het onderwijs. Ja, ik wil daar wel een opmerking over opnemen in de nota. Ik ben dan ook benieuwd of andere fracties dat ook op die manier zien, maar nogmaals we zitten daar goed aan tafel met het onderwijs

en er lopen plannen om die achterstanden aan te pakken als we speak. Dus ik denk dat dat heel erg belangrijk is. Dan, voorzitter, de fractie van **D66**. **Mevrouw Koopman** vraagt waarom doen we dit. Dat is natuurlijk een hele terechte vraag. In mijn beleving hebben we in de nota heel duidelijk gezegd wat is het doel van dit beleid en hoe gaan we dat dan doen, bijvoorbeeld in zijn algemeenheid is de doelstelling een positief opgroei- en opvoedklimaat. We gaan dat doen door het versterken van de eigen kracht en preventie in zijn algemeenheid. Als het gaat om opgroeien en opvoeden dan willen we een laagdrempelig en breed afgestemd aanbod van opvoedings- en ontwikkelingsondersteuning. Hoe gaan we dat dan doen? Door preventie en vroegsignalering. Dus dat is even denk ik goed om nog toe te voegen.

Mevrouw Koopman (D66) interrumpeert: Ja, wat ik had aangegeven, is dat ik in een kadernota verwacht dat het waarom en de maatschappelijke resultaten worden opgeschreven. Dat waarom staat er wel in, dat ben ik met u eens. Dat heeft u ook net aangegeven. Ik vind alleen niet dat de maatschappelijke effecten concreet genoeg worden beschreven. Wat willen we nu in de komende vier jaar bereiken? Want als je dat niet meetbaar maakt kun je nooit kijken of op een plan of een interventie bijdraagt aan de concrete maatschappelijke doelen die we willen bereiken en die ontbreken wat mij betreft.

De heer Ezinga (VVD) interrumpeert: Excuus, voorzitter. Wethouder Besteman ging zo snel dat ik eigenlijk te laat met mijn interruptie was. Mag ik nog interrumperen op haar opmerking? Zij gaf aan dat zij zich afvraagt hoe andere fracties daarover denken. Ik neem dan aan dat zij ervan uitgaat dat het een bespreekpunt wordt op de raadsvergadering. Hoeveel wil ze dat aanvliegen? Want ik snap niet zo goed de belemmering hierin. Dus wat mij betreft wat meer duiding hierop.

Wethouder Besteman: Nee, dat staat u natuurlijk altijd vrij om met een voorstel te komen om die tekst op te nemen in de nota. Het is dan natuurlijk wel van belang dat een meerderheid van de raadsfracties zich daarin kan vinden. Dus in die zin heb ik dat bedoeld. Dan nog even terug naar **mevrouw Koopman**. Ik zie de heer Ezinga nee schudden, maar ik weet niet, voorzitter, of er een interruptie komt. Anders praat ik door. Nee. Mevrouw Koopman, u wilt de resultaten duidelijker hebben. Ik begrijp wel wat u zegt, denk ik. Dat is ook waarom we gezegd hebben om maar weer met een voorbeeld te komen. Ik kom met de Beleidsnota Leerplicht omdat we willen dat kinderen, jeugdigen met een startkwalificatie komen en daarin maken we meetbare en heldere resultaten zichtbaar waar u als raad ook gewoon op kunt sturen. Dus dat is in feite de opzet van deze nota en ook de nota's die nog volgen hierop.

Mevrouw Koopman (D66): Ja, ik vind dat gewoon niet voldoende wethouder Besteman. Dan staat er in die ... Die onderliggende nota's moeten toch aan het hoofddoel bijdragen. Dat hoofddoel kunt u gewoon ook specificeren. Dat is heel normaal in elke beleidsnota hoort dat te staan. Dus die onderliggende nota's geven een bijdrage aan het hoofddoel en zonder een hoofddoel te formuleren kun je ook geen subdoelen hebben. Dat gaf ik aan, ik vind dat die er te weinig in vermeld zijn.

Wethouder Besteman: Dat is helder. Ik hoop dat u dan ook wat in de concreetheid kunt aangeven hoe u dat voor u ziet. Dan lijkt het me prima om daar nog iets aan aan te vullen als het gaat om de op te leveren resultaten. Dus dat wil ik dan even heel graag aan u overlaten, voorzitter.

Mevrouw Koopman: Gaat u nu aan mij vragen om concrete maatschappelijke effecten te formuleren voor een beleidsnota die u schrijft. Dat vind ik echt heel raar.

Wethouder Besteman: Nee, ik vraag u om met een concreet voorstel te komen, zodat we dat mogelijk in de nota kunnen meenemen, want daar ben ik zeker toe bereid. Anders komen de concrete resultaten en effecten in de verdere uitwerking van de nota's die genoemd staan. Dus u heeft de mogelijkheid om wat dat betreft te kiezen uit twee sporen ... Even kijken, dan heb ik in feite ook denk ik de vraag van **de heer Van Dam** daarmee beantwoord. Het **CDA** heeft heel duidelijk gezegd dat het om kaders gaat. Daar ben ik het mee eens. **GBR** heeft nog gevraagd naar een evaluatie van de vorige nota. Als u ons daar even tijd voor geeft dan ben ik zeker bereid om die natuurlijk met uw raad te delen.

De heer Van Dam: Ja, ik wou toch nog wel even toevoegen dat ik eigenlijk wel verwacht dat ... U zegt net dat wij stukken moeten gaan aanleveren die verder tot concretisering vormen, als we het dan hebben over duidelijk doeluitwerking of ... Ik wou toch nog wel meegeven dat ik eigenlijk hoopte dat u daar zelf nog een keer naar ging kijken in het stuk. Dat wou ik even meegeven voor de raadsvergadering die straks gaat komen. Dat er in ieder geval iets in gaat veranderen.

Wethouder Besteman: Voorzitter, **ik wil die toezegging natuurlijk van harte doen zeker als het breder leeft in de raad.** Dan kijk ik ook maar weer even digitaal naar mijn collega Bentvelzen of die daar ook zo inzit, maar ik zie haar voorzichtig knikken. Dus ik denk dat dan goed is, voorzitter, om dat toe te zeggen. Dan tot slot nog ook richting de fractie van **Rijswijks Belang** die heel terecht ook heeft opgemerkt dat het natuurlijk niet alleen om leerachterstanden gaat waar kinderen nu mee te maken hebben, maar dat de sociale ontwikkeling ook belangrijk is en zoveel door moet gaan. Dat ben ik absoluut van harte met haar eens. We

kijken dan ook zoveel mogelijk wat er wel mogelijk is binnen de maatregelen om activiteiten et cetera te organiseren. Zo proberen we te doen wat er wel kan en wat goed is voor de kinderen. Tot zover, voorzitter.

Wethouder Bentvelzen: Ik ga proberen het zo kort mogelijk houden. Ik vind het wel zo netjes om mijn collega-raadsleden antwoord te geven op de vragen die nog open staan, maar om terug te slaan op één van de laatste zinnen van mijn collega Besteman, ja mijn voorstel zou ook zijn terugtrekken, concretiseringslag maken en ik heb de raad gehoord, we hebben de raad gehoord en ik heb in ieder geval zes A4'tjes hier volgeschreven. Dus volgens mij hebben we nog wat huiswerk, daarmee zullen we dan ook aan de slag gaan. Desondanks wil ik toch nog wel wat vragen beantwoorden in dit stramien. Het anonieme meldpunt, er is gevraagd door **mevrouw Kistemaker** waarom is dat er dan. Vrijwilligers zien echt heel veel bij de mensen en als zij een keer advies willen vragen hoe ze bijvoorbeeld met een ouder om moeten gaan of met een kind dan worden zij behandeld als professionals en dan moeten zij weer vervolgens in gesprek gaan met die ouders. Dat werkt gewoon een bepaald negatief iets op dat gaat heel erg ver en daardoor haken onze vrijwilligers ook af. Dat is natuurlijk iets wat we niet willen. We willen die vrijwilligers aan boord houden. Dat maakt dat er nu een anoniem meldpunt is gekomen. U heeft mij nog gevraagd waarom wordt er nou expliciet in de visie die ouders zo, als primair verantwoordelijk genoemd ...

Mevrouw Kistemaker (GL): Nog even over het meldpunt. Het is mij niet duidelijk wat voor soort signalen gaat het dan om. Zijn het andere signalen dan bijvoorbeeld Veilig Thuis? Zou dat niet gewoon de plek moeten zijn waar ook vrijwilligers kunnen melden?

Wethouder Bentvelzen: Ik moet u die vraag verschuldigd blijven, **mevrouw Kistemaker**. Dat weet ik niet. **Ik ga het voor u uitzoeken en dan kom ik daar ook op terug.** Om dan verder door te gaan op uw vraag waarom er expliciet in de visie wordt genoemd dat ouders primair verantwoordelijk zijn. Ik denk dat dat in navolging is van meerdere gemeenten om ons heen en dat heeft weer te maken met het feit dat wij, zoals een andere fractie ook net benoemde, heel erg goed zijn in het problematiseren, maar niet heel erg goed zijn in het normaliseren. Als een kind van 13 een keer geen zin heeft of een dag geen zin heeft in school of een keer spijbelt, ik ben niet de heilige geest of wie dan ook, ik heb ook wel eens gespijbelt, ik heb ook wel eens iets gedaan wat van mijn vader of moeder niet mocht en dan hoefde ik ook niet gelijk naar Jeugdzorg toe. Ik denk dat er meerdere raadsleden of ik hoop dat er meerdere raadsleden zijn die hun hand willen opsteken en zeggen van ik heb misschien ook ooit in mijn leven iets gedaan ...

Mevrouw Kistemaker: Ik begrijp werkelijk niet wat dit te maken heeft met mijn vraag, want het is toch niet zo dat als je een keer spijbelt dat je dan meteen bij Jeugdzorg zit. Wat is dit voor gekke constatering.

Wethouder Bentvelzen: Ik probeer alleen duidelijk te maken dat we heel erg goed zijn momenteel in Nederland of in het zorglandschap om te problematiseren en dat we moeten kijken naar het normaliseren van wat kunnen we. Ik denk dat mijn buurgemeente Delft daar momenteel een hele mooie slag op heeft geslagen met het manifest. Ik weet niet of u die kent. Maar goed, dat is misschien voor latere discussie, die kunnen we misschien samen nog wel een keer voeren met een kop thee ernaast als we dat weer mogen in de COVID-maatregelen. **De VVD** heeft mij aangegeven dat hij het vertrouwen mist als het gaat om de intensivering van het CJG. Ik vind het heel jammer als ik zo overkom dat ik niet voldoende vertrouwen heb geuit. Dit document is de langs de lat gelegd van mijn beleidsmedewerkers van het Sociaal domein. Dus ik heb heel veel vertrouwen in alle ambtenaren, maar zeker in die van mij van het Sociaal domein. Dus mijnheer Ezinga, ik hoop dat ik daarmee toch iets meer vertrouwen heb gewekt dat we de intensivering met het CJG hoog op de agenda hebben staan. Een aantal zaken van **D66**, ik denk dat we die mee moeten nemen in de concretisering zoals ik zojuist heb toegezegd, alsmede de vraag van **Wij.**, de onderbouwing met het waarom en de hoe-vragen. De opvoedcursus van het **CDA**, ik heb hem gehoord en de Partij van de Arbeid heeft ook meerdere zaken aangegeven waar we denk ik even een slag over moeten maken nog samen met mijn collega Johanna Besteman. Daarmee sluit ik graag mijn tweede termijn af, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan heb ik denk ik het college goed gehoord dat men aan het stuk nog wat wijzigingen aan wil brengen om in de woorden van mevrouw Jansen het huiswerk tot een ruime voldoende te brengen. **Dat betekent dan dat we dit stuk ook niet naar de raadsvergadering laten gaan, maar in een volgend Forum terug laten komen.** Is dat een goede conclusie? Kijk ik even ook het college aan. Ja. Oké. Dan sluiten wij daar met die conclusie dit agendapunt af. Dan houden wij even pauze.

Schorsing

De voorzitter: Ik start de vergadering weer. We hebben nog een drietal agendapunten en het zijn alle drie

best stevige punten in de zin van ... Het vragenuur weten we altijd dat dat een stevig punt is. Dus ik wil iedereen vragen om zo kort en zo bondig mogelijk te formuleren en tegelijkertijd toch ook ruimte te geven voor discussie en debat, want daar gaat het uiteindelijk natuurlijk wel om. Maar laten we proberen om het ook zo kort en bondig mogelijk te doen.

10. Raadsvoorstel Sportpark Elsenburg

De voorzitter: Dan beginnen we met het raadsvoorstel sportpark Elsenburg. Dan wou ik maar eens even het rondje andersom gaan maken. Dus dan beginnen we gewoon met de fractie van Onafhankelijk Rijswijk.

Eerste termijn

De heer Jense (OR): Voorzitter, en heel vrij voorstel, een idee natuurlijk om sport zoveel mogelijk op één locatie te willen concentreren, sporten die dan ook redelijkerwijs met elkaar te maken zouden moeten hebben. Maar er wordt weer een schrikbarende hoeveelheid geld uitgetrokken in een tijd dat elke euro misschien wel twee keer omgedraaid moet worden, en anderen hier bij de gemeente om hulp en assistentie komen vraag. Bij mij bekruipt het gevoel, en meer dan dat. Ik ben zelf namelijk nog uit een periode betrokken geweest bij de bouw van een zwembad. Dat was een turnkey project en moest tot op het kwartje verantwoord worden en ook blijven kloppen binnen de begroting. Als ik dit verhaal zie, met de nodige losse einden erin en opties één, opties twee of dergelijken, dan zeg ik: dat is het begin van het eind. Zo maak je geen raadsvoorstel, zo kom je niet serieus naar de raad toe, en dat doe je ook verenigingen niet aan, werkende weg eindjes aan elkaar knopen, we zien later, en daar komen we op terug, komt goed. Voorzitter, dat wil er bij onze fractie niet in. Wij kunnen op deze wijze niet leven met dit fractievoorstel, hoe goed ook bedoeld. Onze insteek zou zijn: ga eerst maar eens een keer voor drie velden zorgen voor de hockey, drie watervelden voor de hockey. Laat de anderen zeg maar op hun locaties even nog met rust. Laten we eerst maar eens andere tijden afwachten voor wat betreft financiën om zo'n hoeveelheid geld uit te trekken om deze transactie waar te maken. Waar ik me nog van afvraag of je daarmee ook elke club in ook Rijswijk die daarbij betrokken is, werkelijk ook gelukkig maakt.

Mevrouw Kames (RB): Ja, ik heb toch wel een aantal vragen. Allereerst, sowieso stonden er veertien varianten, dat las ik, maar er zijn er eigenlijk maar vier gepresenteerd. Dus ik wilde eigenlijk weten: waren de anderen niet goed? Dan heb ik ook een vraag: de definitieve keuze is eigenlijk optie elf. Dan zie ik staan, is dat nou de totale kosten, die 4,5 miljoen, of is dit pas de eerste fase? En komt de tweede fase daar nog eens bij, en dat we dus eigenlijk naar bijna 9 miljoen gaan? Dan heb ik nog wat. Er zijn definitieve keuzes dus op nummer twee gevallen, maar bij de opstellen, als op de foto kijk, dan staat er nog steeds mijn opstellen: bestaande hockeyclub, dus dat de kantine er nog bij is. Dus mijn vraag is: komen er nou twee kantines of één? Want we zitten natuurlijk wel sowieso met de hockeyclub, dat hun al steeds vertellen dat hun vanwege de hoge bardiensten ook veel eigen geld eigenlijk hebben. Dan de kantine van de wielclub. Nou, dat heb ik al gehoord door de inspreker, daar ... Die moet natuurlijk sowieso weg, dus daar moet toch sowieso een compensatie voor komen. En ja, gaat dat ook in de papieren lopen? Dan heb ik nog met de partijen eigenlijk gesproken en we krijgen eigenlijk een beetje het idee dat er toch een soort lichte dwang achter zit, dat het toch zo snel mogelijk doorgezet moet worden omdat er anders geen andere keus is. Want ik ben het een beetje eens met de vorige spreker, met Dick. We staan er natuurlijk als Rijswijk niet zo goed voor, en we hebben natuurlijk al een prestigeproject wat betreft Huis van de Stad. Ik moet er niet aan denken dat er dus nu nog een tweede project bij gaat komen wat misschien ook de spuigaten uitgelopen. Dit waren voorlopig even mijn vragen voor het eerste termijn.

De heer Van der Meij (GBR): Voorzitter, in oktober vorig jaar hebben we met elkaar gesproken over een raadsvoorstel voorbereidingskrediet met betrekking tot herstructurering van het Elsenburgerbos Sportpark waarbij we het college nadrukkelijk wat huiswerk hebben meegegeven om dat verder uit te werken in een investeringsvoorstel. Inmiddels ligt het investeringsvoorstel nu voor ons, en ja, het moet mij van het hart namens Gemeentebelangen Rijswijk dat ik een behoorlijk dilemma heb. Het dilemma zit hem in het feit dat het niet om hockeyvelden gaat. Het zit hem ook niet in het feit of het nu wel of niet om een aanpassing van het wiel terrein van Spartaan gaat. Het gaat ook niet over een discussie over het clubgebouw. Waar het om gaat, voorzitter, is dat er een gebiedsontwikkelingsvraagstuk ligt in Rijswijk-Buiten, waar we aan de zijde van Rijswijk-Buiten beter ... Bezig zijn met een ontwikkeling van een woonwijk, 4000 woningen, waar wellicht nog een ontwikkeling komt met betrekking tot de TNO-locatie. De plofcirkel is onderdeel van de discussie op dit moment. We hebben met elkaar geconstateerd dat er een ernstige behoefte is aan

maatschappelijke voorzieningen, en die liggen breder dan op het terrein van sport. Die liggen ook op het terrein van welzijn, die liggen ook op het terrein van zorg, en die liggen ook bijvoorbeeld op het terrein van onderwijs, opvang. Wij zien nadrukkelijk in het sportpark Elsenburgerbos, ja, een belangrijke kans om het gebiedsontwikkelingsvraagstuk, wat er ligt, om daar te bezien of dat binnen het sportpark opgevangen kan worden. Want we hebben in het gebied, voorzitter, twee belangrijke verenigingen zitten die daarin sinds jaar en dag zitten, waarvan de Rijswijkse hockeyclub zich heeft bewezen een club te zijn die over veel maatschappelijk draagvlak ... Op veel maatschappelijk draagvlak kan steunen in de Rijswijkse samenleving. In bepaalde mate geldt dat ook voor de Spartaan. Van deze partijen zo verwacht moeten worden dat ze meer dan alleen met hun vereniging bezig moeten zijn, maar dat ze maatschappelijke partners zijn in de vraagstukken die wij als gemeente hebben. Ze liggen zo meteen niet meer in een gebied omringd door weilanden, respectievelijk omringd door een TNO aan de overkant met een plofcirkel, maar we hebben te maken met een woonwijk waar voorzieningen voor gelden. Ja, ik vind dat gebiedsontwikkelingsvraagstuk waar ik nu de context voor geschetst heb onvoldoende terugkomen in het raadsvoorstel wat nu voorligt. De vraag die ik dan ook aan het college het is: hoe ziet het college nu het gebiedsontwikkelingsvraagstuk Rijswijk-Buiten wat veel breder ligt dan de sport? Zou het niet zo moeten zijn dat je daar eerst met elkaar voor in gesprek zou moeten gaan, daar ook eerst met elkaar discussie over aangaan wat daarin je ambities zijn, voordat je daar uiteindelijk een uitwerking in gaat geven in: wat betekent dat nou concreet voor de individuele sportfuncties, hockey, Spartaan, wel of niet met de fietscrossen erbij? Wat betekent dat uiteindelijk aan functionaliteit wat je in gebouwen daarvoor moet gaan realiseren? En welke partners haal je daar nu bij? Het lijkt alsof het nu vanuit de sport wordt aangevlogen, maar we vinden dat een te enge benadering. We zien overigens wel in het raadsvoorstel dat er een poging wordt gedaan om dat in een fase 2 onder te brengen. Er is ook gewerkt aan een intentieovereenkomst om dat met de verenigingen af te sluiten, maar vinden dat te mager om er zeker van te zijn dat de maatschappelijke opgaven die we hebben in Rijswijk-Buiten, in dat deel van Rijswijk-Buiten ook daadwerkelijk invulling aan willen / kunnen geven. Dus ik hoor graag van het college hoe zijn naar dit vraagstuk kijkt vanuit een breder perspectief dan alleen maar de sport.

Mevrouw Jansen (PvdA): Ja, sport verbindt en draagt bij aan een gezonde levensstijl. En als je gezond bent dan draagt dat bij aan je algemene welzijn. Het welzijn van onze inwoners neemt de PvdA zeer serieus. In divers aanbod aan sporten maakt het voor iedereen wat deels is, en dat iedereen aan zijn of haar beweging kan komen. Daarom draait het raadsvoorstel voor ons ook om meer dan een nieuw extra hockeyveld, een multifunctionele accommodatie, een goed wielercrossbaan of crossbaan. Het gaat ook om het samenbrengen van deze sporten op een plek die goed toegankelijk is voor onze inwoners, en waar op een laagdrempelige manier is kan worden gemaakt en met deel genomen wordt aan vier olympische sporten. Maar om deze sporten een olympisch niveau te geven op dit sportpark moet er met passen en meten een plan gevormd worden. Een plan waar alle drie de verenigingen aan internationale eisen kunnen voldoen om hun sport te kunnen beoefenen. Het is daarom ook niet gemakkelijk gebleken om zomaar een optie in één keer op tafel te toveren. De PvdA heeft er vanaf het begin af aan op gedrukt dat een plan zou komen waar alle drie de verenigingen een stap voorwaarts kunnen maken. Elke vereniging is voor ons even belangrijk. In dit plan kunnen alle drie de partijen zich vinden, en staan ze ook bovendien ... En staan ze ook positief in verdere samenwerking in een gezamenlijke accommodatie. Een accommodatie die bovendien een maatschappelijk belang kan dienen voor de inwoners omdat er maatschappelijke partners gezocht zullen worden om hun intrek te nemen in de accommodatie. Dit laatste was voor de PvdA ook een belangrijk onderdeel om akkoord te gaan met het investeringskrediet. Een buurthuiskamer van de toekomst is voor de PvdA nog steeds een belangrijk instrument die kan bijdragen aan het welzijn van onze inwoners, jong en oud. We zijn ons ervan bewust dat het geld niet aan bomen groeit, en we bewuste keuzes moeten maken waar we ons geld aan uitgeven. Maar investeren in sport is voor de PvdA investeren in het welzijn van onze inwoners, en dat is zeker in deze tijd van corona extra belangrijk. Natuurlijk zetten we niet zomaar een handtekening een kruisje, en bekijken we kritisch of het voorstel kans van slagen heeft, en investeringen op de juiste manier gedaan worden. Daarom nog een paar vragen voor de wethouder om ons echt over de streep te trekken voor dit raadsvoorstel. Kunnen we er zeker van zijn dat er een voorstel voor pijler twee ligt voordat de sloopkogel door het clubhuis van de Spartaan gaat? En wanneer is die deadline hiervoor? En, is er in de aanbesteding rekening gehouden met twee-scenario uitvoering? En waarom is pijler twee nu nog niet opgenomen in dit raadsvoorstel? Kan de wethouder ons inzicht geven over hoe de onderhandelingen over de gezamenlijke accommodatie gaan? En waakt de wethouder ervoor dat alle drie de verenigingen gelijkwaardig behandeld worden in deze onderhandelingen, en dat ze geen van allen met lege handen komen te staan? En stel dat we toch optie komen, wat gebeurt er dan met het maatschappelijke

component? Kan hier alsnog ruimte voor worden geboden in één of beide accommodaties, en gaat dat dan alsnog tot uitvoering worden gebracht? De risicomatrix geeft aan dat het risico voor pijler twee zeer groot is. Kan de wethouder ons hierover een toelichting geven? Want dit baart ons erg ... Wel erg veel zorgen. Kan de wethouder uitleggen welke goedkopere opties voor herinrichting van het sportpark de revue hebben gepasseerd, waarom daar bleek dat goedkoop misschien in dit geval duurkoop bleek te zijn? Welke kosten komen er dan nog op het gebied van sportfaciliteiten? En houden we met deze investering dus nog voldoende ruimte voor de andere verenigingen en activiteiten in het komend jaar?

Mevrouw Koegler (CDA): Na het debat over het investeringskrediet voor het sportpark en de toezeggingen van de wethouder in dat debat, had de fractie van het CDA al de verwachtingen van het voorliggende raadsvoorstel. Wat bij de behandeling in de raad heeft het CDA, maar ook andere partijen gevraagd om inzicht te geven in alle twaalf de opties die voorlagen, en we hebben de wethouder tevens verzocht om bij het verder uitwerken van de plannen ook een alternatief goedkoper plan uit te werken. Op die voorwaarde, van het uitwerken van een goedkoper alternatief plan, en inzicht in alle twaalf de opties, is mijn fractie ook akkoord gegaan met het investeringskrediet. De wethouder gaf letterlijk aan dat de onderste steen boven zou komen. Maar als ik dan nu het raadsvoorstel lees, ja, dan krijg ik slechts inzicht in vier andere opties, en er is geen enkel alternatief of goedkoper plan uitgewerkt. Dat maakt dan ook dat mijn fractie na het lezen van dit raadsvoorstel nog met ontzettend veel vragen en twijfels blijft zitten. Dat is wat ons betreft wel echt een gemiste kans voor de wethouder. De voorzitter vraagt ook om het kort en bondig te houden, maar goed, ik ga toch mijn tijd nemen omdat ik die vragen wel graag beantwoord wil zien voordat ik een zorgvuldige beslissing kan nemen over het raadsvoorstel. Als ik dan naar het raadsvoorstel kijk dan is de eerst voor de hand liggende vraag: wethouder, waar zijn nu die andere zeven opties die u heeft toegezegd? En waar is nu het goedkopere alternatief gebleven? Waarom heeft u ervoor gekozen om deze nu niet op te nemen in het raadsvoorstel? U benoemt in het raadsvoorstel heel kort de terugval optie, maar geeft daarbij letterlijk aan dat het niet de verwachting is dat we hierop terugvallen. Maar waarom heeft u deze terugval optie nu niet nader uitgewerkt? Had dat dan niet het goedkope alternatief kunnen zijn? En wat zijn nu precies de kosten van deze terugval optie? En waarom zouden we niet inzetten op deze terugval optie in plaats van de duurder variant? We zien graag een toelichting van de wethouder hierop. En zo hadden we ook graag in het raadsvoorstel terug willen lezen wat nu exact de kosten zijn als we alleen zouden kiezen voor het aanpassen van veld drie en het aanleggen van veld vier. Wat zou het ons gaan kosten als we alleen het hoognodige achterstallige onderhoud oppakken, en de ledverlichting vervangen? Ik heb de stukken zorgvuldig gelezen, ik heb ook de geheime stukken die ter inzage liggen bij de griffie gelezen, maar is alleen grof te achterhalen wat dit dan goedkoper zou ... Of wat dit dan zou gaan kosten. Ik kan er wel uithalen dat het ons aanzienlijk minder geld zou gaan kosten, en dan hebben we het echt over miljoenen. Daarom willen we graag aan de wethouder vragen om ook deze specificatie toch aan de raad toekomen voordat we een beslissing nemen over het raadsvoorstel. Kijken naar de vier opties die dan wel beschreven staan, lijkt optie twee ons niet direct uitgesloten. De nadelen worden helaas maar summier geschetst, maar ze lijken voor mijn fractie in ieder geval deels acceptabel en deels oplosbaar. Toch lijkt het voor de wethouder geen bespreekbare optie. Maar waarom dan niet, wethouder? Zijn die nadelen met bijvoorbeeld het parkeren en risico op ballen dan niet oplosbaar of acceptabel? En zonder olympische wedstrijd baan, dan kunnen we toch ook nog steeds recreatief sporten? Het zijn allemaal keuzes die we kunnen maken, maar u gaat er gewoon aan voorbij. Het zijn geen ideale keuzes, maar ze zijn wat ons betreft in ieder geval niet uitgesloten bij voorbaat. We zouden graag een toelichting van de wethouder willen welke zwaarwegende argumenten ertoe geleid hebben dat optie twee door hem is uitgesloten. Dan de exploitatiebegroting. Ook deze is aan de raad toegezegd bij het behandelen van het investeringskrediet, maar we hebben geen sluitende exploitatiebegroting gekregen van de wethouder, en we hebben een openeinderegeling voor fase twee. Daarom aan de wethouder de vraag: hoe komt die exploitatiebegroting er nu uit te zien? Via de inspraak van Koen Caminada hoorden we net een aantal bedragen voorkomen. Mij komen ze in ieder geval niet bekend voor. Dus ook daar zou ik toch wel graag een specificatie van willen hebben. En in hoeverre is de exploitatiebegroting kostendekkend? En waarom heeft u de bedragen bij de kostenspecificaties alleen maar gebaseerd op ervaringen uit het verleden? In Rijswijk is meerdere malen gebleken dat we hier niet zo heel erg goed in zijn. Heeft u geen offertes opgevraagd om de risico's van financiële tegenvallers nu zoveel mogelijk te voorkomen? Waarom heeft u nu de puzzel niet eerst compleet afgemaakt, maar komt u nu met een half uitgewerkt raadsvoorstel naar de raad toe? Het gaat om zoveel geld, het gaat om zulke belangen, en u weet dat er weerstand is in de raad. Ook is ons nog onvoldoende duidelijk hoe de invulling gegeven wordt aan de welzijnsactiviteiten in het multifunctionele accommodatie. In het raadsvoorstel staat dat het buurthuis van de toekomst moet worden, maar het is straks gelegen tussen de spoorlijn en het

Elsenburgerbos. Hoe ideaal is die ligging dan eigenlijk volgens u? Zijn andere locaties in Rijswijk-Buiten niet veel voor de hand liggender? Hoe realistisch is het succesvol organiseren van welzijnsactiviteiten op een afgelegen sportpark waar slechts beperkt openbaar vervoer aanwezig is? De ambitie van het college is toch ook om welzijnsactiviteiten dichterbij in de buurt te organiseren? Met bijvoorbeeld inzet op gezamenlijke huiskamers? Hoe weten we zeker dat dit straks niet, net zoals bijvoorbeeld het Prinses Irenepark, helemaal niet van de grond gaat komen? Kan de wethouder toelichten waar de overtuiging vandaan komt dat dit sportpark straks de place-to-be is van welzijnsactiviteiten voor onze bewoners in Rijswijk-Buiten? De ambitie van het samengaan van de verenigingen, en het oprichten van een multifunctioneel gebouw, zorgen er wat het CDA betreft juist voor dat de uitbreidingsplannen complexer worden en daarmee duurder uitvallen. Maar voorzitter, voor alle domeinen geldt dat we op dit moment niet alle ambities kunnen verwezenlijken. Er moet bezuinigd worden, en er moeten keuzes gemaakt worden. De wethouder lijkt nu vooral gefocust te zijn op de herrijzing van een olympisch sportpark. We zijn het eens dat het samengaan van de verenigingen echt een ontzettende mooie ambitie is. Vier olympische sporten op een postzegel is natuurlijk een prachtig verhaal. Maar het maakt de plannen ook onnodig duur. Is de wethouder dat dan niet met ons eens? Het college geeft ook het streven om terughoudend om te gaan met financiën. Die terughoudendheid die is voor mij helemaal niet terug te vinden in het raadsvoorstel. Heeft de wethouder dan de afgelopen maanden nergens ruimte kunnen vinden om de plannen bij te stellen, en met een alternatief goedkoper plan te komen, na de beraadslagingen gehoord te hebben bij het bespreken van het investeringskrediet. Daar komt bij dat ook de gemeente met corona nog voor grote financiële uitdagingen komt te staan, ook met onze sportverenigingen en clubs. Dat zien we ook nu bijvoorbeeld aan Vredenburg. Bij bestaande clubs en verenigingen vallen momenteel grote gaten in de exploitatie. Blijft hier dan wel voldoende financiële ruimte voor als we akkoord gaan met dit raadsvoorstel? Graag een toelichting van de wethouder. Ja, en samenvattend: de uitbreiding van de hockeyvelden die staat al jaren op de planning, en dat moeten we nu ook gewoon gaan realiseren. Er is volgens mij ook een brede meerderheid voor in de raad, dus daarmee kunt u wat ons betreft prima aanslag. Maar over de verder te nemen stappen in de herstructurering heeft mijn fractie nog de nodige vragen en veel twijfels. Die zien wij graag vanavond beantwoord door de wethouder.

De heer Van Dam (Wij.): Ja, ten eerste, aangezien dat nog niet is gedaan wil ik ieder geval de insprekers bedanken voor hun inbreng. Ik denk dat het mooi is om te zien dat ieder geval de sport in Rijswijk leeft, en ik denk dat we een hele mooie toekomst tegemoet gaan. Natuurlijk zijn er ook een paar zorgen geuit door de insprekers. Zo zou er een brug moeten komen naar, die makkelijk over het fietsparcours heengaat, een offroad parcours zou een zorg zijn, en een clubhuis, bij RHC financiële situatie en regie bij het multifunctionele deel van de accommodatie, staan op het lijstje. Dus dat zullen we in de gaten houden. Verder denk ik dat RHC, de heer Caminada, nog wel iets goeds zei. Er zijn nu ruim 750 jongeren die nu sporten op het sportpark, ondanks corona. Ik denk dat dat laat zien dat sport ook een hele mooie maatschappelijke rol speelt die ik graag zou willen behouden. Wij. is positief over het plan, we zien een goeie harmonie tussen de verenigingen die betrokken zijn, die samenwerken om tot een oplossing te komen, en ik denk ook dat dit plan weergeeft dat alle clubs die betrokken zijn met elkaar vooruitgaan. Dus krijgt de fietscross een mooie startheuvel, de fietsers kunnen fietsen met de goede verlichting, en RHC krijgt een mooi nieuw veld met watersystemen. Ik denk dat het goed is om te zien dat die samenwerking in ieder geval zo goed loopt. Daarnaast denk ik dat het belangrijk is om te benadrukken dat we niet alleen in dat gebied waar veel ontwikkeling is niet alleen maar huizen aan het bouwen zijn, maar dat er ook aandacht is voor die sociale component die ik al eerder noemde. We bouwen immers niet alleen huizen, maar we bouwen ook aan een stad. Ik denk dat het goed is om in je achterhoofd te houden als je het over dit soort projecten hebt. Ik ben blij om te zien dat ook eerdere punten waarvoor we eerder met dit stuk al over spraken, dat die terug zijn te vinden in dit huidige stuk. Die sociale component, bijvoorbeeld, die midden in het park moet plaatsvinden die zien we terug, en daar zijn we blij om. We blijven het stuk natuurlijk op de voet volgen, dus ik ben ook heel benieuwd naar de antwoorden op de vragen.

De heer Veerman (D66): Ook D66 is blij met het voorstel wat voor ligt. Het is een mooi plan voor een mooi, nieuw vernieuwd sportpark waar BMX, hockey, mountainbike en wielrennen als olympische sporten bij elkaar gaan komen. Dit vernieuwde sportpark zorgt ervoor dat drie verenigingen weer voldoen aan de eisen die de bonden hebben voor het organiseren van wedstrijden op hun discipline zorgt, vraagt. Toch wil ik nog enkele vragen stellen. Ik vraag me af waarom het zo moeilijk is, dat hebben andere partijen natuurlijk ook gedaan, om de diverse financiële gegevens die we nodig hebben op een transparante manier met ons te delen. Ik weet dat er commerciële belangen zijn die dat vaak moeilijk maken. Maar ook om de tweede fase

voor elkaar te krijgen, is in de vereniging ook constructief in overleg om de mogelijkheden van een gezamenlijke multifunctionele accommodatie met elkaar te verwezenlijken. Met die aanleg van een multifunctionele accommodatie willen de diverse partijen dat de accommodatie ook geschikt is voor andere gebruikers in een buurthuis van de toekomst. Op deze manier kunnen andere maatschappelijke partijen aansluiten, en ervoor zorgen dat deze inkomsten kunnen bijdragen aan een gezonde exploitatie, wat alleen maar een plus is denk ik. Bij een buurthuis van de toekomst is het startpunt normaal anders, wordt er van tevoren aanbesteed, en intentieverklaringen van andere partijen gevraagd voor de start. Dit om ervoor te zorgen dat de taak van de MFA een succes te maken ook bij de verenigingen ligt, en niet alleen bij de gemeente. Misschien is het goed om alsnog een raming aan te bieden van de MFA in de tweede fase, want die missen we eigenlijk vanavond. Hierdoor krijgen we nog een beter beeld van de gehele, van het gehele financiële plaatje. Wat ik me afvraag, hebben we in de tweede fase nog de mogelijkheid om meerdere partijen te laten aanbesteden, zodat we de laagste prijs uit de markt krijgen? Is dat een optie om het MFA te verwezenlijken? Wij staan als D66 voor groenonderhoud, waterberging, behoud van het ecologisch en biodiversiteit. Dat is best een lastige, als er in dit plan straks 84 bomen moeten worden omgezaagd. Dat is bijna gelukt, en de uitwerkingsplannen laten dit ook zien. Gelukkig laat FFCR, de BMX-vereniging ook nog een accommodatie achter. Kunnen we dit stuk groen straks toevoegen aan de Zwetzone, waarmee we volledig tegemoet kunnen komen aan de groen compensatie van het hele pakket? Dat zou mooi zijn. In het kader van de klimaat adaptieve sportomgeving worden er diverse technieken toegepast, maar ik vraag mij af of alle onderdelen daar goed in zijn meegenomen. Dan heb ik het vooral over dat het te maken hebben steeds meer met hittestress, de temperatuur op kunstgrasveld kan wel oplopen tot boven de 40°. Is hier rekening mee gehouden, en worden er voldoende oude bomen gehandhaafd om hier een rol in te kunnen vervullen? Dat zijn de vragen die wij op dit moment nog hebben.

De heer Sleddering (VVD): Dank voor het voorstel wat wij nu weer hebben gekregen, en waar we over kunnen praten. Een deel van het voorstel hebben we ingezien op het stadhuis omdat dat zogenaamd geheim was. Ik heb niet kunnen constateren welke schade dit zou hebben bij een aanbesteding wanneer dit gewoon openbaar aan ons was gezonden. Ik zou willen vragen aan het college: denk nog eens goed naar over het iedere keer, onder het mom van schade bij een aanbesteding dit soort getallen niet aan de raad te sturen, maar geheim in laten kijken. Want dan kunnen we er ook niet over praten, en dat hindert ons gewoon in het werk. De VVD heeft zich bij tal van gelegenheden uitgesproken tegen een gezamenlijk clubhuis met maatschappelijke functie. Wat ik nu zie in dit voorstel dat een knip is gemaakt tussen die fase één, van het herinrichten van de sportpark, en het maatschappelijke deel. Ik wil graag van de wethouder weten of het inderdaad zo is, of de VVD het goed heeft gelezen, dat die knip er zit en dat, mochten wij een besluit nemen over fase één, dat dat verder geen enkele consequenties heeft over het ingaan van fase twee. Met andere woorden: we kunnen gewoon stoppen na fase één, en dan is er geen schade aangericht, want de clubhuizen, bijvoorbeeld van RHC, die staan er dan nog gewoon. Er wordt dus niet vroegtijdig gesloopt. Daarbij moet ook fase één eerst goed hebben afgerond. Ik hoop daar een bevestiging van te krijgen. Waarom zijn wij nou tegen dat gemeenschappelijke clubhuis? Om verschillende redenen. Culturele verschillen tussen de verenigingen blijken in de praktijk gewoon een bewijs, leverend bewijs dat het gewoon niet gaat. Die cultuurverschillen zijn te groot, en daar komt alleen maar narigheid van. Dan heb je een gezamenlijk clubhuis, en vervolgens ga je wandjes bouwen om dat toch iedereen zijn eigen plekje moet krijgen. Dus het werkt gewoon niet. Verder wil ik de wethouder vragen: denkt hij nou echt dat met de maatschappelijke functies en het buurthuis van Rijswijk-Buiten op deze locatie een succes wordt? Qua ligging, helemaal bij de Kleiweg, met een barrière van het spoor lijkt mij dat absoluut niet geschikt om een terechte vraag naar een maatschappelijke voorziening in Rijswijk-Buiten, om dat hier te laten plaatsvinden. Dus ik denk dat we daar nu al genoeg voor klaar hebben. Wij concentreren ons als VVD dus op fase één. Dan moeten kijken van, ja, maar zijn we nou eigenlijk mee begonnen? We zijn begonnen met het verbeteren, het vernieuwen van veld drie van de hockey, en een uitbreiding met veld vier van de hockey waar men al jaren op wacht. Op eens zijn we in een gigantisch sportpark gekomen wat ons miljoenen gaat kosten, en krijgen we een hele interessante discussies over maatschappelijke functies en gemeenschappelijke clubhuizen, maar wat vergeten wordt, de noodzaak van de hockeyclub waarvan een veld op het punt staat afgekeurd te worden, en waar al jaren gewacht wordt en er leden op de wachtlijst staan voor het toetreden tot de hockeyclub, omdat er geen vierde veld is. Dus ik vraag de wethouder: waarom zouden we nou niet, ook gelet op de kosten, gewoon rustig beginnen met veld drie vernieuwen, en veld vier aanleggen, en vervolgens de tijd nemen om verder te kijken? En als andere sportverenigingen nog wensen hebben, dan moeten die geïnventariseerd worden en kijken wat we daaraan kunnen doen. Maar we worden nu gedwongen in een grote operatie, en volgens de VVD is dat geen goede zaak. Dus mijn vraag

is: waarom is de wethouder, en hij komt met optie twee toch heel dicht in de richting van wat de VVD eigenlijk wil. Dus ik zou zeggen: kijk nog eens goed, wethouder, naar optie twee, want volgens mij zijn we dan een beetje meer down-to-earth bezig in het belang van de sport in Rijswijk. En gelet op de financiën van de club, van onze gemeente. En ik zeg daarbij: ik vind de rekensommen van de diverse opties erg creatief. Ik heb het idee, en de wethouder moet daar maar op reageren, dat de eenvoudigere opties vrij stevig aan de prijs zijn, en dat de dure optie, waar het college voor kiest, eigenlijk veel te optimistisch zijn en veel te goedkoop. Dus eigenlijk zie ik hier parallellen met gezellige projecten als het Huis van de stad, waarin gewoon gerekend wordt naar de keuze. Daar vinden wij, daar vindt u de VVD tegen u. Verder wil ik dus de wethouder vragen zijn licht te laten schijnen op deze locatie voor een buurthuis voor de Rijswijk-Buiten. Zou die niet veel meer, als die er moet komen, echt in het hart van Rijswijk-Buiten moeten liggen? En, ik heb de sprekers gehoord, mag ik de wethouder vragen of de indruk die wij hebben terecht is dat de sportverenigingen gedwongen worden om in dat mooie sportpark te geloven omdat er vanuit de gemeente tegen hen wordt gezegd: het is optie elf, of het is niks? En als dat zou zijn, dan zou ik daar zeer van schrikken, wethouder.

De heer Wit (GL): Bijna vier maanden geleden hebben we in de raadsvergadering akkoord gegeven op een voorbereidingskrediet waarmee een start gemaakt kon worden met de herstructurering van sportpark Elsenburg. GroenLinks was daarbij een mede-indiener van een motie die vroeg om een uitgewerkt voorstel voor pilot twee, een multifunctionele accommodatie. Alsmede een gedegen financiële paragraaf over de opbouw en de dekking van de kosten door de deelnemende partijen. Helaas heeft deze motie het niet gehaald, en dus zien we nu dan ook dat een exploitatiebegroting geheel mist in de aangeleverde informatie, e een uitgewerkt voorstel voor pilot twee ook niet aanwezig is. Akkoord geven op een investering zonder dat daarbij bekend is wat dit de gemeente in de komende jaren gaat kosten, en hoe de kosten verdeeld gaan worden geeft geen goed gevoel. De risicomatrix geeft aangaande de exploitatie van de multifunctionele accommodatie een groot risico aan met grote impact, maar mist de exploitatie van de sportpark an sich. Bij het sportcentrum aan de Burgemeester Elsenlaan moest er uiteindelijk een flinke hap bij, en daarom lijkt het ons zeer onverstandig om hier geen aandacht aan te besteden. Kan de wethouder op korte termijn een exploitatiebegroting neerleggen waaruit blijkt hoe de kostenverdeling van het beoogde sportpark eruit gaat zien? Ik heb de presentatie van de RHC gister gezien die ze aan hun leden hebben gegeven, en dat lijkt wel alsof zij de volledige exploitatiebegroting wel op een rijtje hebben staan. Misschien moet daar eens naar gekeken worden. Er wordt gestuurd op een variant waarbij de clubaccommodatie van de Spartaan zal worden gesloopt, waarbij er gezien de kans op exploitatieperikelen er wel degelijk een risico bestaat dat zij uiteindelijk achter het net gaan vissen. We moeten afwachten of, en waar er vervanging gaat komen. De terugval optie lijkt hiermee al een voorkeursoptie te worden, ook gezien het feit dat deze optie zeer nadrukkelijk wordt genoemd in de intentieverklaring. Hoe denkt de wethouder partijen te vinden die daadwerkelijk bereid zijn mee te delen in de kosten van een multifunctionele accommodatie? Uit de risicomatrix komt namelijk een niet al te rooskleurige voorspelling. Het voorstel geeft ook nogal een vreemd signaal af op bladzijde zes. Ambities zijn prima, sterker nog, GroenLinks juicht ambities van dit college helemaal toe. Maar we hebben zeer sterk het vermoeden dat deze ambities iets dwingender tot stand zijn gekomen dan gewenst. Waarom wordt er anders van eisen herinrichting Elsenburgpark gesproken, wat in de volgende zin wordt afgezwakt naar ambities? Kan de wethouder dit uitleggen? Hebben we het nou over eisen? We hebben het over ambities. We kunnen de ter geheimhouding gelegde begrotingen van de verschillende varianten hier niet inhoudelijk bespreken, maar staan wel een aantal punten in grond die niet overal hetzelfde zijn, of al dan niet bewust weggelaten zijn. Ook hier hebben we echt sterk het gevoel dat er gestuurd wordt naar een variant. Het zou fijn zijn als dit soort vergelijkingen zorgvuldig en vooral helderder worden opgesteld. Hoe kan het bijvoorbeeld dat er verschillende bedragen worden genoemd voor het verplaatsen en het vervangen van het veld? Het is erg lastig om dit goed te vergelijken. Ik ga toch ook wel mee met wat de heer, wat Coen net zei, ik ben zijn achternaam vergeten. Het is echt de vraag of je dit soort stukken continu ter geheimhouding moet leggen. We hebben niet het idee dat dit nou werkelijk dermate schadelijk is voor de gemeente in het volgproces dat je dit niet kan delen met onze inwoners. Op het gebied van duurzaamheid is een aparte bijlage toegevoegd. Extra waterberging zodat er genoeg gebufferd kan worden is natuurlijk een mooie stap voorwaarts, maar het meest duurzame zou toch echt hergebruik van de locatie of zelfs delen van het bestaande clubhuis zijn. Een lichtgewicht opbouw of in plaats van een gemetselde variant die er nu staat, lijkt in dit voorstel te passen. Kan de wethouder toezeggen dat deze opties ook goed bekeken worden, in plaats van alleen in te zetten op nieuwbouw? Buurthuis van de toekomst, dat is een prima startpunt voor een multifunctionele accommodatie. Tegelijkertijd bekruipt mij het gevoel dat geen enkele belanghebbende partij echt zit te

wachten op deze invulling. Dus hoe gaat dit in de toekomst uitpakken, en hoe realistisch is dit eigenlijk? Het toekomstige wijk Pasgeld-West zou prima gebruik kunnen maken van een dergelijke locatie, maar is er ook gebeld in Parkrijk of Sion in hoeverre dit wenselijk zou zijn op deze locatie? In het verlengde daarvan, aangaande de in dit voorstel vrijgekomen locatie waar nu de fietscrossclub zich bevindt, is er al nagedacht over een mogelijke maatschappelijke invulling van deze locatie? De mogelijkheden zijn er natuurlijk ook nog, alhoewel er ook bewoning naast staat. Dan als laatste, maar zeker niet als minst belangrijke, het beplantings- en bomenplan. Er worden veel bomen gekapt, D66 gaf het ook al aan. Deels noodzakelijk, deels voorbereidend op de nieuwe situatie, maar hoe dan ook weer een behoorlijke ingreep in een toch al onder druk staande groenstand in Rijswijk. Kan de wethouder nog eens goed kijken, ook het voorgaande in ogenschouw genomen, of er meer bomen behouden kunnen blijven? Kan het daarnaast in de voorbereidende fase in samenwerking met een stadsecoloog een goed en divers groenplan worden opgesteld? Alleen de term beshoudende struiken is toch wel erg karig. Als ik dan hoor van de insprekers dat zij de ecologische zone die bedacht is, die eigenlijk een conflict geeft met de uitoefening van hun sport, dan zie ik als risico dat we ook deze zone nog moeten gaan verkleinen tot die zal verdwijnen. Dat zou het plan qua groendiversiteit wel heel armzalig maken. Dank u wel voorzitter.

De heer Braam (BVR): Ja, er zijn zo extreem vrij veel vragen gesteld door alle partijen dat de vraag in ieder geval die wij op een rijtje hadden staan nou niet eens hoeven te stellen, want die zijn werkelijk door alle verschillende partijen al benoemd. Dus dat laat ik maar even passeren. Ik ga maar even in algemene zin in op het voorstel. Dat is dat we vanuit BVR in ieder geval het een positieve ontwikkeling vinden als verenigingen elkaar versterken. Er werd door een van de partijen gesproken over RVC Celeritas net alsof het een mislukte project is, maar dat zien wij in ieder geval niet zo. We zien op een gegeven moment dat ADO Rijswijk, want zo mogen we ze tegenwoordig wel noemen geloof ik, hè? In plaats van ADO Den Haag, want daar voetballen ze nauwelijks, in ieder geval zonder publiek. Maar in ieder geval RVC Celeritas, op die velden daar wordt dus getraind en gesport door de ADO-jeugd onder andere, in plaats van in Den Haag, dus dat is natuurlijk hartstikke goed. Celeritas zelf, ik heb, ja, op het moment dat straks corona achter de rug is zijn er nog wat andere verenigingen die ook actief zijn. Ik zie dat zeker ook gebeuren op de nieuwe locatie waar het RFC ... RHC op dit moment actief is, en de Spartaan. Daar zie ik zeker gewoon mogelijkheden, ook voor de toekomst, want laten we niet vergeten dat Rijswijk-Buiten natuurlijk niet bestaat uit hetgeen wat er nu gebouwd is, maar er is nog een forse ontwikkeling van meer dan 1000 woningen aan de kant van de RHC. Dan praten we eigenlijk vooral dus over de omgeving van Pasgeld, en het staartstukje van het haantje, noemen we dat dan maar even gemakshalve. Nou, dat is toch op redelijke loopafstand zou je haast kunnen zeggen van de RHC-locatie. Dus ja, die commentaren die ik heb gehoord over: veel te ver weg van Rijswijk-Buiten, nou ja, daar gaat het Beter Voor Rijswijk in het geheel niet in mee. Wat wel een kritisch punt is vanuit onze fractie is de hele financiële opzet. Hebben eigenlijk twee maanden geleden best een goed voorstel gehad waarin wat duidelijkheid werd geschept over de twee verschillende fases. Het verrast ons dan ook best wel dat de tweede fase vrijwel geheel buiten dit raadsvoorstel is gehouden. Het wordt benoemd dat we daar nog een aanvullend voorstel van krijgen, maar ik had het toch wel erg makkelijk gevonden als we die klap met de hamer gewoon direct met de volgende raadsvergadering hadden kunnen geven, zowel van fase één als fase twee. Ik begrijp ook best wel van dat er allemaal duidelijkheid moet zijn onder de gebruikers van de velden, maar het had wel zo makkelijk geweest. Als er een vraag in ieder geval niet gesteld is dan noem ik het maar even de eventuele private inbreng van middelen, zeker vanuit de kant van de Rijs... Rijke Rijswijkse hockeyclub. Is al vaker aangegeven dat ze mee willen denken van hoe zij een deel kunnen ophoesten of kosten dragen van dit project. En ja, dat mis ik nu dan toch ook weer in het geheel. Voorzitter, ik denk dat ik hiermee vanuit BVR genoeg heb ingebracht en geef via u de wethouder de kans om dit te verdedigen.

Wethouder Lugthart: Nou, **mijnheer Braam**, ik voel het niet als verdedigen, ik sta gewoon voor het voorstel wat hier voorligt en ik herken heel wat wat door de gemeenteraadsleden hier wordt aangegeven. Ik denk dat het goed is om even terug te gaan, wat er ook in de raadsvergadering van 6 oktober heb gedaan toen we het voorbereidingskrediet met elkaar hebben vastgesteld. Vanavond ligt dan hier herstructurering fase één voor, en als u mij vraagt: had ik graag beide fases in één voorstel had gevat, mijnheer Braam, dan is dat antwoord ja. Ook in het forum heb ik aangegeven waarom dat niet mogelijk was, en ik zal er zo op terug komen. En niet in de laatste plaats wil ik wel even gezegd hebben dat de verenigingen hebben de afgelopen maanden echt keihard gewerkt, veel overlegd, en ook de ambtelijke organisatie heeft heel veel werk verzet. Ja, en als ik dan **mevrouw Jansen** hoor dan denk ik: ik moet dan ook inderdaad zeggen, dit proces dat is een proces wat niet zonder bloed, zweet en tranen is doorlopen. Ik vond het professioneel ontzettend

interessant maar ook uitdagend, en dat is omdat je met verschillende belanghebbenden te maken hebt gehad. Het is niet vreemd, want we spreken over een herstructurering van een sportpark, een herstructurering met een impact, een enorme impact. Een enorme impact voor de huidige gebruikers en eigenlijk ook, mocht u akkoord gaan, voor de BMX-fietscross die ook wordt toegevoegd. Tegelijkertijd vind ik het echt fantastisch om te zien wat er de afgelopen tijd is gebeurd, en dat maakt het ook wel ingewikkeld. De verenigingen staan voor hun eigenbelang, die staan voor het belang van RHC, voor het belang van de Spartaan, en voor het belang van FCCR, en dat is hun goed recht. Tegelijkertijd zien we in die in die overleggen die ook de afgelopen week hebben plaatsgevonden dat je ziet dat de verenigingen ook het algemeen voor ogen houden, en dat ze zich daar ook hard voor maken. Dat is een zoektocht. En dat, **mijnheer Van der Meij**, u vraagt er concreet naar. Dit proces, en dat zeg ik ook richting **de heer Sleddering**, het is natuurlijk gestart met een langgekoesterde wens van RHC van de hockey voor dat vierde veld. Dat kan nu op dit moment, niet in de laatste plaats omdat TNO de huidige veiligheidscirkel verwijderd heeft. De fractie van **Onafhankelijk Rijswijk** heeft mij ook in het vorige forum gevraagd: is dat nu definitief? Nou, daar hebben we nog een verificatie gevraagd, dat is definitief. Die veiligheidscirkel die is daar af. Dat hield in dat afgelopen jaar de eerste gesprekken zijn gestart. Dan zeg ik echt tegen **de heer Sleddering**: dat gesprek is gestart met RHC als eerste, en daar was de ambitie om het vierde veld neer te leggen. In dat gesprek kwam ook naar voren dat de derde veld versleten is, en u weet hoe dat daar inmiddels mee staat, het veld moet vervangen worden. Richting **mijnheer Jense**, u was er volgens mij destijds bij dat die toezegging is gedaan, want het is echt tientallen jaren geleden dat er al tegen RHC is aangegeven: jullie krijgen een veld. Dat heeft al die tijd niet kunnen plaatsvinden door die plofcirkel. Nu is die plofcirkel weg, en nu kunnen we eindelijk iets. En **mijnheer Van der Meij**, als je dan stelt: ja, wellicht moeten we er een hele gebiedsvisie erop loslaten. Dan denk ik: ja, als we deze, dit besluit vijf, zes, zeven jaar geleden hadden genomen, dan hadden we dat wellicht moeten doen. Tegelijkertijd denk ik dat we gewoon allemaal hier niet willen dat we het veld, of de velden die er nu liggen, dat we die willen gaan verplaatsen. Want volgens mij maken we dan beslissingen die we niet moeten doen. **Mevrouw Kames**, u geeft terecht aan, ik heb het idee dat er wat druk op dit proces zit, en dat zit er. Snelheid is geboden, dat heb ik ook in de vorige forum en raadsvergaderingen aangegeven, dat drie moet worden vervangen. Als wij veld drie vervangen toen wij een investering, en dat heeft u kunnen zien, van enkele tonnen. Vervolgens kunnen wij veld vier niet aanleggen, en daar zal ik zo meteen even op terugkomen. Ja, de **VVD** vraagt dan: zijn partijen onder druk gezet? Nou, mijnheer Sleddering, ik durf u te zeggen: nee, partijen zijn niet onder druk gezet. Wij hebben in alle openheid met elkaar de opties doorlopen, maar één punt en één argument blijft overeind staan. Het kan niet zo zijn dat als we het over veld drie en veld vier hebben, dat wij kiezen voor het upgraden van veld drie omdat dat nu nodig is, ook naar een waterveld, vervolgens veld vier willen neerleggen, en dat zeg ik ook richting **mevrouw Koegler** want die vraagt naar een goedkope optie. Dat zou dan de goedkope optie zijn. U zegt, het staat niet als optie omschreven, dat klopt, maar het staat wel in de inleiding omschreven. Het vervangen van veld drie, dat zou de goedkope optie zijn. Het toevoegen van veld vier is onmogelijk, en dat is niet in de laatste plaats omdat op het moment dat wij veld vier in passen, en dat heeft u op de verschillende opties kunnen zien, dan kost dat kwaliteit voor de Spartaan. Ik denk dat je het als gemeente niet kunt verkopen dat je een vereniging die hier al tientallen jaren fietst op een hoog niveau, dat je tegen de Spartaan zegt: ja, wij willen een vierde veld voor de hockey aanleggen, en dat gaat ten koste van de kwaliteit van de Spartaan. Dat was ook het gesprek aan het begin van vorig jaar. We hebben tegen partijen gezegd: we gaan bekijken of dat het mogelijk is omdat vierde veld mogelijk te maken. Daarvan hebben we een vertrekpunt met elkaar afgesproken, we zeiden: nou, we willen dat op zijn minst de sport, de topsport op hetzelfde niveau kan worden uitgeoefend als dat nu is. Passen wij die bocht aan, in alle verschillende opties, dan gaat dat niet. Daar hebben talloze overleggen plaatsgevonden. Dat is ook de reden, mevrouw Koegler, dat die verschillende opties er zijn. U zegt, ja, niet alle opties zijn op dit moment helemaal uitgewerkt, dat klopt. Want eigenlijk de va... Nou ja, het verschil in een optie ten opzichte van de vier opties die nu gepresenteerd zijn, zijn eigenlijk niet nieuw en de kosten daarvan zijn om en nabij hetzelfde. U moet zich dat zo voorstellen dat zo'n optie wordt uitgewerkt, er wordt naar gekeken, er wordt af en toe wat links en rechts geschoven, maar het verschil is vrijwel nihil. Dus het zijn opties, maar daar zitten hele kleine aanpassingen.

De heer Sleddering (VVD), interruptie: Ja, wethouder. Ik heb natuurlijk het raadsvoorstel en de hele nota goed gelezen, met bij alle opties de voor- en nadelen. Bij optie twee daar wordt niet gesproken over het kwaliteitsverlies van de Spartaan. Kijk, in andere opties daar staat bij dat de wielervedaan dan verkort moet worden, maar bij optie twee staat dat er niet bij.

Wethouder Lugthart: Nee, dat klopt.

De heer Sleddering: Dus mijn vraag is dus: er staat dat de RHC en de Spartaan hetgeen gewenste optie

vinden. Ja, begrijp ik. Maar wij gaan over wat we doen en daar staat niet in dat de Spartaan getroffen wordt door deze optie.

Wethouder Lugthart: Dat is feitelijk correct, dus deze opties mogelijk. Maar zoals u dan ook ziet is het kostenverschil ... Het is enkele tonnen, maar dat bewerkstelligt wel op het moment dat we kiezen voor een optie die door alle partijen gedragen is, en daar hebben we diverse partijen ook gesprekken over gevoerd, en op de optie uit komen waar we nu uitkomen, dat het andere voordelen met zich meebrengt. Voordeel een is dat we kunnen streven naar drie verenigingen op een plot, en tegelijkertijd spelen we het plot wat nu naast het Hoekpolderpark gesitueerd is ook vrij. Dat zeg ik dan maar gelijkrichting **de heer Wit** want die vroeg dat kunnen we daar dan bijvoorbeeld groen compensatie toevoegen? Dat kan. Dat staat echt in de kinderschoenen. **Mevrouw Jansen** heeft het ook in het vorige forum gevraagd, zijn er al plannen? Nou, die zijn op dit moment niet. Het programmabureau Rijswijk-Buiten heeft de opdracht gekregen om te bekijken wat er zou kunnen. De kans dat daar woningen komen, die kans is echt vrijwel nihil want dat kan niet, dus het toevoegen van groen of het compenseren van groen dat zou zeer zeker kunnen. En **mijnheer Sleddering**, die optie die voorligt dat is de optie die door alle partijen, voor alle partijen acceptabel is. En dan nog dan ook nog eens een optie waarbij de fietscross kan worden ingepast, en waarom dat een voordeel is heb ik volgens mij ook veel vaak, veelvuldig aangegeven. Dat is namelijk omdat die kruisbestuiving tussen die twee verenigingen, wielrennen en BMX-fietscross, dat is een wenselijke combinatie.

Mevrouw Kames (RB), interruptie: Oké. Ik hoor je ambitie, Björn, ik begrijp dat je het heel graag allemaal in orde wil hebben, maar we moeten natuurlijk niet vergeten: we zitten in die rotte corona tijd, we zitten met slechte financiën in Rijswijk, en ik had het toch echt veel prettiger gevonden als het geld wat beschikbaar gesteld is dat er toch een goedkopere variant op gevonden. Want u zegt net, ja, het scheelt enkele tonnen, maar ik weet niet of er ook bij deze bij optie twee, of daar apart ook nog eens bijna 4 miljoen bijkomt. Of is het dan alleen de kosten die er nu bijstaan? Want dat begrijp ik er niet maar uit.

Wethouder Lugthart: Ja. Waar het op neerkomt, **mevrouw Kames**, dat is dat er een voorstel is in tweeën geknipt. Dat is wat net ook door **de heer Braam** werd aangegeven, het is fase één, en in de fase één is er dus sprake van echt het sportpark. Dat is een bedrag van 4,5 miljoen. Fase twee, daar wordt nog keihard aan gewerkt, die als ik graag gepresenteerd maar die is eigenlijk nog niet rijp om naar de raad te sturen, dus daar kiezen we voor twee varianten. Nou, **de heer Sleddering** heeft duidelijk aangegeven een multifunctionele accommodatie is voor hem niet acceptabel. Mijnheer Sleddering, als fase één wordt afgerond dan is er sprake van een terugval optie. Het zou zeer zeker mijn voorkeur niet hebben, maar om een vraag te beantwoorden: wanneer fase één wordt doorlopen dan is er dus een sprake van een terugval optie en zou twee niet hoeven te ... Dat hoeft niet plaats te vinden, dat is wat het is. Of dat ook wenselijk is dat is een andere vraag. Je valt dan terug, en dat zeg ik richting **mevrouw Kames** op de terugval op die die door de Spartaan is ingebracht, en dat houdt in dat zij hebben aangegeven dat ze ten minste de gebruikersfunctionaliteiten die zijn nu hebben voor een clubhuis met kleedruimte, dat ze die op zijn minst terug zouden moeten krijgen. Dat is dan ook, nou ja, wat ik denk redelijk is dat een club tenminste terugkrijgt. En **mevrouw Koegler**, de zeven andere opties waar u naar vroeg, nou ja, daarvan heb ik denk ik aangegeven, het zijn echt afgeleide opties. U vraagt waarom de terugval optie niet verder uitgewerkt is. Nou ja feitelijk is die optie natuurlijk uitgewerkt, de terugval optie. De multifunctionele accommodatie in fase twee die is nog niet uitgewerkt. U vraagt vervolgens ook van: wat is daar dan, is daar dan wel een sluitende exploitatie voor? Nou, die is er nu nog niet. De heer Sleddering vraagt ook aan: waar denkt u dan aan? En is dit een locatie waar een bijvoorbeeld een buurthuis van de toekomst zou kunnen staan? Hier gezegd, er zijn door de vereniging is ingebracht wat de eventuele kosten van huur zouden kunnen zijn. Dat is een bedrag, en er is een bedrag van exploitatie, er zit nog tussen ongeveer € 50.000. Tegelijkertijd is wat de heer Caminada ook aangaf, er wordt ook op initiatief van RHC nu gekeken: zijn de partijen als bijvoorbeeld een fysiotherapeut, een sport BSO, en zouden zij een gedeelte van de exploitatielasten op zich kunnen nemen? Nou, dat ziet er nu naar uit en het wordt door deskundigen ingeschat dat dat gaat lukken. Gaat dat hele, wordt dat hele bedrag gecompenseerd, dat kan ik niet met 100% zekerheid zeggen, maar het totale bedrag is € 50.000, en de verwachting is wel dat we daar heel dicht in de buurt komen. Ja, de vraag van wat betreft die goedkopere variant, die heb ik denk ik beantwoord. Er zijn aan de voorkant kaders gesteld. Optie één is echt de meest reële optie. Er staan een tweetal opties dus tussen die eigenlijk echt niet kunnen omdat de Spartaan daar gewoon tekortgedaan wordt. Optie twee, ja, het is gewoon ... De Spartaan en RHC geven beiden aan daar geen voorstander van te zijn. Uw raad kan daarvan afwijken, maar de vraag is of dat gezien het bedrag wat het uiteindelijk aan kapitaallasten kost op dat we dan dit besluit weer zouden moeten nemen. Uw vraag om de focus op het Olympisch Park, of dat er nu een focus ligt op het Olympisch Park, dan denk ik niet. Het is wat ik net heb getracht aan te geven. Wat wij doen is zeg maar

mogelijk maken dat in eerste plaats veld vier voor RHC wordt aangelegd. Ja, mijnheer Veerman, u bent op zich blij met het voorstel. U vraagt mij ook of dat het delen van financiële gegevens ingewikkeld is, de heer Sleddering begon daar ook over. Ik ben, ik zal daar eerlijk in zijn, ik volg hierin de aanbestedingsdeskundigen. Ik heb hier zelf ook naar gekeken van is dit hoe dit is, zijn dit nu wereldschokkende gegevens? Nou, daar ben ik eerlijk in, dat is gewoon niet. **De heer Sleddering** en ik hebben het vaker over dit soort zaken. Ik denk dat op het moment dat jij je inschrijft als partij voor een aanbesteding als dit dat je dit op de achterkant van een bierviltje ook kunt uitwerken. Ik heb het absoluut geen problemen mee als jullie zeggen, ja, wij willen dit in de openbaarheid bespreken, is dat voor mij niet per definitie hier een probleem. Geef daar alleen wel bij aan dat aanbestedingsdeskundigen hebben aangegeven: doe het niet. Ja, ik zie hier niet een heel groot bezwaar, dus als u nu zegt van, ik wil graag dit in de openbaarheid bespreken, dan zie ik daar niet het probleem van.

De heer Sleddering (VVD), interruptie: Ik ben blij met de opstelling van de wethouder in deze. Waarom? Ik wil daar een voorbeeldje uitnemen. Er staat in twee opties staat een opsomming van sloop van de Spartaan clubhuis, maar er staan twee verschillende bedragen bij en ik kan u daar nu niet naar vragen omdat dat geheim is, dus ik mag er niks over zeggen, maar ...

De voorzitter: Ik denk even dat wat betreft de geheimhouding, dat het college dan toch even daar terug moet komen bij de raad. Dat we daar als we daar anders over besluiten dat we daar ook in vrijheid over kunnen spreken, want dat maakt een raadsvergadering zo direct ook wel stuk makkelijker denk ik.

Wethouder Lugthart: Nou, voorzitter, ik zie ook **een aantal raadsleden** ja-knikken dus ik denk dat ik het voorstel inderdaad gaat doen om dit ... Ik zie **de heer Sleddering** ook knikken, in openbaarheid te bespreken. Dat moet gewoon, dat moet kunnen. Nou, dat is ook zo voor **de heer Veerman van D66**. U geeft aan, de aanbesteding gebeurt normaal gesproken in veel gevallen dan andersom. Fase twee wordt nog uitgewerkt. RHC heeft als partij in aantal, tenminste één partij aangedragen. Ik denk dat we zeer zeker kunnen kijken of dat we dat op een andere vorm, of in een andere vorm kunnen gieten, dat is absoluut geen probleem. Dan wordt er nog gevraagd: hoe schat ik dan de kansen in? Gelet op de gesprekken die hebben plaatsgevonden, de intentieovereenkomst die is gesloten, en de verenigingen die ik de afgelopen dagen ook veelvuldig heb gesproken hoor ik wel signalen dat men toch enthousiast is over een multifunctionele accommodatie waarbij bijvoorbeeld op de eerste verdieping, of op de benedenverdieping dan de kleedkamers en de toiletgroepen worden gesitueerd, en aan de bovenkant bijvoorbeeld twee kantines met de ruggen tegen elkaar aan waarbij een terras is waar je over drie sporten heen kijkt. Dat is wel, dat is volgens ... Een tweetal verenigingen gaf aan: dit is wellicht zelfs iets te mooi om waar te zijn. Ja, het ziet er inderdaad wel prachtig uit als dit zou lukken en de verenigingen hier achter staan, denk ik dat we iets prachtigs kunnen realiseren. En ja, richting **mijnheer Sleddering**, ik snap dat u nu zegt: is dit nu de meest ideale locatie? Is het de meest ideale locatie in heel Rijswijk-Buiten dan denk ik, ja, wellicht dat je hem in het midden van Rijswijk-Buiten had kunnen situeren. Hier ligt een sportpark, en tegelijkertijd is het ook zo dat in de Plaspoelpolder natuurlijk extra woningen worden toegevoegd. Pasgeld-West en Pasgeld-Oost staan nog ter discussie, en er komt een ondertunneling van het spoor en daarmee is het wel echt een, in mijn optiek, echt een prachtige plek. Wel aan de rand van Rijswijk-Buiten maar wel een functie die voor Rijswijk-Buiten ontzettend mooi kan zijn. Ja, voor wat betreft **de heer Wit, GroenLinks**, ecologische zone en de bomen. Ik heb daar uitvoerig, ik ben daar uitvoerig over in gesprek gaan over de bomen, wat de mogelijkheden zijn. De ecologen hebben mij verzekerd dat wat er nu voorgesteld wordt dat dat echt de meest, de beste optie is gezien de eikenprocessierups die in een aantal bomen zit. Als u vraag is: wil ik er nog een keer naar kijken, zeer zeker. We hebben een ecooloog in dienst bij de gemeente Rijswijk, u bent van harte welkom om hem ook voor 2 februari met mij dat gesprek nog een keer aan te gaan en te bekijken welke bomen we kunnen behouden, lijkt mij geen enkel probleem. Voor wat betreft de ecologische zone en de sport, en of dat het in de weg zou staan van ... Ik heb dit gesprek ook met de Spartaan gevoerd. Wij hebben daar ook, laten we zeggen, een pittig gesprek gehad. Dit gesprek moeten we ook nog doorzetten, dat heb ik met de Spartaan besproken. Het is zo dat de bomen op de ecologische zone niet volgens de deskundigen die de baan aanleggen niet in de weg staan. Nou, daar moeten we een dubbele check op doen. Maar voor zover mij nu verzekerd is staan die bomen niet in de weg. Ja, de heer Jense, het is een investering, het heeft een impact op de begroting, tegelijkertijd denk ik dat in een tijd waar we nu zitten met een stad die toch verschrikkelijk snel groeit dat er voorzieningen bij horen. We kunnen het niet doen, dat is ook gewoon eerlijk, we kunnen ervoor kiezen om veld drie aan te passen. De keuze van het college is niet om dat te doen. Ik denk dat dit sportpark kan bijdragen aan de ambities die de gemeente Rijswijk heeft. Ik snap dat er op dit moment kanttekeningen zijn, want ook die kanttekeningen die zijn

volgens mij bij alle partijen. Voorzitter, dat in de eerste termijn.

Tweede termijn

De heer Jense (OR): Wethouder, dank voor het uitgebreide antwoord, een beetje gewend van u om zo uitgebreid te antwoorden. Ik ben blij dat u zelf ook inziet dat geheimhouding opleggen in deze inderdaad op de achterkant van een bierviltje uit te rekenen wat de aanleg van een veld kost, of een kunstgrasveld. Er zijn er maar een paar die het doen in Nederland, ze hebben best concurrentie met elkaar, dus daar komen we best wel uit met elkaar. Dat zal het probleem ook niet zijn. Als u zegt: een vierde veld is nodig. Ja, dat is altijd in discussie geweest, alleen je kunt je afvragen: hoe ver gaat een expansie van een club, moet je daar altijd dan ook maar aan toe blijven geven? Dat is dus een open vraag, maar nog los daarvan, een vierde veld zouden kunnen. Het worden wel gelijk de vier duurste velden, vier watervelden, mind you. Daar zou je ook nog op kunnen afdingen. Voor mij blijft dus de vraag of je dat op deze manier moet doen. Ja, veel geld, en laat het nou eens niet alleen om het geld alleen gaan. Er zijn clubs in Rijswijk die hebben het op dit moment bijzonder moeilijk. Wij hebben al een paar keer eerder aan u gevraagd: ga nou eens met die clubs praten om te kijken of ze u kunt helpen met bijvoorbeeld de buitensport, voetbal. Vredenburg is bij uitstek zo'n vereniging die je zou kunnen helpen met ledverlichting omdat het wezenlijk bijdraagt aan verlichting van kosten van de verlichting. Natuurlijk is dat een investering, maar die enorme investering doet u nou wel voor dit sportpark. Dan rest voor mij de vraag: moet je nou wel alle disciplines van sporten bij elkaar willen zetten? Ik verwacht dat het de nodige strubbelingen zal gaan geven of blijven geven. Sorry. Daarbij komt nog eens de vraag: moet je alles weg gaan plukken uit de omgeving waar wij nu zitten? Bijvoorbeeld zo'n fietscrossclub zit op een stukje terrein, hebben het daar volgens mij op zich dik naar hun zin. Misschien zou u die eens een keer kunnen helpen incidenteel met het een of ander, dat is in het verleden ook gebeurd. Maar die zitten daar uitstekend. Het is een locatie waar je verder denk ik weinig anders kunt. Waarom ook naar dat park te halen? En echt, ik ben het wel met een aantal mensen eens, het ligt toch aan de buitenkant, ook al zijn er plannen voor een TNO-terrein en in Rijswijk-Zuid. Het moet allemaal ook nog maar eerst gebeuren. Dan vraag ik me af of dat ook de meest ideale plek is om daar een multifunctioneel gebouw per se van te willen maken, en of je toch niet zou moeten kijken of je dat niet aan een van de scholen in Rijswijk-Buiten zou kunnen denken. In de raad zal ongetwijfeld Romy de Man zaken in rij en gelid voor u presenteren.

Mevrouw Kames (RB): Ja, ik vind het, ik heb het net al gezegd, ik vind ambitie, ik vind hem geweldig van Björn, maar nogmaals: ik heb zelf er een beetje problemen mee want dit is ook niet de enigste vereniging. Ik wil hem ook nog even herinneren dat de Red Lions bijvoorbeeld ook een heel slecht veld hebben. We staan er uiteindelijk als Rijswijk gewoon niet zo heel goed voor. Dus ja, ik had nog graag de variant gezien met eventueel een goedkopere variant, want ik vind het nog steeds heel gevaarlijk als je gaat zeggen van: nou, we nemen, beginnen met die optie die dus genoemd is. Maar je weet nog niet: is het een open einde? Wat gaat het restant nog worden? En nogmaals, ik denk niet dat wij als gemeente Rijswijk het ons kunnen veroorloven om nog meer geld uit te gaan geven als dat we eigenlijk hebben. Daar moet je gewoon voor waken vind ik persoonlijk, want je kan niet straks alles op de boterham leggen van de Rijswijkers. Dus ik zou toch nog wel graag willen of er toch nog wat varianten bekeken kunnen worden voordat wij nu definitief beslissen om deze optie te gaan nemen.

De heer Van der Meij (GBR): Dank ook aan de wethouder voor zijn, dat was ook wel te verwachten, enthousiaste betoog voor het voorstel wat nu voorligt. En ja, het moet mij ook van het hart dat ik ook, dat ik enorm worstel met de legitimiteit van de kosten. Dat is ook door andere partijen gesteld. Ik heb dat in de eerste termijn niet aan de orde willen stellen, van hoe verhoudt deze investering zich nu tot andere sportvraagstukken die er liggen, los even van de financiële situatie op dit moment. Daarbij blijf ik zeggen dat de redenatie om een dergelijke investering te doen toch ligt in het benaderen vanuit gebiedsontwikkeling en de vragen die er liggen ten aanzien van Rijswijk-Buiten in dit deel van Rijswijk-Buiten. Het is, partijen hebben vragen gesteld hè? Is de locatie wel geschikt? Nou, ik denk dat de locatie wel degelijk kans heeft. Maar vergeet ook niet dat er een fietstunnel aangelegd wordt ter hoogte van de Schoffel wat, hoe heet dat, de locatie Parkrijk omsluit met Pasgeld en de Lange Kleiweg. Het ligt hemelsbreed echt niet ver van elkaar. We hebben daar met, we hebben met verschillende vraagstukken in het gebied rekening te houden. Ik hoor u zeggen dat u erg enthousiast bent dat een fase twee best een realiteitsgehalte heeft, maar ik zie dat nog onvoldoende in de stukken terug. Voor mij geldt toch wel dat het belangrijk is om een fiducia te hebben hoe u zo'n fase twee eruitziet, en of hij inderdaad onze maatschappelijke ambities ook daadwerkelijk

kunnen realiseren op deze plek met betrekking tot welzijns- en zorgvraagstukken die er liggen voor Rijswijk-Buiten, om uiteindelijk de investering die we doen in het geheel op zijn merites te kunnen beoordelen. Ik vraag toch de wethouder daar enige tekst en toelichting verder te geven in aanloop naar de behandeling naar de raad toe van dit stuk, om uiteindelijk een integrale afweging te kunnen maken of wij deze investering verantwoord vinden.

Mevrouw Jansen (PvdA): Ja, ik heb nog een paar vragen openstaan. Dit ten eerste had ik nog de vraag openstaan wanneer de deadline er is voor om er zeker van te zijn dat de sloopkogel niet door de kerk, nou ja, in dit geval het clubhuis gegaan is van de Spartaan en wanneer dan de deadline ervoor moet zijn op pijler twee is uitgewerkt. Nou, eigenlijk aansluitend op de voorgaande sprekers, om het zo maar te zeggen, welke kosten komen er nog aan op het gebied van sportfaciliteiten en houden we met deze investering voldoende ruimte over voor andere verenigingen en activiteiten? En de laatste vraag die ik nog heb staan is: stel dat we toch voor de terugval optie komen te staan, wat gebeurt er dan met het maatschappelijke component? En kan hier alsnog ruimte voor worden geboden in de één, of beide accommodaties? Gaat dit alsnog tot uitvoering worden gebracht? Voor de rest had ik geen vragen meer staan, dank u.

Mevrouw Koegler (CDA): Ja, dank aan de wethouder voor de beantwoording, het waren nogal wat vragen. U heeft het merendeel beantwoord dus dat is fijn. U geeft aan dat de herstructurering in fase één nu voorligt en dat u graag fase twee ook verder had uitgewerkt. Maar ik vraag me wel af waarom u daar dan niet wat meer tijd voor heeft genomen, en waarom nu die haastige spoed op het dossier? Hoelang weet u nu eigenlijk al dat die plofcirkel bij TNO eraf gaat? En u komt nu met een vloek en een zucht met dit raadsvoorstel. Nou ja, wethouder, regeren is ook vooruitzien. Waarom heeft u hier nu niet direct op geanticipeerd op het moment dat het bekend werd van dat plofcirkel? En waarom neemt u nu niet ook wat rustiger de tijd om gewoon de plannen goed uit te werken, alle puzzelstukjes te leggen inclusief exploitatiebegroting en verdere uitwerking van fase twee, zodat we ook als raad gewoon zorgvuldig onze besluitvorming kunnen laten plaatsvinden. Nou ja, u geeft aan het vervangen van uitsluitend veld drie is volgens u de meest goedkope optie, en veld vier is dan niet mogelijk, of het zou ten koste gaan van de Spartaan. U geeft aan dat we dit niet kunnen maken, en het is natuurlijk ook geen leuk besluit. Ik bedoel, het is een lastig besluit om de ene club voordeel te geven en de andere club nadeel. Maar vervolgens resulteert het aanleggen van veld vier nu wel in een olympisch sportpark waar we uiteindelijk straks 9 miljoen voor gaan uitgeven, terwijl uitsluitend de keuze voor veld drie en vier we hooguit één, anderhalf miljoen kwijt zijn. Dat is wel een aanzienlijk verschil. Bij optie twee, ja, daar wordt de Spartaan helemaal niet geraakt en wordt de topsport nog steeds op hetzelfde niveau behaald. Daarom is dit dan toch een reële optie, wethouder? Waarvoor houdt u nu zo vast aan die optie elf? Waarom gaat u niet voor optie twee? Ik geef dan aan dat optie elf extra voordelen heeft die optie twee niet heeft, maar ja, mijn fractie ziet een groot nadeel van de optie die u voorstelt en dat zijn de financiën. We zijn als gemeente ook geen Sinterklaas. Kijk, het is goed om terug te gaan naar de basis van de problematiek van dit raadsvoorstel en dat is dat we meer sportcapaciteit genereren voor onze Rijswijkers. Kijkend naar optie twee geeft u aan dat het enkele tonnen scheelt, maar als ik naar de cijfers kijkt zie ik toch echt een miljoen verschil, en daar komt dan ook de multifunctionele accommodatie nog bij van viereneenhalf miljoen. Uiteindelijk scheelt het ons dan vijf er een half miljoen, dat is iets meer dan enkele tonnen. Dat is toch ook precies de terughoudendheid die we van deze wethouder missen met onze financiën. Die terughoudendheid mogen we toch ook van u verwachten? Daarbij kijken we dan ook naar de dossiers waar u als wethouder deze raadsperiode verantwoordelijk voor bent geweest. Er komen toch flink wat financiële tegenvallers voorbij. Viereneenhalf miljoen voor de sporthal Altis, zeven miljoen extra voor het huis van de stad, ecoducten waar we in principe niet om gevraagd hebben maar niet de kansen zijn volgens u waar we zeker nu aan bij moeten betalen. Daar komt het sportpark met multifunctionele accommodatie nog eens bij. Wat het CDA betreft loopt het inmiddels toch wel flink in de papieren, en als je al die bedragen bij elkaar optelt, ja, dan komen we toch wel dicht in de buurt van de 15 miljoen die gereserveerd is in het Eneco fonds. Daar gaan we als raad en het college dan uiterst zorgvuldig en terughoudend mee om, daar voeren we flinke debatten over, er komt een afwegingskader, voor elke keus moet een brede meerderheid in de raad zijn, daar zetten we echt heel zwaar op in. Maar hier lijkt de wethouder toch veel lichtzinniger mee om te gaan. Is de wethouder nou echt van mening dat dit raadsvoorstel passend is bij het terughoudend om willen gaan met ons gemeenschapsgeld? Ik ben daar echt heel benieuwd naar. Ik heb daar in de eerste termijn geen reactie op gehad, maar werkelijk, wethouder, vindt u dit nu echt verantwoord en terughoudend omgaan met ons geld? Dan nog even reagerend op de heer Braam van Beter Voor Rijswijk over de toek... Over de functie van een buurthuis van de toekomst van het Prinses Irenepark. Hij geeft aan dat het wel degelijk een succes is en

dat de sportvelden inmiddels wat meer gevuld zijn, dat ben ik met u eens, en ook ADO heeft ter zitting genomen. Helemaal super, mooie ontwikkeling. Maar vanuit de Prinses Irenepark zelf komt wel een heel duidelijk signaal dat de welzijnsactiviteiten helemaal niet van de grond komen, en dat er nog helemaal geen sprake is van een functie als buurthuis van de toekomst. Waarom zetten we daar hier dan nu weer zo zwaar op in? Daar hebben we echt onze twijfels bij, en wij zouden dan veel liever kiezen voor welzijnsactiviteiten dichtbij in de buurt zoals bijvoorbeeld het Montessorischool Parkrijk. Dat is centraal in de wijk, daar kunnen die activiteiten ook plaatsvinden. Daar is voor mijn fractie in ieder geval geen multifunctionele accommodatie voor nodig.

De heer Van Dam (Wij.): Nou, een hele korte bijdrage dan. Er werd net volgens mij de vraag gesteld in hoeverre we moeten toegeven aan een expansie van sommige clubs. Ik denk dat onderzoek dat anderhalf jaar geleden nu volgens mij werd gepubliceerd over de staat van wachtrijen bij veel sportclubs voor zich spreekt. Gezien de uitbreiding van het aantal huizen in Rijswijk dat er echt behoefte is aan meer ruimte voor sport, en dat dat zeker mag mee worden genomen in de afweging of we dit wel of niet doen. Dat wou ik er alleen nog even aan toevoegen. Voor de rest heb ik geen inbreng meer, bedankt.

De heer Veerman (D66): Bedankt voor de beantwoording van de vragen. Ja, nog wat kleine aanvullingen. Ik hoor mensen allemaal zeggen van: groei. Ik denk dat dat heel goed is dat we dat zien, dat we dat meenemen in het verhaal. Waarom er niet eerder gestart is, nou, dat komt met namen door die plofcirkel. In het verleden volgens mij was er ook op de meerjarenbegroting was er eigenlijk al geld vrij gezet wat bedoeld was om in ieder geval het derde veld op te knappen, en het vierde veld ook aan te gaan leggen. Dat heeft heel lang op die begroting gestaan, dat is ook op een gegeven moment er weer afgehaald. Dus dat is via de algemene middelen verdwenen, en daar kan de hockey natuurlijk op zich heel weinig aan doen. Hoe dat gebeurd is, ja, we kunnen het misschien nog een keer uitzoeken. Maar dat is wel het feit. Ik denk niet dat de sportverenigingen daar de dupe van moeten worden op dit moment. Daarnaast denk ik dat het goed is als we twee banen gaan opknappen die straks weer voldoen aan de eisen die tegenwoordig gesteld worden, want dat geldt voor beide wielerverenigingen dat als ze gezamenlijk gaan, en de banen aanpassen, dat ze er weer voor de toekomst tegenaan kunnen. Dat is natuurlijk wel heel goed om te horen. Daarnaast is het ook zo, ik hoor over velden zeggen van ja, noem de duurste variant. Misschien doen we een duurdere variant. Eén, wat ik daar hoor van de hockeyvereniging, wat ze erbij zeggen is ook van: ja, we willen ook ecologisch kijken naar die velden, willen hergebruiken. Ze betalen nog een gedeelte, € 40.000, dat hebben we vanavond gehoord van de spreker, of de tekst althans, betalen ze uit eigen middelen, dus ik vind dat alleen maar mooi een noemenswaardig dat ze dat doen. Ik denk niet dat we daar ons zorgen over moeten maken, dat is heel noemenswaardig en dan ... Dat is alleen maar mooi, denk ik. Als ik u over die aanbesteding hoor van de maatschappelijke partners, ja, Prinses Irene wordt genoemd, en dat geldt natuurlijk ook een beetje voor het buurthuis straks van de toekomst hierzo op dit sportpark. Je moet van tevoren natuurlijk zorgen dat je mensen hebt die een intentie hebben om te willen gaan huren. Nou, ik denk dit op dit moment hier wel gaat gebeuren, zoals ik er een beetje naar kijk en ook een beetje hoor. Met Prinses Irene is dat een heel ander verhaal, daar is eigenlijk niemand die de intentie heeft om daar te gaan huren, dus dat moet je als gemeente gaan financieren. Ik denk niet dat we daar voorstander van moeten zijn, want dan gaan we het echt zelf betalen. Nou, de sporthal, ja, ik hoor hem ook noemen, maar ik denk dat we daar als gemeente, of wij althans weinig aan kunt doen. Dat heeft met de wetgeving te maken die veranderd is. Niet dat ik het hier op moet nemen voor de wethouder, maar ik vind wel dat we dat mee moeten nemen in de beraadslagingen, dat we niet dingen moeten benoemen die eigenlijk geen rol moet spelen bij de verandering van het sportpark. Ik denk dat we de verenigingen op dit moment, als we kijken naar de kapitaalslasten en zeker als ze wat maatschappelijke partners weten te vinden, goed aan de kosten kunnen voldoen. Ik hoor ook iedereen allemaal zeggen, ja, het kost ons veel geld. Ja, dat klopt. Je schrijft het af over 30 jaar zeg maar. Maar komt ook heel veel kapitaallasten terug vanuit die vereniging die wel een huur betalen, dus er komt ook wat terug. Dat duurt wel een tijd voordat je dat terugverdiend hebt, maar komt wel geld terug, het is niet dat je geld in een bodemloze pot, put gooit. Daarnaast hebben we als gemeente denk ik ook een maatschappelijke rol naar sport toe, en bewegen is en steeds belangrijker, ook straks weer na corona tijd. Dat merken we allemaal nu en onze kilootjes is dat het goed is dat we daar aandacht aan besteden en dat we daar ook geld voor vrijmaken om aan zeker in een gemeente als Rijswijk.

De heer Sleddering (VVD): Ja, dank aan de wethouder voor een aantal duidelijke antwoorden, waar we het niet allemaal mee eens zijn maar hij geeft tenminste een duidelijk antwoord. Voor ons is fase twee een gesloten boek, wij gaan daar niet voor zijn en wij willen daar helemaal eigenlijk verder niet meer over

praten. Daar hebben wij gewoon het geld niet voor, en het is exploitatief niet rond te krijgen. Dus gaan we naar een andere optie kijken, met als uitgangspunt dat de hockeyclub heel hard een derde veld nodig heeft, vernieuwd, en een vierde veld nodig heeft om de wachtlijsten te verminderen. Het is toch ongelofelijk dat wij in Rijswijk een sportvereniging hebben die al jaren met een wachtlijst zit ...

Mevrouw Jansen (PvdA), interruptie: Voorzitter, ik zou toch aan de VVD willen vragen: vindt u het verantwoord om een eerst een clubgebouw tegen de vlakte te gooien, en vervolgens maar met lege handen te laten staan? Want daar kom ik nu ... Eigenlijk krijg ik dat gevoel bij uw bijdrage. Dat is toch niet fair? We willen toch ook dat de Spartaan weer een clubgebouw krijgt, of is daar geen sprake meer van? Zij mogen het gewoon uitzoeken? Ik weet het niet, ik vind het een beetje raar.

De heer Sleddering: Maar goed, ik zeg helemaal niet, in optie twee, als ik de tekeningen goed bekijk, blijft het clubhuis van RHC overeind, en de kantine van de Spartaan blijft ook staan. Dat die in slechte staat is en misschien wel wat moet gebeuren is een ander onderwerp, maar in optie twee verandert er aan de accommodaties van de clubs niets. Dus ik zit helemaal niet de sloophamer richting de Spartaan te sturen, ik zou niet durven. Dus u ziet dat verkeerd. Optie twee blijven de clubhuizen bestaan. Dus laten we nou vooral kijken wat we echt hard nodig hebben in Rijswijk met de beperkte middelen die we hebben. Dat is een vernieuwing van veld drie, en een uitbreiding op de wachtlijst. Je kunt kiezen, ik zeg het maar eerlijk, het is niet mijn voorkeur, maar je kunt kiezen: we doen alleen de vernieuwing van veld drie, dan gebeurt er verder helemaal niks, en we kijken later als we nog eens een keer een Eneco VOC-schip binnenkijken of we dat de rest van het plan nog kunnen realiseren. Dan re... Moet u zich wel realiseren dat wij veel mensen, kinderen, het sporten in Rijswijk voor de hockeysport beletten omdat dan ook de wachtlijst blijven bestaan. Dus ik zou tegen de wethouder ...

Mevrouw Jansen, interruptie: In de opties zoals die nu voorgelegd wordt in het eerste deel gaat de Spartaan, tenminste, het clubhuis van de Spartaan gewoon tegen de vlakte. Dus nogmaals mijn vraag: op het moment dat u dus wel ja zegt tegen dit raadsvoorstel en vervolgens voor het tweede deel gaat liggen wil dat dus zeggen dat de Spartaan met lege handen staat. Mijn vraag aan u is dan nogmaals: vindt u dat fair?

Mevrouw Kames (RB), interruptie: Ik wilde net inderdaad vertellen dat als, ik heb hem hier voor mij, daar is inderdaad de kantine van de Spartaan is weg. Maar ik hoorde net al toevallig door de wethouder zeggen dat zelfs bij zo'n nieuwe kantine kan er zelfs een etage bovenop, dus het schoot mij ineens in mijn gedachte: misschien kan je inderdaad op de reeds bestaande locatie van de Rijswijkse hockeyclub kan daarboven iets gerealiseerd worden. Ik denk dat je dan met beduidend minder kosten tevreden bent, tenminste dat dat gaat kosten, dat het een stuk minder gaat kosten als wat we nu voorhanden hebben.

De heer Sleddering: Ja, het zal aan mij liggen, maar de wethouder moet de oplossing maar geven, maar bij de voordelen voor optie twee staat: locatie van clubaccommodaties, bestaande velden, wielerveden blijven gehandhaafd. Dat staat bij de voordelen door de wethouder genoemd, dus ik verzin het allemaal niet ik lees op wat er in voorstel twee staat. Dat is de werkelijkheid, daar ga ik toch vanuit. Wat betreft het Partij van de Arbeid collega, ja, ik ben kennelijk niet helder genoeg of niet duidelijk genoeg, ik ga natuurlijk helemaal dit voorstel van het college niet steunen. Peins er niet over, deze bakken met geld die daar verdwijnen in een slechte dingen. Wij steunen alleen optie twee. Dat wil zeggen: een veld drie vernieuwen, en veld vier aanleggen om de wachtlijsten te oplossen bij de hockeyclub. En nogmaals, ook de kwaliteit van de velden, collega Jense sprak daarover, er wordt wellicht een duurdere variant aangelegd voor de velden, maar dan is de hockeyclub bereid om daar mee te financieren. Wat betreft de waterzuivering dat doen ze al op eigen kosten en eigen initiatief zijn er zuiveringsinstallaties en recyclinginstallaties neergezet, dus de hockeyclub doen ook mee, en het is niet alleen de gemeente die investeert. Dus ik sluit af, wethouder, met een klemmend beroep: u kunt de VVD aan uw zijde krijgen als je kiest voor optie twee.

Mevrouw Kames: Ik denk dat er inderdaad een fout is. Als je op de tekening kijkt van optie twee dan zie je dat, dan zie ik niet meer de locatie staan voor de wielervereniging, maar het klopt wat de heer Sleddering zegt dat er wel bij staat bij de voordelen: de locatie van clubaccommodaties, bestaande velden en wielerveden blijven gehandhaafd.

De voorzitter: Nou, dan gaat de wethouder zo direct vast wat opheldering over geven.

De heer Wit (GL): Wethouder ook bedankt voor de beantwoording. Ik heb echter nog wel wat openstaande vragen. De risicomatrix die geeft een, nou, niet zo heel rooskleurige voorspelling als je kijkt naar de multifunctionele accommodatie en eventuele derde partijen die daar gebruik van maken. Ik begrijp dat u en ook de verenigingen die daar momenteel zitten daar een stuk positiever in zijn, maar dan vraag ik mij toch af wie hier die matrix heeft opgesteld en of die niet volledig achterhaald is, en waarom die dan nog

toegevoegd wordt? Nog een aantal andere vraag. Dubbele check aangaande de ecologische zone, vindt die nog plaats voor 2 februari? Dat zou wel fijn zijn, want dan kunnen we dat in ieder geval nog meenemen. Ik heb ook geen antwoord gehad op mijn vraag over volledige nieuwbouw versus de eventuele, wat ook mevrouw Kames net aangeeft, een lichtere opbouw op de huidige locatie van RHC. Als je kijkt naar de plannen die er nu liggen dan is volgens mij de locatie van het huidige pand, of het huidige clubhuis van RHC nog steeds handhaafbaar en hoeven wij daar niet een volledig nieuw plan voor te gaan ontwikkelen. Uitbreiding, eventueel met dan een multifunctionele ruimtes erbij, zou denk ik een stuk voordeliger zijn dan de huidige geschetste mogelijkheden. Ik zie de heer Sleddering, ik weet zijn naam weer, interrumpen.

De heer Sleddering (VVD), interruptie: Ik zou aan de heer Wit vragen: het clubhuis van de RHC is van RHC. Is de heer Wit het ermee eens dat het ook heel goed is dat verenigingen beschikken over hun eigen clubhuis, en dat het oprichten van clubhuizen helemaal geen zaak is van de gemeente? Dat is een zaak van de vereniging. De gemeente gaat over de velden en het mogelijkheid bieden van sport, maar de clubhuizen en de lasten daarbij, en de exploitatie ervan zijn voor rekening van de verenigingen. Dat is toch een mooi uitgangspunt?

De heer Wit: Ja, dat zou een mooi uitgangspunt zijn, als niet het volledige plan momenteel eigenlijk ook uitgaat van nieuwbouw van een volledig nieuw pand. Dus ja, als je gaat zeggen: we gaan eigenlijk helemaal niks meer doen aan wat de VVD inderdaad ook wel, nu wel duidelijk heeft gemaakt, we gaan niks doen aan de opbouwen en de opstellen die er momenteel staan, ja, dan begrijp ik dat uitgangspunt. Maar momenteel zoeken wij naar een plan waarin meerdere partijen hun werk, of hun sport kunnen uitoefenen. Dan ga je denk ik voor de meest optimale optie ga je er toch niet aan ontkomen. Even kijken hoor. De heer Caminada in zijn inspreektekst die door de griffie werd voorgelezen spraak ook nog van 1,4 miljoen die reeds in de boeken staat voor vervanging. Ik ben wel even benieuwd of de wethouder daar nog even wat duidelijkheid over kan geven hoe dat nou precies zit, want als dat het geval is, als dat gewoon in de komende begrotingen voor de komende jaren, zou het fijn zijn als dat ook duidelijk wordt gemaakt in het raadsvoorstel. Ik heb geen antwoord gehad op mijn vraag over de ambitie versus eisen. Er staat heel duidelijk in: eisen in de kop, en vervolgens gaan we naar ambities. Waar komt dat woord eisen vandaan? Dat wil ik heel graag weten, want ik heb het idee dat we echt in een bepaalde rol geduwd worden als raad, en in een bepaalde keuze geduwd worden, en dat zit me niet lekker. Als laatste nog even terugkomen op de heer Veerman die aangaf: we moeten de sporthal er niet in betrekken. Het gaat mij niet zozeer om die sporthal, maar wel om de extra kosten die daar toen bijgekomen zijn. Die zijn niet alleen vanuit wetgeving gekomen, maar die kwamen ook vanuit extra opties die door gebruikende partijen naar voren kwamen. Ik heb ook het idee dat we hier heel erg gestuurd worden richting allerlei extra opties en extra eisen, komt het woord weer, van deze verenigingen en dat we dus daar gewoon geen goeie grip op hebben. Daar wilde ik het even bij laten.

De heer Braam (BVR): Allereerst bedankt voor de beantwoording op de vele vragen die toch ... Nou, vind ik toch knap, vrijwel allemaal toch wel beantwoord zijn. Binnen BVR blijft het gewoon heel erg belangrijk dat er ontwikkelingen plaatsvinden op het gebied van de sport. We hebben destijds ook rond om de hallen die er zijn in Rijswijk ook al aangegeven dat in een gemeente waar toch hard gewerkt wordt om richting de 70.000 inwoners te gaan, dan moet je ook zorgen dat je wat te bieden hebt. Dat kost geld om uiteindelijk dus dat te bieden wat de Rijswijker straks in onze gemeenschap zal willen. Dat betekent dus ook dat voor de sport er voldoende faciliteiten beschikbaar moeten zijn, en of dat nu gaat om voetbal, om volleybal, om basketbal of in dit geval om hockey, de wielersport. Nou, wat ons betreft is iedere sport ons lief, dus het is uitermate belangrijk dat in ieder geval wordt gewerkt aan verbeteringen daar waar het mogelijk is, uiteraard wel voor een redelijke prijs. Ik heb net de wethouder horen zeggen dat het gedeelte wat er straks bij gaat komen, dat dat een, als het goed is wordt een structurele last met zich mee gaat brengen van, een extra structurele last met zich mee gaat brengen van € 50.000. Dat is feitelijk de rest van deel één, dat dat al volledig groot is op dat hele kleine stukje na. Nou, daarom zou ik graag wat duidelijkheid over willen hebben, ook gelet op de kritiek die werd gegeven over blijkbaar de nogal dure onderdelen van deel twee. Is dat nou echt wel zo, of blijft het beperkt tot structureel zo'n 50, nou, laat ik het grofweg zeggen, maximaal € 100.000 per jaar? Nou, dan kan ik me zo voorstellen dat in een begroting van zo'n 200 miljoen, dat daar op enige wijze dat wel of kan worden gevonden, of, ja, laten we eerlijk wezen, we krijgen meer inwoners erbij dus ook meer inkomsten aan de kant van ons, van dat rijk. Ja, dan zou het ook reëel zijn dat dat geld zijn weg weet te vinden op plekken waar de Rijswijker plezier kan hebben. Dus in dit geval bijvoorbeeld de Rijswijkse hockeyclub. Ja, alle extra gelden en dergelijke in die genoemd zijn door het CDA, ik vind dat wel erg ... Persoonlijk vind ik dat erg kort door de bocht, en we weten allemaal wat er achter heeft gezeten. Niet blij mee, natuurlijk, als het gaat om de hallen, de twee sporthallen met een aparte naam, dat daar op een

gegeven moment toch een stuk wetgeving niet echt rekening mee is gehouden. Ja, shit happens. Als het gaat om het huis van de stad, ja, linksom of rechtsom kom je weer tegenvallers tegen en ja, dat is natuurlijk gewoon plat gezegd zwaar klote dat daar toch op een bepaalde manier volledig met asbest gewerkt is dat we nu inderdaad op de blaren moeten zitten. Maar uiteraard daar weer moeten we gewoon ervaren.

Mevrouw Koegler (CDA), interruptie: Ja, dat had mijnheer Braam denk ik wel verwacht als die het CDA noemt. Dat ik die bedragen opnoem wil ook niet zeggen dat er geen achterliggende oorzaken voor zijn of dat ze te verklaren zijn, maar als ik dan naar dit stuk kijk en die andere dossiers erbij optel dan loopt het inmiddels wel in de papieren. Dan denk ik, ja, op een gegeven moment moeten we als gemeenteraad in deze raadsperiode ook een streep durven zetten in het uitgeven van geld voor bepaalde ambities. We moeten keuzes maken. Er wordt ook keihard op mensen bezuinigd, we hebben diverse ombuigingen voor ons neus gehad, en in die verhoudingen bekijk ik dat met elkaar. Ik kijk niet sec als een dossier, ik wil ook niet met modder gooien naar de wethouder dat hij bepaalde miljoenen overschreden zijn, maar als je het allemaal bij elkaar in ogenschouw neemt dan vind ik eigenlijk dat we hier gewoon als raad een streep moeten trekken met het uitgeven van de miljoenen in deze raadsperiode.

De heer Braam: Maar mevrouw Koegler, u weet ook dat daar waar we miljoenen uitgeven, in kapitaalslasten, zeker als het gaat om de hardware, daar zit geen rente op. En als je het voor het gemak even deelt door 40 dan praten we over € 25.000 per jaar dat we daar last van hebben. Dus ik vind het wat kort door de bocht om te praten over vele miljoenen extra. Ja, als kapitaalslasten is dat zonder meer waar, maar op het moment als je een hypotheek op je huis neemt dan leg je ook niet in één keer drie ton neer, dan zorg je ook gewoon dat je een bank achter je weet te vinden die de bereidheid heeft om dus voor de volgende 30 jaar jou bij te staan om in stukjes de hypotheek terug te betalen. Hier gaat het om precies hetzelfde. Dus ik blijf het gewoon kort door de bocht vinden om te praten over al die miljoenen op het moment dat je het kan opvangen, zoals het Huis van de Stad binnen de huidige lasten die we betalen in het huidige gemeentehuis. Ja, dan denk ik dat je daar gewoon een case hebt die gewoon haalbaar is. Uiteraard die twee sporthallen daar geldt hetzelfde voor. Ietsje meer, maar uiteindelijk als je gewoon ziet hoe dat kan worden opgevangen binnen huidige begroting, dan zeg ik van: nou, dan kan dat. Wat wel ...

Mevrouw Koegler, interruptie: De heer Braam die noemt het kort door de bocht, en ik begrijp ook de rekenkundige methode van geld wat gewoon binnen een jaar uitgegeven wordt en structurele uitgaven die dan vervolgens over 30 jaar worden verspreid. Maar het is niet alleen dit sportpark. Het is ook de sporthal, het is ook de Huis van de stad, die worden allemaal over 30 jaar verdeeld. Uiteindelijk willen we toch Rijswijk ook gewoon als gezonde financiële gemeente doorgeven aan onze volgende generatie?

De heer Braam: Ben ik 100% met u eens. Daar waar we in ieder geval nog steeds een behoorlijke reserve langs de zijlijn hebben staan, en niet al te extreme hoeveelheden leningen met hele hoge rentes die we in het verleden wel hadden, denk ik dat we als gemeente er best goed voorstaan. Wel ben ik het met u eens van: we moeten er wel voor zorgen, en dat is een taak natuurlijk niet alleen aan alle wethouders maar ook aan de raad, dat we goed opletten met waar alle gelden heengaan. Dus er wordt nog wel eens met het grootste gemak, ook in de hoek van het welzijn, gestrooid met allemaal structurele verhogingen van noem het maar even looncompensatie en dat soort zaken. Daar moet je af en toe wel eens vraagtekens bij zetten, is dat nodig? Voorzitter, als ik in ieder geval mijn betoog mag afronden dan kan ik op dit moment in ieder geval zeggen van ja, twee dingen. Eén, ik vind het heel goed in ieder geval dat er nog gekeken wordt naar onder andere wat de heer Sleddering heeft aangegeven van: kijk even of het mogelijk is om deel twee daar wellicht nog wat besparingen in op te, in te krijgen., Zeker gelet ook op het feit dat RHC heeft aangegeven dat zij ook nog willen meedenken aan het inbrengen eventueel van eigen middelen, zoals ik in eerste termijn al heb aangegeven.

De heer Sleddering (VVD): Ik had de voorzitter willen vragen om de gezellige coalitiebesprekingen tussen het CDA en Beter Voor Rijswijk gewoon in coalitieverband te doen, en daar dit onderwerp niet mee te belasten. Dat doen we wel met de wethouder financiën in de raad.

De heer Braam: Ja, ik hou er toch altijd wel van om gewoon een openheid in de richting van alle raadsleden de zaken die ons in ieder geval, voor ons een rol spelen om dat te bespreken en dat niet in de achterkamertjes zoals de VVD dat gewend is. Nou, het laatste puntje in ieder geval wat ik nog even wil aankaarten is de geheimhouding. Wat Beter Voor Rijswijk betreft kan die er gewoon direct af.

Wethouder Lugthart: Nou, ik denk eerlijk gezegd dat **de heer Veerman** een uitstekende tweede termijn voor het college heeft gedaan, ik kan me daar volledig bij aansluiten. Ga ook voor een groot gedeelte wel mee met **de heer Braam**. Ik wil toch tegen **mevrouw Koegler** zeggen: ja, het is een bedrag wat hiertegenover staat, nou ja, u overdrijft wellicht als u het heeft over 10 miljoen maar dat is het niet. Tegelijkertijd, het is ook niet, het is niet alleen maar luxe. Ik wil het frame hier toch wel van me af werpen

op dat we hier echt heel ver gaan, ik denk dat we iets ... We gaan ook qua vervanging doen we zaken die gewoon noodzakelijk zijn. Als we het hebben over de accommodaties van de Spartaan en van de BMX, die zijn echt aan vervanging toe. Ook als we die laten staan, zeg maar, richting de heer Sleddering, als we fase twee niet zouden doen, of als we kiezen voor optie twee, laat ik het maar zo formuleren. Als we kiezen voor optie twee zullen ook in de toekomst zeer zeker met de Spartaan iets moeten doen, en daar hebben we gewoon rekening mee gehouden. Als je daar kijkt en rondkijkt dan denk je, ja, dit is echt einde levensduur. Dat is gewoon een feit. En dan de kosten van de hockey die liggen ook gewoon, de velden, dat is best aanzienlijk. Dan hebben we het volgens mij, als we er toch over gaan praten, toch over circa 1,6, 1,7 miljoen wat alleen de velden al kosten, dus daar zit het bedrag in. Tegelijkertijd, we voegen ook samen. Dat is waarom ik heel enthousiast van dit voorstel word. Ik geloof dat als we op deze plot gaan realiseren wat we voor ogen hebben dat het echt veel meer kan zijn. Het is de som, één en één is hier echt gewoon drie. Ik ben met **de heer Sleddering** eens, het staat niet op de meest ideale locatie in Rijswijk-Buiten en tegelijkertijd zeg ik: mijnheer Sleddering, het zou zo verschrikkelijk buitengewoon zonde zijn dat de sportaccommodatie zoals wij die daar dadelijk hebben de hele dag leeg hebben staan, want dat is wel wat het is. Ik heb met de heer Caminada volgens mij inmiddels vijf jaar geleden gesproken. Toen hebben we nog gekeken toen het AZC werd geopend: zonder dat deze locatie leegstaat, kunnen we nu niet een functie geven overdag? En dat is echt het vertrekpunt geweest. Dan denk ik: laten we dat ook gewoon in ogenschouw nemen. Het is echt zonde om sportaccommodaties overdag leeg te laten staan. En het zijn echt geen gouden kranen die we ze beloven, maar tegelijkertijd ziet het er fantastisch uit. Dat zeg ik ook richting **de heer Jense**. U geeft aan: je hebt vier watervelden, kun je daar dan op af te dingen? Ja, dat kan. Tegelijkertijd heeft de RHC het ons gevraagd, watervelden die zijn toekomst bestendig, het rapport heeft aangegeven dat het nodig is. RHC geeft aan: we willen bijdragen, dus die dragen ook vanuit eigen middelen mee en die velden. Ja, kunnen we er dan wat beknevelen? Ja. Zou ik dat willen als sportwethouder? Ik denk, mijnheer Jense, u ook niet. Volgens mij moeten we dat ook gewoon niet willen, helemaal niet als verenigingen zeggen: wij betalen mee. Dan maakt u de stap naar ledverlichting. Ja, ik zou ook graag overal bij alle clubs ledverlichting aanleggen. Tegelijkertijd geloof ik in duurzame investeringen. Dus zolang het niet afgeschreven is, moeten we daar serieus blijven kijken: gaan we daar een investering doen? U zegt dan ook, ja, investeren we dan alleen op dit sportpark? Nee, we investeren niet alleen op dit sportpark, we hebben de afgelopen jaren ook geïnvesteerd in de kunstgrasveld een bij Semper Altius op het Hoekpolderpark, we hebben geïnvesteerd op het Irenepark, we kijken naar wat we kunnen doen bij Vredenburg. U zegt: ja we moeten dan met die partijen in gesprek. Dat zijn we. Ik zit in een werkgroep met Vredenburg. We zitten iedere maand om de tafel om te bekijken wat we kunnen doen, dus het antwoord is nee. U geeft dan ook nog aan: ja, moeten we dan de fietscross verhuizen en dat weghalen hier? Ja, ik denk het wel, omdat ik met de fietscross heb gesproken dat die twee verenigingen bij mekaar, waar de wielervereniging en de BMX bij elkaar gebracht worden, waar ouders wielrennen en kinderen BMX'en en opa vanaf een multifunctionele accommodatie over de velden kan kijken en op de kinderen kan passen, dat is wel hoe ik het me voor me zie. Volgens mij zien de verenigingen dat ook zo voor me. Dan ben ik het eens met **mevrouw Kames** als u zegt: ja, het kost een aanzienlijk bedrag. Ja, mevrouw Kames, het kost ook aanzienlijk geld. U vraagt mij dan ook: is er dan gekeken naar een goedkopere variant? Ja, natuurlijk hebben we daar naar gekeken, maar we hebben ook kaders hoe we met elkaar omgaan. De discussie die hier, de politieke discussie die hier speelt, ik snap hem. Ik hoor **mevrouw Jansen** vragen aan **de heer Sleddering**: gaan we nu ten ... Leggen we een vierde veld aan ten koste van de Spartaan? Ja, het kan. Ik zou het ... Ik zou dat gewoon niet doen. Tegelijkertijd, als we de vergelijking maken tussen optie twee en optie elf, ja, er zit wel een bedrag tussen om maar wat ik net al aangaf, die accommodaties moeten ook worden vervangen. Ik zal nog even wat toelichting geven op de heer Sleddering want dat vroeg de voorzitter ook. In optie twee blijft de accommodatie wel gewoon staan, en we hebben deze vraag ook zwart-wit hier ... Die blijft staan om aan maar moet op termijn worden vervangen. Nou, de definitieve sloopkogel, **mevrouw Jansen**, u vraagt ernaar, de definitieve sloopkogel die gaat er doorheen na de aanbesteding. Tegelijkertijd hebben we die terugval optie er in opgenomen. Het streven van alle verenigingen is wel voordat de sloopkogel er doorheen gaat dat we duidelijkheid hebben op fase twee. Ik denk dat dat ook gewoon moet lukken. Ik bedoel, 2 februari is de raadsbehandeling, ik denk dat er binnen nu en vier weken moet daar echt wel een klap op gegeven kunnen worden: gaan wij, al dan niet voor die multifunctionele accommodatie? Daar slaan we het piketpaal en dan weten we ook meer, dan kunnen we gaan uitwerken. Ja, **mevrouw Koegler**, ik vind het allemaal een beetje flauw. U weet hoe het ervoor staat, u weet hoe het zat met de plofcirkel. Kon ik eerder acteren? Nee, dat kon ik niet. Heel formeel is vanaf november definitief het besluit genomen om de plofcirkel en af te halen. Begin van vorig jaar is bekend geworden dat het zou gaan gebeuren. Nou, nogmaals, **de heer Jense** zijn partij heeft in het forum de terechte vragen gesteld: hebben we het echt als

zwart op wit? Nou, we hadden het toen bevestigd gekregen maar we hebben hem nu echt zwart op wit, zeg maar vanuit de directeur van TNO. Dus ja, dat is allemaal niet of dat dat al ... Ja, we wisten al jaren dat het de bedoeling was, maar het was natuurlijk ... Het is niet zo dat we al jaren weten dat dat dit jaar gaat gebeuren. Dan vraagt u nog, waarom gaan we niet voor de optie twee? Ja, daar ligt heel wat aan ten grondslag, van veiligheid, partijen die in feite aangeven dat ze dat niet zo'n goed idee vinden omdat ze over de baan moeten oversteken, en het parkeren blijft een punt. In die optie vallen er eigenlijk vrij weinig parkeerplaatsen toe te voegen, dus dat gaat niet. Nou ja, de Altis daar heeft **de heer Braam** volgens mij het een en ander opgezegd waar ik het, nou ja, waar ik me redelijk in kan vinden. Welzijnsactiviteiten, kunnen die centraler in de wijk? Ja, daar krijgen we toch echt het punt: ja, ja. Als u mij op de man af vraagt: kunnen welzijnsactiviteiten centraal in de wijk? Dat antwoord is ja. Maar tot op heden is er geen rekening gehouden met voorzieningen, die zijn er niet. Dan krijgt ...

De heer Van der Meij (GBR), interruptie: Voorzitter, om te voorkomen dat de heer Lugthart heel snel gaat, dat doet hij al. Ik had graag van hem, hij heeft het nodige gezegd over het comfort met betrekking tot fase twee. Dat staat nu niet in verhouding zoals het nu in de risicomatrix is opgenomen. Fase twee staat op rood om maar even in kleurentermen te spreken. Ik wil graag een toezegging hebben van de wethouder dat in aanloop naar het raadsvoorstel hetgeen hij nu stelt, dat we dat zwart op wit op papier krijgen. Dat we meer comfort krijgen hoe die fase twee eruitziet. Kan de wethouder dat toezeggen?

Mevrouw Koegler (CDA), interruptie: hoor de wethouder aangeven dat er nog geen voorzieningen zijn in Rijswijk-Buiten, maar hoe zit dat dan met Parkrijk met de dependance van welzijn die in Rijswijk-Buiten is gesitueerd?

Wethouder Lugthart: Ja voorzitter, om te beginnen bij **de heer van der Meij**. Hij zal iets concreter moeten zijn, maar dat kan ook even na deze vergadering wat hij dan precies van mij ... Want dat wat ik heb tot op heden, waar we mee bezig zijn, de denkrichtingen die we hebben, die kan ik natuurlijk allemaal presteren. Dat is allemaal geen probleem. Financiële onderbouwing die hebben we niet. Ik kan u absoluut de denkrichting schetsen wat wij zien aan exploitatielasten, het gat wat er nog tussen zit en de verwachtingen. Als dat is waar u om vraagt, dan is dat zeer ... Ik zie u ja knikken, dat is zeer zeker geen probleem. U vroeg ook nog wat meer tekst en uitleg over het gebied. Nou, we hebben dit natuurlijk getoetst bij het programmabureau Rijswijk-Buiten. Zij hebben positief gereageerd. Zij zien mogelijkheden, zeg ik ook maar richting **mevrouw Koegler**, op een MFA. Ik bedoel, er komt een wijk met 4000 woningen en eventueel misschien meer aan de andere kant, mevrouw Koegler, daar is echt wel iets aan voorzieningen nodig. Wellicht loopt u ook wel eens in de wijk. Ik heb mevrouw Jansen hebben we daar nog een rondtoer gedaan. Er is behoefte aan voorzieningen, ook aan die kant van de wijk. Voorzitter, ik was volgens mij bij de fractie van het CDA, de terughoudendheid op de financiën. Ja volgens mij heb ik dat gezegd. Ja, terughoudend, nogmaals: het zijn echt geen gouden kranen, echt niet. Die accommodaties moeten vervangen worden, dat komt gewoon, en veld drie moet ook gewoon. En dan is het, ja, het zijn tonnen, dat ben ik met u eens, maar ik ga ook **met de heer Braam** eens: qua kapitaallasten is dat te overzien. Wil je een stad kapot besparen? Dat is wel de vraag. We staan nu aan de lat met een stad die groeit. Ik zal u ook maar eerlijk zeggen dat op het moment dat we het vierde veld toevoegen, en dat zeg ik ook maar **richting de heer Sleddering**, dan zal de wachtlijst korte tijd verdampen, maar tegelijkertijd is mijn inschatting dat die wachtlijst ook gewoon weer oploopt. Dan zou ook een vijfde veld zou mogelijk zijn. Daar ben ik ook eerlijk in, dan zul je je serieus af moeten vragen of dat een vijfde veld voor een vereniging als RHC iets is waar de ambitie ligt, want dat vraagt ook iets voor het bestuur van een vereniging. Maar dat is wel hoe we er nu voorstaan. Dat zijn de inschattingen. Als Rijswijk blijft groeien zoals dat ...

De heer Sleddering (VVD), interruptie: Ik moet wel steeds zeggen, ja, er komen nog heel veel huizen bij, er komen nog heel veel huizen bij, zeker ook daar bij Pasgeld. Maar goed, als ik de partij van de wethouder moet geloven mag er nergens meer gebouwd worden, dus dat zal nog wel meevallen met die aantallen die er nog bijkomen.

Wethouder Lugthart: Gelukkig zit ik hier namens het college, dus daar zou de fractie dan iets op moeten zeggen waar ik ook onderdeel van ben. Nou ja, **mijnheer Sleddering**, ik ben dan bij u aangeland dat u zegt: de renovatie kosten fors, eens. Clubgebouw van de Spartaan gaat niet meer lang mee, daar ben ik het ook mee eens. Het huidige pand van RHC laten staan, is dat een optie? Ja, dat is een optie. Dat is gewoon eerlijk, dat kan. Dat kun je ook uitbouwen, dat is ook, dat zeg ik maar richting **mevrouw Jansen** en **mevrouw Koegler**, dat moet echt worden verkend. Wat zijn daar dan de effecten van? Daarom hebben we daar gewoon iets meer tijd voor nodig. En **mevrouw Jansen** vraagt heel terecht: ja, kunnen we dan ook, mochten het twee separate accommodaties zijn, kunnen we dan naar een multifunctionele accommodatie zonder bijvoorbeeld een van de verenigingen? Ja, dat kan ook. Dat moeten we gewoon uitwerken. Die kans

wanneer de verenigingen er met elkaar niet uitkomen en je zou twee clubhuizen hebben dan maakt dat het een stuk omslachtiger.

Mevrouw Kames (RB): Ja, ik wilde toch nog even een vraag stellen. Ik hoor ook steeds dat de Rijswijkse hockeyclub die wil ook zelf geld bij gaan leggen. Maar dat vind ik, dat beangstigt mij weer, want dan krijg je misschien weer: ja, die betaalt die bepaalt. Kijk, het is al zonder meer, dat heb ik al vorige keer bij het inspreken gehoord, dat natuurlijk die Rijswijkse hockeyclub is echt een hele grote club. Die heeft ook, zit goed in de financiën, die kan je natuurlijk niet vergelijken met die Spartaan. Dat is denk ik gewoon in verhouding en heel klein clubje. Dus het beangstigt mij nog steeds dat ik denk: ja, gaat dat goed komen als die gezamenlijk in een gebouw gaan zitten? Vooral als de ene al zelf betaald hebt dat die denkt: ja, maar ik heb betaald, dus ik bepaal ook?

Wethouder Lugthart: Ja, **mevrouw Kames**, wat u hier schetst dat is natuurlijk precies wat het is. Ik ken de RHC als een fantastische vereniging, die hebben de kwaliteit en capaciteit in huis die veel verenigingen niet hebben. Zij kunnen niets wat niet voor iedere vereniging in Rijswijk is weggelegd. Ik bedoel, een Spartaan en een FCCR zijn in dat opzicht zoveel kleiner, die kunnen niet aan wat RHC kan. Ja, daar liggen dan verschillende scenario's op tafel. Nou ja, en je kunt er ... De ontwikkeling in de landen, in Nederland, en daar hebben we naar gekeken, de heer Veerman zal het ongetwijfeld weten, is dat de gemeente deze accommodaties in veel van nieuwe gevallen ook gewoon in eigen beheer heeft. Dat heeft ook zijn voordelen. Dat heeft de voordelen dat het onderhoud altijd juist wordt verricht, waardoor je niet achteraf nog met kosten wordt opgezadeld. Maar het is een punt en het staat ... Het ligt op tafel. Dit soort opties werken wij verder uit. Daar hebben we ook inderdaad in fase twee iets meer tijd voor nodig. De risicomatrix, **de heer Wit** geeft aan: slechte voorspellende waarde voor de MFA. Mijnheer De Wit, wat we hebben opgenomen is dat we daar zien dat er een eventueel tekort zou kunnen zijn van € 50.000 exploitatielasten. Die staan daarin. Uw vroeg nog om eisen, die heb ik net geprobeerd op te zoeken omdat ik kan het woord eisen niet vinden. Dus ik kan niet helemaal ... Want eisen versus ambities. Misschien, voorzitter, mag hij nog even een toelichting geven waar dat dan precies staat, want ik kon het niet vinden, maar ...

De heer Wit (GL), interruptie: Ja, het is pagina zes van het raadsvoorstel, helemaal onderaan. In de kop staat eisen, de volgende zin is meteen ambities.

wethouder Lugthart: Ja, het zijn natuurlijk allemaal ambities, voorzitter. Dus ja, wij stellen geen eisen. De heer Sleddering vroeg dat ook al. Als u mij zegt: we zijn besturend, en dat wij als gemeente graag een multifunctionele accommodatie willen, dan is het antwoord ja. Tegelijkertijd is het aan de vereniging om daar invulling aan te geven. Daarom zit er een terugval optie in. Lukt dat niet, komen we er niet uit, intenties zijn uitgesproken, redden we het niet? Ja, dan hebben we de terugval optie. Er is ook een mogelijkheid, zoals **de heer Sleddering** zegt om te kiezen voor optie twee, maar dat zou mijn voorstel niet zijn. Voorzitter, ik denk dat ik alle vragen in de tweede termijn daarmee hebt beantwoord en voor twaalf uur klaar ben.

Mevrouw Kames (RB), interruptie: Nou, even heel kort. Ik zeg gewoon heel eerlijk dat het me gewoon beangstigt of het goed gaat tussen die verschillende verenigingen. Je zegt net eigenlijk al van: ja, die RHC die zit gewoon heel goed ook in de financiën. De Spartaan zit dat niet. Ik denk dat je echt heel goed met die twee partijen moet gaan praten want anders ben ik bang: als je een gezamenlijk gebouw maakt dat dat echt hommeles wordt. Dat beangstigt me dan.

Wethouder Lugthart: Mevrouw, ik begrijp uw zorgen, **mevrouw Kames**, want deze zorg dat is natuurlijk ook een die op tafel ligt. Tegelijkertijd niet vergeten dat het ook enorme voordelen heeft. We hebben bijvoorbeeld gesproken met een FCCR waarbij er toch veel vrijwillige uitgaat naar het mannen van de bar, de inkomsten van de kantine is bijvoorbeeld niet zo hoog. Een RHC kan dat vele malen makkelijker als grote vereniging met veel kwaliteit dan bijvoorbeeld een FCCR. Zij kunnen zich dan vervolgens weer richten op het besturen van de vereniging, dus het kan ook enorme voordelen hebben, ook als de accommodatie overdag gewoon door andere partijen wordt gebruikt. Als je het bijvoorbeeld het over een fysiotherapeut zou een hele goede aanvulling zijn op bijvoorbeeld een sportvereniging. Voorzitter, ik zie nog een hand van de heer Wit.

De heer Wit (GL), interruptie: Ja heel kort. De tweede check van de ecologische zone, krijgen wij die nog voor 2 februari?

Wethouder Lugthart: Dat is het eerste wat ik zo meteen doe, morgenochtend is dat, en dat laat ik u direct ...

Als dat lukt dan krijgt u die tweede check uiteraard toegestuurd, en anders laat ik het nog even via de griffie alle raadsleden weten. Ja.

De voorzitter: Oké. Dan sluiten we hiermee deze discussie. Dan constateer ik dat er een **toezegging ligt van**

het college om te kijken naar de geheimhouding, om te kijken of die er af kan zo dat we in het laatste debat vrijelijk kunnen spreken over de cijfers die nu alleen nog ter inzage liggen.

Ik constateer ook dat dit waarschijnlijk **als besprekstuk naar de raad** toe gaat.

De heer Lugthart: Nee toch, is een akkoord..?

De voorzitter: Dat zou de wethouder graag willen, maar ik vermoed dat er nog wel wat amendementen zouden kunnen komen, dan wel nadere uitleg nodig is vanuit het college om partijen te overtuigen. Ik zie ook dat het bijna twaalf uur is en dat wij echt twee andere belangrijke punten, namelijk de stand van zaken en instelling ...

De heer Van der Meij (GBR): Ik heb de wethouder ook **een tweede toezegging** horen zeggen dat hij nog met **een schriftelijke onderbouwing komt met betrekking tot de fase twee**. Ik vat hem nog eventjes zo samen, en de heer Lugthart begrijpt wat ik daarmee bedoel.

De voorzitter: En hij knikt ja. Dank voor deze aanvulling. We hebben nog twee agendapunten, dat gaan we vanavond niet meer doen. Het Forum wordt dinsdag 26 januari vervolgd met twee agendapunten, namelijk een update stand van zaken culturele instellingen in verband met corona, en het vragenuur. Dan wens ik u allen een hele goede nachtrust toe.

11. Sluiting

De voorzitter: sluit de vergadering om 23.56 uur, de vergadering wordt vervolgd op dinsdag 26 januari 2021 om 20.00 uur.

Verslag ongewijzigd vastgesteld in de vergadering van 16 februari 2021

De forumgriffier,

de voorzitter,